

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Тенденції

Упевненості
не мають навіть
в успішному
господарстві,
яке змушене
самостійно боротися за життя

► СТОР. 14—15

Дні «Голосу України» на Волині

Від Стиру до Західного Бугу

► СТОР. 16—17

Регіон

Край, де щедро
родить збіжжя
і веселково
цвітуть
вишиванки

► СТОР. 19

№ 102 (5602)

ВІВТОРОК, 4 ЧЕРВНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Співпраця з Митним
союзом не суперечить
інтеграції в ЄС

Погоджувальна рада

На погоджувальній раді те-
мою номер один стало підпи-
сання Прем'єр-міністром Ук-
раїни Меморандуму про спів-
працю нашої держави з Мит-
ним союзом. Опозиція забила
тривогу, вбачаючи у таких кро-
ках загрози незалежності, єв-
роінтеграції та звинувачуючи
уряд у перевищенні своїх пов-
новажень. Натомість представ-
ники провладних фракцій та
присутні на зібранні представ-
ник Президента і перший віце-
прем'єр переконували, що ба-
жання України отримати ста-
тус спостерігача у Митному
союзі не містить жодних вик-
ликів чи загроз, а навпаки,
сприятиме розвитку вітчиз-
няної економіки. ► СТОР. 2

З випускного балу
на... хімію

Учора для 322,5 тисячі укра-
їнських випускників стартува-
ло зовнішнє незалежне оціню-
вання. Фінішує воно 27 чер-
вня. Першою на дистанції
ЗНО була хімія. Напередодні
директор Українського центру
оцінювання якості освіти Іри-
на Зайцева заявила, що очолю-
вана нею структура повністю
готова до проведення випус-
кних тестів. А от самі учасни-
ки підсумкової перевірки
знань вважають, що з датою
першого ЗНО організатори де-
що «нахмічили». Адже 1 чер-
вня у країні відбулися випус-
кні вечори, і в ейфорії про-
щання зі школою аж ніяк не
кожний встигнув повторити
навіть таблицю Менделєєва.

Батьківські видатки
цього літа
знижаться

Для родин херсонських
школярів уперше за останні
роки подешевшали літні
пришкільні табори. Батьківська
оплата за триразове харчування
в них порівняно з минулим
роком знизилася з 38,3 до
33,82 гривні на день, отож за
зміну економія становитиме
понад 60 гривні.

Начальник управління осві-
ти Херсона Юрій Никонов ка-
же, що знизити батьківські ви-
датки на відпочинок дітей у 48
пришкільних таборах обласно-
го центру вдалося завдяки ре-
альній конкуренції серед фірм
— учасників тендерних торгів
із закупівлі їстівного й органі-
зації гарячого харчування. На
руку муніципальній владі було
й помітне зниження в регіоні
ринкових цін на свіжі овочі та
фрукти, які становлять важли-
ву частину дитячого раціону,
повідомляє наш власкор Сергій
ЯНОВСЬКИЙ.

Фото Вячеслава ВОРОНКОВА.

До 8 червня в Україні зберігатиметься мінлива погода з
грозами, шквалами й дощами. Про це вчора під час бри-
фінгу повідомив Анатолій Прокопенко, заступник директора
Українського гідрометцентру. За прогнозами синоптиків, до-
щі очікуються у всіх областях, але найбільше опадів буде у
східних і західних регіонах, а також у Криму. Пориви вітру
місцями перевищуватимуть 25 м/с. Повітря прогріється до
20—26 градусів тепла. І лише з неділі дощі мають поступово
відступити. ► СТОР. 6

На знімку: найбільше від стихії постраждала
Одеська область, вітер тут лютував зі швидкістю 35 м/с.

ПОДІЯ

Кожному вишу —
по часопису

Урочистим прийняттям голови Ради рек-
торів вузів Донецької області завершився
другий обласний фестиваль студентської
преси «Студентська Донеччина-2013». Його
учасниками стали 25 видань. Порівняно з
минулим роком значно зросла кількість ву-
зівських часописів. Тепер власні газети ви-
пускають не лише гуманітарії, а й майбутні
фінансисти, залізничники, моряки й музи-
канти.

Ініціатором фестивалю стала обласна асо-
ціація студентських профспілкових організа-
цій. Ідею молоді підтримали обласний комі-
тет профспілки працівників освіти й науки,
обласна державна адміністрація, Рада ректо-
рів вузів області. Партнером заходу стала га-
зета «Голос України». ► СТОР. 7

ДО ДНЯ КОНСТИТУЦІЇ

Ми чекаємо на ваші листи

Шановні читачі!

Наближається державне свято —
День Конституції України, тож нам
важливі ваші думки стосовно Основно-
го Закону. Просимо відповісти вас на
такі запитання:

1. Що для вас означає Конституція
нашої держави?

2. Чи допомогла вам Конституція у
захисті ваших прав?

Відповіді надсилайте на поштову ад-
ресу «Голосу України» або на електрон-
ну: let@golos.com.ua до 18 червня 2013
року з позначкою «До Дня Конститу-
ції».

Ваші думки ми обов'язково надрукує-
мо на сторінках газети.

Потужні повені заповнили центр Європи
Через 20 днів стихію очікують в Україні

Сильніше за інших поки що постраждала Чехія: оголо-
шено надзвичайний стан, ведеться евакуація населення,
зупинено громадський транспорт, чекають допомоги вій-
ськових. Загинули щонайменше троє осіб, вісім, станом
на вчора, вважалися зниклими безвісти. В Німеччині че-
кають нової «сторічної повені», готується до розгулу сти-
хії Австрія. ► СТОР. 13

КОРОТКО

■ Надзвичайний і Повноважний
Посол Японії в Україні Тоїчі Са-
ката з дружиною Йоко відвідали
літературно-меморіальний му-
зей Пушкіна і Чайковського у
місті Кам'янка на Черкащині, ін-
формує наш власкор ЛІДІЯ
ТИТАРЕНКО.

■ Близько 36 тисяч жителів кіль-
кох мікрорайонів Житомира за-
лишилися без води з 28 травня
по 1 червня. Енергопостачальна
компанія «Житомиробленерго»
відновила подачу струму на
станції другого підйому міського-
доданалу, яку було відключено
за багатомільйонні борги кому-
нального підприємства, коли
люди вже готувалися перекри-
вати трасу, повідомляє наш
власкор ОЛЕКСІЙ КАВУН.

■ У селі Богданівка Петрів-
ського району на Кіровоград-
щині сталася дорожньо-тран-
спортна пригода, внаслідок
якої загинуло двоє осіб,
інформує власкор
ПЕТРО МЕЛЬНИК.

Сергій АРБУЗОВ: «Уряд забезпечить захист прав власності інвесторів» (Урядовий портал)

Співпраця з Митним союзом не суперечить інтеграції в ЄС

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Порядок денний засідань Верховної Ради на пленарний тиждень 4—7 червня загалом передбачає 80 питань. Серед пріоритетних — 22 урядових законопроекти, зокрема, про внесення змін до Податкового кодексу щодо податку на житлову нерухомість, законопроекти про особливості діяльності сананічного банку, про судову експертизу та інші, законопроект для повторного розгляду з пропозиціями Президента — про внесення змін до Земельного кодексу України щодо набуття права власності на землю, низка ратифікацій міжнародних угод. Решта законодавчі ініціативи — депутатські.

У середу, 5 червня, в парламенті виступить зі щорічною доповіддю Уповноважений Верховної Ради з прав людини про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні, а по обіді відбудеться парламентські слухання «Сучасний стан, шляхи і перспективи реформи у сфері охорони здоров'я».

Голова Верховної Ради Володимир Рибак виступив з ініціативою проводити більше парламентських слухань не в сесійній залі (бо на них присутні дуже мало людей), а в комітетах, із запрошенням фахівців.

У п'ятницю, 7 червня, після години запитань до уряду парламентарії мають заслухати звіт уряду про виконання закону «Про державний бюджет України на 2012 рік» та розглянути проект Постанови про Основні напрями бюджетної політики на 2014 рік.

ДОСЛІВНО

Юрій МІРОШНИЧЕНКО,

представник Президента у Верховній Раді:

— Європейські стандарти передбачають не пошук ворогів і протиставлення, а навпаки — намагання знайти форми співпраці в умовах глобальної економічної кризи.

Керівники опозиційних фракцій обурювалися з приводу підписання Меморандуму про співпрацю України з Митним союзом.

Олег Тягнибок, Арсеній Яценюк.

зом. Лідер фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк заявив: меморандум є «заручинами України з Митним союзом», «першим кроком до участі України в Митному союзі та заці України незалежності». При цьому він висловив

думку, що підписання меморандуму суперечить євроінтеграційним прагненням нашої держави. А. Яценюк зажадав оприлюднити директиви, які отримав прем'єр перед підписанням меморандуму з Митним союзом та інформацію Президента з цього приводу. Депутати з опозиційних фракцій

Петро Симоненко, Олександр Єфремов.

менту законопроект № 2192 — про внесення змін до закону про засади внутрішньої та зовнішньої політики, в якому запропоновано додати норму про заборону членства України у Митному та будь-яких інших союзах. Лідер «Батьківщини» також звинуватив у «кишеньковості» Конституційний Суд, котрий виніс рішення щодо виборів у Києві. Опозиція наполягає на призначенні позачергових виборів міського голови Києва та Київської міської ради на 27 жовтня 2013 року.

Лідер депутатської фракції «Свобода» Олег Тягнибок запропонував підготувати законопроект про ліквідацію Конституційного Суду України і

показав свою повну заангажованість, непрофесійність, що він виконує лише вказівки з Банкової, а не керується українським законодавством», — сказав О. Тягнибок. Лідер «Свободи» теж виступив проти підписання Меморандуму України з Митним союзом. На його погляд, неприпустимим є те, що підписання відбулося без обговорення та без погодження з Верхов-

ною Радою, на тлі бажання влади приватизувати та продати українську газотранспортну систему.

Фракція «УДАР» звернулася до міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка з вимогою взяти під особистий контроль усі справи про порушення на місцевих виборах. Лідер фракції Віталій Кличко заявив, що вибори міського голови Василькова минулої неділі відбулися з безпрецедентними порушеннями і махінаціями. За його словами, депутати від «УДАРу» зафіксували численні порушення — «каруселі», вилучення спостерігачів та журналістів з дільниць, вкидання та викрадення бюлетенів, написали скарги, склали протоколи й оскаржуватимуть результати виборів у судах. В. Кличко вкотре наголосив на необхідності призначення виборів у Києві.

Лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов на погоджувальній раді назвав нинішню се-

Партії регіонів наполягає на першочерговому розгляді законопроектів, які сприятимуть наповненню державного бюджету. О. Єфремов запропонував погодити таблицю поправок і змін до урядового законопроекту про запровадження фінансових векселів, щоб депутати змогли визначитися щодо остаточного голосування за цей законопроект.

Щодо співпраці з Митним союзом, О. Єфремов наголосив, що статус спостерігача у Митному союзі ніяк не загрожуватиме незалежності нашої держави.

Комуністи запропонували провести референдум щодо приєднання до Митного союзу. За словами лідера фракції КПУ Петра Симоненка, відповіді на запитання, які виникають під час дискусії щодо Митного союзу, має дати український народ. Комуністи також наполягають підтримати проекти законів щодо захисту могилок героїв Великої Вітчизняної війни, про використання природних ресурсів, запровадження мораторію на примусову реалізацію житла, укладання контрактів з керівниками державних та комунальних закладів охорони здоров'я, заборону підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, відновлення мережі дитячих дошкільних закладів, відновлення у держбюджеті на 2014 рік соціальних гарантій для ветеранів війни і дітей війни та інші.

Представник Президента у Верховній Раді Юрій Мірошніченко наголосив, що європейська інтеграція нашої держави задекларована в Законі про засади внутрішньої та зовнішньої політики, ініційованому Президентом України Віктором Януковичем. При цьому він нагадав, що співпраця України з Митним союзом була проголошена ще рік тому у форматі 3+1. Саме такої точки зору дотримується і команда, яка веде переговори з Митним союзом, і Кабінет Міністрів, і Президент.

Присутній на погоджувальній раді Перший віце-прем'єр-міністр Сергій Арбузов також назвав звинувачення опозиції на адресу Кабінету Міністрів України щодо підписання Меморандуму з Митним союзом безпідставними. При цьому він зауважив, що підписання меморандуму не вимагає його ратифікації парламентом.

Анна ШЕВЧЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

До парламенту надійшло послання Президента

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак на брифінгу після погоджувальної ради повідомив, що до парламенту надійшло щорічне послання Президента України до Верховної Ради та українського народу і його передано для ознайомлення всім народним депутатам.

На запитання, чи представлятиме послання особисто Віктор Янукович, Голова Верховної Ради відповів, що все залежатиме від ситуації у парламенті. «Якщо депутати захочуть послухати Президента і буде повага до Президента, звичайно, Президент прийде і поспілкується», — наголосив В. Рибак.

Під час години запитань до уряду, за словами В. Рибак, розглядатиметься два питання — інформація міністра інфраструктури про стан українських доріг та міністра з надзвичайних ситуацій щодо запобігання ймовірним стихійним лихам. Тема виборів у Києві цього тижня не винеситиметься — це питання буде розглянуто під час наступних нарад лідерів фракцій. «Рішення Конституційного Суду не коментується, воно виконується», — підкреслив глава парламенту.

Щодо призначення повторних виборів у деяких мажоритарних округах, де досі не обрано де-

путатів, Голова Верховної Ради нагадав, що він підписав розпорядження, яким створено робочу групу, їй дано доручення підготувати лист до глави парламенту щодо тих проблем, які досі не узгоджено між представниками усіх політичних сил. Потім це питання буде розглянуто на нараді керівників фракцій і після узгодження винесено на розгляд Верховної Ради. На сьогодні В. Рибак не бачить у сесійній залі вдосталь голосів, необхідних для ухвалення рішення.

Коментуючи підписання Меморандуму про співпрацю України з Митним союзом, Голова Верховної Ради підкреслив: «Ми не йдемо в Митний союз. Якби ми йшли в Митний союз, то цей документ потрібно було б ратифікувати у Верховній Раді. Це наміри України, ми будемо дивитися зсередини, як працює Митний союз, з яких питань Україна може співпрацювати з ним, з яких напрямів, тоді будемо визначатися. Зараз про це говорити ще рано». При цьому В. Рибак зауважив, що в листопаді розглядатиметься Угода про асоціацію з Євросоюзом. А в посланні Президента євроінтеграцію визначено головним завданням для України.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Вихід із патової ситуації — через зміни до законодавства

Лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов висловив думку, що Конституційний Суд ухвалив рішення щодо київських виборів у рамках чинного Основного Закону та законів. Однак завів законодавців у «патову ситуацію». Про це він заявив на брифінгу після погоджувальної ради.

Як відомо, КС виніс рішення, згідно з яким наступні чергові місцеві вибори, у тому числі й депутатів Київради та столичного міського голови, повинні проводитися одночасно на території всієї країни — в останню неділю жовтня 2015 року. За словами О. Єфремова, вирішити питання про проведення виборів у столиці можна не лозунгами, а відповідними законопроектами.

«Парламенту варто припинити займатися клоунадою, час від часу приймаючи постанови про проведення виборів у кожному селищі то такого числа, то іншого числа», — переконаний політик. За його словами, необхідно внести невеликі зміни в законодавство, передбачивши, що вибори в Україні проводяться одночас-

но по всій території. Також керівник фракції Партії регіонів зазначив, що позачергові вибори повинні проводитися, наприклад, у березні та в жовтні кожного року і, можливо, необхідно обмежувати їх проведення за рік до проведення чергових виборів.

О. Єфремов висловив думку, що після рішення Конституційного Суду України щодо виборів у Києві Верховна Рада потрапила в юридичний пат, і тому тепер потрібно приймати зміни до виборчого законодавства. «Після рішення КС ми справді потрапили в юридичний пат, коли ми самі прийняли закон, у якому нічого не сказано про дострокові вибори», — сказав він. Парламентарій закликав депутатів визнати правоту Конституційного Суду і підкоригувати вибірково законодавство. При цьому він не уточнив, чи виступатиме Партія регіонів ініціатором внесення змін до виборчого законодавства і чи розглядатиме парламент це питання найближчим часом.

Юлія БЛЕЦЬКА.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з втратою вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Голуба О. В.:

Босого Олексія Леонідовича (номер посвідчення 179/03);

народного депутата України Морозенка Є. В.:

Бакути Віталія Валерійовича (номер посвідчення 253/01);

народного депутата України Москаля Г. Г.:

Кучерука Валерія Володимировича (номер посвідчення 102/04);

народного депутата України Струка В. О.:

Шилова Геннадія Шотровича (номер посвідчення 328/13).

Управління кадрів.

Турбота про майбутнє покоління має бути щоденним першочерговим завданням, а не здійснюватися за залишковим принципом

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак з нагоди Міжнародного дня захисту дітей відвідав святкові заходи в місті Буча та селищі міського типу Бородянка Київської області.

Вітаючи учасників свята в парку відпочинку в Бучі, В. Рибак висловив шире задоволення можливістю побачити творчі досягнення дітей міста, привітав присутніх зі святом, започаткованим матерями у 1949 році.

«Від того, якими виростуть діти, залежить майбутнє нашої держави», — наголосив він і додав, що «саме дітям у майбутньому жити в заможній квітучій країні, а сьогодні маємо зробити все для їх належного розвитку». Він нагадав, що 2013-й за ініціативою Президента

України оголошено Роком дитячої творчості.

«Виховання дітей має бути щоденним першочерговим завданням, а не здійснюватися за залишковим принципом», — сказав керівник парламенту, ще раз підкресливши, що нині треба оточити дітей постійною турботою, «щоб свято у кожної дитини було щодня».

Також В. Рибак побував на районному святі «Цвіт дитинства» в Бородянці. Голова Верховної Ради разом із керівництвом Київської області привітав і вру-

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак, голова Київської обласної державної адміністрації Анатолій Присяжнюк під час святкування в Бучі Всесвітнього дня захисту дітей.

чив цінні подарунки учням, які досягли найкращих результатів у навчанні, спорті, вибори олімпіадах різних рівнів.

Керівник парламенту відкрив Міжнародний щорічний фестиваль майстрів авіамоделного спорту на летищі біля Бородянки. Вітаючи учасників і гостей свята, В. Рибак зазначив, що в небі біля Бородянки втретє відбуваються змагання

кращих пілотів та конструкторів із 15 держав Європи та Азії, і, за його словами, це один із найбільших авіамоделних майданчиків у СНД. Цей фестиваль, наголосив він, сприяє підвищенню престижу авіамоделного спорту, популяризації технічних видів спорту, зокрема авіамоделізму, а головне — заохочує молодь до здорового способу життя.

В. Рибак побажав учасникам «безмар-

ного неба, і щоб кількість злетів збігалася з кількістю приземлень». Оглянувши представлені моделі та їх роботу в повітрі, Голова Верховної Ради наголосив, що «сьогодні ми всі ще раз переконалися в тому, що авіація, літаки різних марок і конструкцій не залишають байдужими багатьох людей».

Прес-служба Верховної Ради України. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Свято «Цвіт дитинства» в Бородянці.

Здолбунівське депо хочуть знищити?

Під час особистого прийому до мене звернулися представники трудового колективу Відокремленого підрозділу «Локомотивне депо Здолбунів». Вони поскаржилися на політику адміністрації Львівської залізниці, яка, на їхню думку, штучно знижує економічну активність підприємства.

У час, коли відбувається зменшення обсягу вантажних перевезень, навіть ті замовлення, що залишилися, розподіляються нерівномірно. Левову їх частку керівництво служби локомотивного господарства Львівської залізниці віддає депо «Львів-Захід», а працівники Здолбунівського депо залишаються без роботи. Так, локомотивні бригади Здолбунова за п'ять місяців поточного року недопрацювали 51 тисячу годин. За минулий рік відпрацьовані години у ВП «Локомотивне депо Здолбунів» становили в середньому 121,3 години на місяць, тоді як в депо «Львів-Захід» — 164 години. За такого перерозподілу робіт складається ситуація, що один колектив забезпечений роботою, а іншому загрожує безробіття. Ще однією причиною цього стало водіння вантажних поїздів до станції Козятин на

ділянці Здолбунів—Львів—Здолбунів бригадами депо «Львів-Захід».

Зменшення кількості замовлень і потенційне безробіття працівників ВП «Локомотивне депо Здолбунів» призводить до загострення соціального напруження у Здолбуніві, понад 60 відсотків відрахувань до бюджету якого надходить від підприємств залізничного транспорту. Зменшення обсягів робіт у місцевому локомотивному депо автоматично призводить до зменшення відрахувань у міський бюджет.

Я поділяю стурбованість трудового колективу і зареєстрував у парламенті відповідний депутатський запит. У ньому вимагаю від Кабінету Міністрів вжити заходів щодо недопущення штучного зниження економічної активності ВП «Локомотивне депо Здолбунів». Успішне підприємство повинно працювати без жодних перепон з боку держави. Здолбунівське локомотивне депо приносить значні відрахування у місцевий бюджет. Тож у жодному разі не можна допустити, щоб здолбунівські залізничники залишилися без роботи, а бюджет — без надходжень.

Валентин КОРОЛЮК, народний депутат України.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Музичний центр та «Слуханка для української малечі»

Засновник Фонду «Рідна країна» Микола ТОМЕНКО (на знімку) та представник Фонду в Черкаській області Володимир Гресь відвідали Черкаський дошкільний навчальний заклад №91. З нагоди Міжнародного дня захисту дітей вони подарували вихованцям дитячого садочку музичний центр та «Слуханку для української малечі».

«Наш Фонд у Черкаській області вже багато років допомагає освітнім закладам у забезпеченні умов для оздоровлення, розвитку фізичної культури і спорту. Тому до нас звертається багато шкіл і дитсадків не лише Черкащини, а й усеї України. На жаль, нині вони перебувають у такому стані, що здатні лише «виживати», а державного фінансування вистачає

здебільшого на заробітну плату вчителям та вихователям. Тому абсолютна більшість проблем щодо благоустрою, ремонту та вдосконалення навчально-освітнього процесу лягає на плечі батьків», — зауважив Микола Томенко.

Цим повинна займатися держава, а не батьки, переконаний він. «Але поки наша держава нічого не робить, то ми в міру

своєї можливості допомагатимемо з облаштуванням дитячих майданчиків та активного дозвілля у дитячих садочках і школах області», — зазначив політик, повідомляє його прес-служба.

Нова спілка контролюватиме дії влади

Народний депутат України Валерій ДУБІЛЬ (на знімку) презентував в обласному центрі Громадську раду Чернігова.

— Під час виборів я обіцяв людям, що ми будемо контролювати владу, — зазначив він. — З цією метою і створена на теренах Чернігівської області перша спілка, яка об'єднує і представників громади, і громадські товариства.

Він повідомив, що до новоутворення увійшли благодійна організація «Прилуцький благодійний фонд «Європа», фонд «Полісся», громадські організації «Гіппократ», «Рузвельт», «Нове життя», «Захист дітей війни», «Наша справа», «Нові перспективи Ялівщини», театр-студія «Дивосад», Клуб прихильників біатлону імені А. Дери-

Голова спілки «Громадська рада міста Чернігова» Валерій Дубіль закликав усіх, хто бажає поліпшувати життя територіальної громади міста, долучатися до їхнього товариства.

Сергій ПАВЛЕНКО. Чернігів. Фото Маріанни ХАРДІ.

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Чернігівських регіоналів очолив голова облдержадміністрації

У Чернігові відбувся другий етап XVIII конференції обласної організації Партії регіонів. Делегати одногосно обрали нового лідера — голову облдержадміністрації Володимира Хоменка. — Вибори Президента України у 2015 році — це найголовніший тест та найбільше випробування для кожного з нас і для нашої політичної сили, — зазначив керівник обласної парторганізації. — Їх результат залежить від чіткої організаційної, кадрової та ідеологічної роботи. Це — нелегке завдання. Але воно до снаги нашій регіональній команді.

У роботі конференції взяла участь Голова Верховної Ради Володимир Рибак та народний депутат Михайло Чечетов, які привітали В. Хоменка з обранням на відповідальну партійну посаду.

Вл. інф.

ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

...Зруйнуємо. А навіщо?

Завтра в парламенті відбудуться слухання: «Сучасний стан, шляхи і перспективи реформи у сфері охорони здоров'я України».

У період глобальних змін у медичній галузі залишається побажати нам усім дуже міцного здоров'я! Воно потрібне, щоб не звертатися по медичну допомогу, поки триває так звана реформа.

Без сумніву, необхідність перетворень у сфері охорони здоров'я назріла давно. Медицина перестала бути безплатною в реальному житті. І всі про це знають: і ті, хто лікує, і ті, хто лікується. От тільки на законодавчому рівні ця сфера як і раніше безплатна, що підтверджує Конституція.

Довгі роки в Україні не зважувалися на реформу в медицині. Мовляв, на те не було політичної волі. За підсумками перших років перетворень зрозуміло чому — непопулярне це заняття. І от волю виявили. Чому? Згідно з офіційною версією реформаторів згори, система надання медичної допомоги морально застаріла, потрібно наблизити її до народу, зробити доступною тощо. Ніхто й не сперечався. Але на практиці все відбувається з точністю до навпаки. Експерти підтверджують, що, незважаючи на позитивну налаштованість проведених перетворень, смертність у пілотних регіонах за цей час не знизилася, а в деяких областях навіть зросла.

Наприклад, за офіційними даними Головного управління статистики в Дніпропетровській області (яка є одним з учасників експерименту з реформування медицини), в 2012 році кількість померлих перевищила число народжених в 1,4 разу. Населення регіону продовжує скорочуватися. Громадська організація «Незалежний батьківський рух «За наших дітей» провела короткий аналіз тих показників, за якими спостерігалось погіршення ситуації порівняно з попереднім періодом. Також показові цифри збільшення смертності від грипу та пневмоній — 1,7 разу!

Це свідчить про те, що розпочата реформа не була продумана й прорахована заздалегідь. Усе робиться з коліс. А населенню вчасно забули пояснити, навіщо здійснюються такі перетворення. Люди по всій Україні проводять мітинги, акції протесту, вимагаючи не закривати медзаклади, особливо в сільській місцевості.

Ліквідація поліклінік, у тому числі дитячих, змішування потоків і ускладнення маршрутів пацієнтів, відсутність необхідного діагностичного і профілактичного забезпечення й устаткування, дефіцит кадрів, знищення педіатрії на первинному рівні, відсутність взаємодії між первинним і вторинним рівнями надання медичної допомоги й багато інших помилок і прорахунків, допущених під час реформування, спровокували зворотний очікуваному ефект — якість і доступність медицини погіршилися.

Отже, операція з поліпшення медичної сфери триває. Але без необхідних для таких масштабних змін фінансування, бази, кадрів і розуміння, що відбувається. Дедалі частіше звучать припущення, що реформа замислювалася не заради пацієнтів, а заради істотної економії бюджетних коштів і свідомої переадресації медичної допомоги з державної на приватну. За все треба платити! Чекаючи політичної волі це визнати, ми продовжуємо мимоволі бути учасниками нав'язаної зверху гри, в якій на карту поставлено наше здоров'я, а часом і життя.

Ольга ВІТЕР.

ПРИВІТАННЯ

Членам
Українського
товариства глухих

Шановні друзі!
Щиро вітаю вас з річницею створення Українського товариства глухих! Складно переоцінити діяльність вашої організації, що займається важливою справою — створенням доступного середовища для людей з обмеженими можливостями, вираженням їх поглядів і захистом прав, реабілітацією та інтеграцією в суспільство.
Уже вісім десятиліть товариство активно сприяє громадянам з порушеннями слуху в здобутті освіти та професійної підготовки, зайнятості та працевлаштуванні, якісного медичного обслуговування і соціального забезпечення, доступності об'єктів соціальної та транспортної інфраструктури, закладів культури.
Переконаний, що ваша активна життєва позиція й надалі впливатиме на суспільну свідомість, привертатиме увагу до проблем інвалідів. Ви подаєте приклад милосердя до людей з обмеженими фізичними можливостями, сприяєте збереженню загальнолюдських цінностей в країні.
Бажаю вам здоров'я, щастя та успіхів, впевненої ходи обраним життєвим шляхом!

Голова
Верховної Ради України
Володимир РИБАК.

А ЯК У НИХ?

* В Америці та багатьох країнах Європи особи, які працюють з громадою, зобов'язані знати мову жестів. І таксист, і поліцейський дадуть відповідь жестами. У складних випадках викликають сурдоперекладача. Телеканали рясніють титрами.

* На Заході глухонімих спеціально залучають на точні, копіткі роботи в електроніці, автомобілебудуванні. Це старанні працівники, які не відволікаються на сторонні звуки, балачки.

Цех УТОГ з пошиття одягу.

Вони нас не чують. А ми їх?

Як не дивно, а люди, позбавлені слуху і зору, тривалий час не мали жодних прав, були неграмотні, безробітні, позбавлені шансів на нормальне життя. І лише 4 червня 1933 року постановою ВУЦВК і Раднаркому України «Про Українське товариство сліпих і Українське товариство глухонімих» нарешті законодавчо оформили їх права і свободи та визначили організаційні принципи побудови обох товариств інвалідів. «Ця дата має для глухих і сліпих таке само значення, як їх день народження», — зауважує голова Українського товариства глухих (УТОГ) Юрій Максименко (на знімку). — Бо хочемо того чи ні, а сліпі і глухі як народжувалися раніше, так і надалі народжуватимуться. І ними треба завжди опікуватися, насамперед, державі».

Не просто об'єднання, а велика сім'я

На сьогодні УТОГ — не просто об'єднання 50 тисяч нечуючих, а велика сім'я, де протягом 80 років вони допомагають одне одному в навчанні, працевлаштуванні, соціальній адаптації та захисті інтересів. У більшості випадків лише працівники мережі УТОГ на місцях займаються соціальним обслуговуванням інвалідів зі слуху і розв'язанням соціально-побутових, юридичних проблем. Велика подяка їм за це і низькій уклін!

Як потрапляють нечуючі люди до УТОГ? Дитиною, яка має вади слуху від народження, до певного часу опікується держава. Вона відвідує спеціальні дитсадки, а потім навчається в школах для глухих. Її забезпечують слуховим апаратом, щоб привчати до наявності звуку, бо, можливо, з часом це допоможе відновити слух. «Але після школи всі глухі — наші, — наголошує голова товариства Юрій Максименко. — Їх ми далі навчаємо, працевлаштовуємо, залучаємо до активного життя». Приходять до товариства і люди, які втратили слух у зрілому віці.

Юрій Максименко — на посаді голови УТОГ уже 25 років. Він не чує після того, як перехворів на менінгіт. Тому навчання на другому курсі педучилища довелося залишити. А грав на скрипці і мандоліні... Закінчив Київський технологічний інститут легкої промисловості.

Наша з ним розмова починається з його слів: «Здорова людина чує навколишні звуки, слухає радіо, телебачення, а глухий? До нього інформація доходить тільки через органи зору. А все, що можна отримати за допомогою

Юрій Максименко (на знімку). — Бо хочемо того чи ні, а сліпі і глухі як народжувалися раніше, так і надалі народжуватимуться. І ними треба завжди опікуватися, насамперед, державі».

органів слуху, для глухих людиною недоступне».

— Ось вийде зараз з мого кабінету сурдоперекладач і як ми тоді з вами спілкуватимемося?

«Проблематично. Можна, звичайно, писати одне одному записки, але все на тому і закінчиться, — подумалося мені. — А як же порозумітися глухій людині у серйозних справах — у магазині, лікарні, тим паче — у бізнесі?»

— Які проблеми сьогодні турбують УТОГ? — цікавлюся в Юрія Максименка.

— Найактуальніше — це забезпечення фінансової стабільності товариства, бо саме в цьому — запорука збереження розгалуженої структури УТОГ (виробничих підприємств, територіальних організацій, культурно-просвітських закладів), виплати зарплати їх працівникам, оплати комунальних послуг, витрат на проведення статутних заходів товариства, поточний та капітальний ремонт наявних приміщень та механізмів тощо.

Часи планової економіки минули, в ринкових умовах ми — не конкурентні

Річ у тім, що за часів планової економіки основним і єдиним джерелом фінансування названих витрат був прибуток навчально-виробничих та виробничих підприємств УТОГ, який вони отримували за рахунок надання державою замовлень на виготовлення широкого асортименту продукції для потреб країни. Завдяки цьому ми були основними виробниками камуфляжу, спеодягу, меблів, електромеханічних, текстильно-галантерейних, пластмасових, швейних та інших виробів. Одягали армію і разом з тодішнім об'єднанням «Спецодяг» забезпечували промисловість захисним одягом для працівників. Це давало підприємствам УТОГ

можливість отримувати відповідні прибутки, за рахунок яких відшкодовували всі витрати товариства.

До 1991 року ми платили людям зарплату, будували житло, школи, нашим працівникам виділяли квартири. 10-поверховий будинок Інституту отоларингології на Зоологічній у Києві та чимало шкіл для глухих дітей також зведені за рахунок коштів УТОГ.

Тепер, на жаль, все інакше. І відмова від дер-

Члени товариства глухих Лариса Дяченко, Володимир Решетнік, Євгенія Бєскова (зліва направо).

жавних замовлень, і економічна криза, і байдужість до проблем інвалідів призвели до того, що через тривалу відсутність у підприємств УТОГ роботи вони вже 20 років працюють не у дві, як колись, а лише в одну зміну і при цьому завантажені лише частково.

У зв'язку з економічною кризою два роки тому заборгованість з виплати заробітної плати становила на підприємствах УТОГ 2 мільйони 200 тисяч гривень. Наразі вона трохи зменшилася, але й досі перевищує один мільйон гривень.

— Хіба підприємства УТОГ самостійно не можуть реалізовувати власну продукцію?

— Якби ми всі тут сиділи, склавши руки, й чекали на манну небесну, то від нашого товариства ще 20 років тому вже нічого не залишилося б. Тому ми скрізь активно шукаємо роботу для своїх підприємств, зокрема, беремо участь у тендерах, як це передбачено законодавством. Але в переважній більшості випадків наші підприємства залишаються за бортом. І не через ціну продукції чи її якість, а через те, що чуочі люди, які краще домовляються із замовниками, нас обходять. От і доводиться вдаватися до послуг посередників. А вони насамперед дбають про свої прибутки і за виконану роботу платять підприємствам УТОГ копійки.

Питання працевлаштування глухих і забезпечення їх роботою — це не тільки крик душі очільників УТОГ, а й керівників усіх підприємств УТОГ і його обласних організацій. Щоб розв'язати цю проблему, ми постійно звертаємося з конкретними пропозиціями до профільного комітету Верховної Ради, уряду та Президента України.

— І які ж наслідки ваших звернень?

— Профільний комітет, вочевидь, вивчає цю проблему і невдовзі нам повідомить про результат. Уряд й адміністрація Президента нас розуміють і завжди підтримують. Але річ у тім, що доручення, які вони дають міністерствам та обласним адміністраціям, не виконують. Прикро, що у більшості виконавців цих доручень зручна формула відмови: «Розумієте, в Україні вже ринкова економіка, країна йде в Європу. А при ринковій економіці здорові та інваліди мають працювати на рівних» (!? — Авт.).

Але це не так! Я знайомився з досвідом об'єднань глухих Америки й Європи. Там інша струк-

ДОВІДКОВО

У кращі часи товариство мало в Україні майже 60 навчально-виробничих підприємств, тепер їх залишилося 37 і тільки половина присуткова.

Жвава розмова

Науковець Галина Бондаренко розповіла, як в автобусі випадково «розговорилася» із глухонімою жінкою, яка сиділа поруч. «Наше спілкування почалося з того, що вона вказала пальцем на те, що промайнуло за вікном. Жестами, записками обмінювалися з нею всю дорогу. Дізналася, що її був чоловік — показав синця». Галина збагнула: глухота — не бар'єр, якщо людям потрібно порозумітися.

Світловий сигнал турботи

Сусідка Сергія по квартирі оглухла в дитинстві під час війни, коли поруч розривався снаряд. А її чоловік мав вроджений дефект слуху. Їхні діти, коли були маленькими, вночі

плакали, а мама спала, тому що не чула. Зате добре чули свекор зі свекрухою Сергія. Стіни тонкі і ночі перетворювалися на суцільний плач. Свекор знайшов вихід: провів до їх квартири миготливе світло. Коли дитя починало плакати, він натискав на кнопку і в цей час у сусідів починала блимати яскрава лампочка. Мама відразу пробуджувалася і брала на руки малю. І знов у квартирі наставали тиша і спокій.

Якщо бути уважним до іншої людини, налаштуватися на її потреби, то завжди її почуєш, зрозумієш, і не важливо, може вона чути чи говорити.

Глухі люди, зазвичай, чуйні, привітні і товариські, але емоційні і ранимі. Вони — не утриманці, які викликають відчуття жалю, а рівноправні члени суспільства, які мають право на гідне життя, на стабільну роботу, на вільний доступ до освіти та інформації.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА та
газети «Наше життя».

ФАКТ

Перші кроки глухих України у їхній боротьбі за свої права розпочалися наприкінці 1917 року. Щоправда, 1905-го діяло 10 спецшкіл, відкритих благодійниками для глухих дітей, де не лише навчали мовних навичок, а й ремесел. Глухі ставали слюсарями, ковалями, шевцями тощо.

ПРИВІТАННЯ

Членам
Українського
товариства сліпих

Шановні друзі!
Щиро вітаю вас з
річницею створення
Українського товариства
сліпих!

Товариство виконує
важливе соціальне завдання,
об'єднує майже
п'ятдесят тисяч осіб по
всій Україні і робить
великий внесок у побудову
суспільства рівних
можливостей в нашій
державі.

За вісімдесят років
своїєї активної діяльності
Українське товариство
сліпих створило систему
підтримки інвалідів по зору.
До неї входять навчально-
виробничі підприємства,
оздоровчі центри та спеціалізовані
організації. Завдяки роботі
товариства тисячі громадян
змогли отримати реабілітаційні
послуги, професійну освіту,
а головне — роботу.

Товариство допомагає
незрячим людям реалізувати
себе, свої сили і таланти у
найрізноманітніших галузях.
Безумовно, така затребувана і
масштабна робота заслуговує
глибокої поваги.

Бажаю всім вам здоров'я,
оптимізму, досягнення цілей,
що ви перед собою ставите!

Голова
Верховної Ради України
Володимир РИБАК.

Промінь для тих, хто живе в темряві

Дніпропетровське навчально-виробниче підприємство «Луч» по праву вважається одним із найуспішніших підприємств системи Українського товариства сліпих (УТОС). Тут працюють 570 чоловік, з яких 323 — інваліди різних нозологій (270 — по зору). За останні 8 років підприємство втричі збільшило обсяги виробництва: цього року план реалізації становить 80 мільйонів гривень.

«Промінь» випускає широкий спектр продукції різноманітного призначення: електропускачі і трійники, обприскувачі та шланги, лійки і відра, мітли і лопати. Щороку асортимент товарів поповнюється двома-трьома новинками, на які є стабільний попит.

Візитна картка підприємства — якість і доступна ціна. Залишається в лідерах протягом багатьох років допомагає високий професіоналізм і працьовитість робітників, кваліфіковане керівництво і постійна модернізація виробництва, встановлення новітнього обладнання провідних світових виробників, адаптованого під працю сліпих і слабкозорих людей.

Перемагати в умовах кадрової конкуренції дає можливість продумана соціальна політика заводу. Співробітники, отримуючи зарплату до 2,5 тисячі гривень, забезпечені повним соцпакетом. До їхніх послуг численні бази відпочинку на Чорному й Азовському морях, у мальовничих місцях Придніпров'я. Відпочинок по кишені всім бажаючим.

На висоті культурно-масової і спортивного життя «Луча»: у власному Будинку культури діють численні гуртки творчої самодіяльності, спортивні секції, учасники яких стабільно перемагають на обласних і Всеукраїнських конкурсах УТОС. До речі, підприємство самотужки доправляє співробітників на заняття до БК, так само, як і на роботу та з роботи.

На заводі працює ідальня, повний обід у якій коштує близько 12 гривень, у медпункті приймають окуліст, терапевт, фельдшер і медсестра. Тим, хто цього потребує, надається гуртожиток, вартість проживання в якому навіть узимку не перевищує 100 гривень на місяць.

У виробничих цехах підприємства.

На «Лучі» практично не знають, що таке плінність кадрів. Усі співробітники є єдиною сім'єю, вони широко улюбляють за успіх спільної домівки і вже не уявляють свого життя без неї.

Докладніше про підприємство «Луч» та його співробітників читайте в одному з найближчих номерів нашої газети.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.
Фото автора.

«Я народжена бути сильною, Тільки сильною для усіх»

«Я народжена бути сильною, Тільки сильною для усіх. Дарувати лиш море радості, Море ніжності, море втіх. Не здаватися і не падати, Коли щось у житті не так. Молитвами завжди розрадити, Що це все для спасіння знак».
Оксана Винницька.

У будинку лунала музика — по телебаченню транслювали концерт. Одна з пісень, про білого лебедя, зачепила 21-річну Оксану до глибини душі. Дівчина підійшла до фортепіано і почала перебирати тонкими пальцями по клавішах, хоч грати їй не вміла. Потім народився перший вірш... Для рідних Оксани це було несподіванкою, адже у дівчини, два роки тому

позбавленої можливості бачити, з'явився стимул жити.

Нині Оксані тридцять чотири. За спиною — дві збірки поезії та один музичний альбом з піснями, а попереду — все життя.

Через два роки після першого вірша обдарована дівчина написала першу пісню. А потім і заспівала. Спів допоміг подолати бар'єр замкнутості у собі, який

виник із втратою зору. Для Оксани відкрилися двері у нове студентське життя: дівчина вступила до музичного університету в Дрогобичі — вирішила стати вчителем музики.

Згодом з'явився дебютний пісенний альбом поетеси та співачки «Це не просто». Наразі планується підготовка другого.

Крім запису музичних композицій у студії, вона веде активну концертну діяльність. Виступає у філармоніях та будинках культури міст Західної України (Івано-Франківськ, Тернопіль). Виступи Оксана організовує самотужки. Зізнається,

що робити це важко, адже, крім організаторської, на її плечах лежить основна діяльність — творча. А знайти в наш час людину, якій можна довірити свої здобутки, не надто просто. Коли Оксани хтось пропонує виступити, співачка із задоволенням приймає запрошення. Спосорської допомоги не отримує, тому працює завжди тільки з власної ініціативи. Хоча вона вважає себе невідомою для загалу, проте має постійних слухачів, котрі із задоволенням відвідують її концерти та розповідають про неї знайомим.

У своїх віршах Окса-

на пише про кохання, патріотизм, батьків, Україну, духовні переживання.

...На жаль, лікарі не гарантують їй повернення зору. Але жінка не просто продовжує жити, а й намагається всьляко підтримувати інших. Пані Винницька займається благодійністю: кошти, отримані з концертів, вона віддає тим, хто їх по-справжньому потребує. Гроші йдуть на лікування чи операції.

Ще Оксана працює волонтером у міжнародному благодійному центрі. Вона керує тут школою діабету: організовує семінари, зустрічі з лікарями, які безплатно проводять для хворих на цукровий діабет консультації, обстеження. Тут людей підтримують та сприяють поліпшенню їхнього стану здоров'я. Окрім цього, пані Винницька — організатор при благодійному фонді центру слуху або, як його ще називають, центру психологічної підтримки.

Жінка дуже любить свою сім'ю. Вона хоче, щоб мама, тато і старша сестра зі своєю родиною завжди були здоровими та щасливими. Адже лише за їхньої підтримки вона змогла досягти того, що має.

Однією з найзаповітніших мрій Оксани є можливість бачити. І надію на диво у неї ніхто не відбере. А ще вона прагне зустріти людину, котра була б для неї підтримкою, другом та помічником. Чоловіка, з яким створила б власну сім'ю. Що стосується творчості, то жінка всім серцем бажає, щоб її поезія, пісні та концерти приносили людям радість і душевний спокій.

Олеся САВЕНКО.
Фото з сайту droginfo.com.ua.

ВІСТІ З ВІННИЧЧИНИ

Чверть мільйона
гривень на реалізацію
соціальних проектів

Третій рік поспіль міська рада Вінниці проводить конкурс соціально важливих проектів серед громадських організацій міста і щоразу збільшує суму коштів для переможців. У нинішньому році для відзначення переможців виділено 250 тисяч гривень.

За ці кошти буде профінансовано 14 проектів із 26-ти, які надіслали на конкурс 20 громадських організацій. Переважна більшість із них спрямована на реалізацію соціального захисту окремих категорій громадян. Громадська організація «Гармонія», що опікується людьми з фізичними обмеженнями, планує втілити в життя проект «Соціальний туризм на інвалідних візках». Його мета — надати можливість інвалідам на рівні з іншими подорожувати нашої державою. «Мистецтво без бар'єрів» — така назва проекту громадської організації «Паросток». Він сприятиме розвитку творчих здібностей молодих людей з інвалідністю. У місті мають намір створити центр «Батьківство — в радість», де надаватимуть психологічну підтримку і супровід сім'ям, які всиновили дітей. Буде продовжено навчання комп'ютерної грамотності людей пенсійного віку «Вік живи — вік навчайся». Названі проекти планує реалізувати громадська організація «Центр Поділля-Соціум».

— Грантові програми є стимулом для громадських організацій і працюють на розвиток громадянського суспільства, — сказав міський голова Вінниці Володимир Гройсман під час відзначення переможців. — Для нас важливо, що громадські організації презентують свої ідеї, бачення шляхів вирішення тих чи інших питань, які є важливими для громад. Згодом проведемо зустріч із представниками організацій, які отримали гранти, щоб обговорити плюси та мінуси реалізації проектів, визначити, які з них можуть працювати далі, а яким потрібна додаткова підтримка.

Школярка
запропонувала Білу
Гейтсу створити фонд

Переможцем Всеукраїнського конкурсу епістолярного жанру «Напиши листа і поясни, чому вода є цінним природним ресурсом» стала учениця восьмого класу вінницького ліцею №7 Олександра Гарбар.

Дівчина написала листа засновнику корпорації «Майкрософт» Білу Гейтсу і запропонувала створити в Україні фонд «Вода для життя».

— Пропоную спільними зусиллями людей, яким небайдуже майбутнє, заснувати в Україні фонд «Вода для життя», — йдеться в листі вінничанки. — Вірю, що саме це зможе врятувати майбутні покоління моєї рідної держави та світу. Якщо не думатимемо про завтрашній день, то він може просто не прийти.

«Більшість людей переконана, що повинна робити тільки те, що може забезпечити благополуччя їхніх сімей, — пише Олександра Гарбар. — Ми обираємо пріоритети, забуваючи про найголовніше. Ми навчилися плавати, як риби, літати, як птахи. Залишилося навчитися жити, як люди».

До створення фонду восьмикласницю з Вінниці спонукали дії маленької дівчинки Рейчел Беквіз. Вона попросила друзів не дарувати їй на день народження іграшки, а пожертвувати кошти на порятунок дітей з Африки, які вмирають від хвороб після вживання брудної води. Після смерті дівчинки було зібрано 1,2 мільйона доларів, що допомогло врятувати життя тисячам людей.

Національний конкурс молодіжних творів на тему «Напиши листа і поясни, чому вода є цінним природним ресурсом» проводить дирекція Державного підприємства зв'язку «Укрпошта». Кращі роботи надсилають до Міжнародного бюро Всесвітнього поштового союзу. Цього року нашу державу на конкурс представлятиме лист небайдухої вінничанки Олександри Гарбар.

Віктор СКРИПНИК.

Оксана Винницька на одному зі своїх концертів.

Однією з найзаповітніших мрій Оксани є можливість бачити

У Хмельницькому виявили цех, у якому шили сумки з незаконним використанням логотипів торгових марок Nike та Adidas. Продукцію підприємці реалізовували на місцевому речовому ринку, *повідомляє УНН*

У будівлі в'язниці у Вінниці сталася пожежа. Жертв і потерпілих немає, *інформує Укрінформ з посиланням на Державну службу з надзвичайних ситуацій*

До кінця тижня країну штормитиме

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тим часом, українці, яких негода застала зне-нацька, продовжують ліквідувати її наслідки. Ще вчора, згідно з даними Державної служби з надзвичайних ситуацій, 12 населених пунктів Київської й Одеської об-ластей залишалися знес-трумленими. Усього ж у ніч із 31 травня на 1 чер-вня сильні дощі й шква-листі пориви вітру знес-трумили 398 населених пунктів країни й ще близько 300 — залишили без газопостачання. Най-більше від стихії по-страждала саме Одеська область (**на знімку**). Там шквалистий вітер люту-вав зі швидкістю 35 м/с. Але передбачити цього метеорологи, за словами О. Прокопенка, не мали змоги. Мовляв, немає необхідного обладнання. До слова, ураган небу-валої сили, який супро-воджували злива й град, на Одеську область із епіцентром в Одесі обру-шився в п'ятницю, 31

травня о 22.30. Буря була швидкоплинною — лише близько 15 хвилин, але за цей час встигла завдати значної шкоди. Упало більше 3000 дерев і гілок, пошкоджено десятки ав-томобілів. «Це нагадува-ло кінець світу, очі зас-ліплювали спалахи блис-кавок, навколо літали гілки, шезлонги, різні предмети, ми не знали, де сховатися», — розпо-вів про свої враження Віктор, турист із Києва, якого негода застала в одному з нічних клубів на пляжі в Аркадії. На багатьох вулицях міста було паралізовано рух. Найбільше постраж-дала приморська зона. Трасу Здоров'я завалили дерева, які попадали, в Аркадії зруйновані май-данчики літніх кафе. На одеських пляжах зламано тапчани, зруйновано пандуси для спуску в мо-ре, погнuto й вирвано з землі роздягальні, ряту-вальні вежі, навіси, криті майданчики й різні мета-локонструкції. Як пові-

домив начальник управ-ління інженерного захис-ту узбережжя Олег Сиро-та, підготовку до курор-тного сезону потрібно розпочинати спочатку. — Усю ніч для ліквіда-ції наслідків негоди пра-цювали тільки рятуваль-ники Держслужби з над-звичайних ситуацій Ук-раїни, енергетики й служба газу. Запропону-вали свою допомогу під-розділи Міноборони й МВС. На жаль, кому-нальні служби міста Оде-си взялися до роботи з розчищення міста лише зранку, — сказав нача-льник ГУ Держслужби з надзвичайних ситуацій України в Одеській об-ласті Володимир Бодел-ан. Оперативніше відреа-гувала обласна влада. Вже о 23.00 в день урага-ну голова Одеської об-ласної державної адмі-ністрації Едуард Матвій-чук створив й очолив штаб з ліквідації наслід-ків стихії. Ураган зірвав мас-

штабне відкриття фести-валю мистецтв в Одесі. Через наслідки стихії ска-сували і всі заходи, прис-вячені Дню захисту дітей. На жаль, не обійшло-ся без жертв. У результа-ті стихії від ураження електричним струмом за-гинула одна особа, ще декілька — госпіталізова-но із травмами різного ступеня важкості, **пові-**

домляє наш власний ко-респондент В'ячеслав ВОРОНКОВ. Своє занепокоєння ситуацією в Одесі висло-вив Президент України Віктор Янукович і пообі-цяв надати необхідну до-помогу. *** Ще однією жертвою стихії стала 14-річна шко-лярка з Ярмолинецького

району Хмельницької об-ласті. **Як передає наш власкор Ірина КОЗАК,** дівчинка, повертаючись додому з клубу, потрапи-ла під зливу. Сховавшись під деревом, вирішила за-телефонувати. Прилад притягнув блискавку. Від отриманого розряду дів-чинка одразу загинула. **Фото В'ячеслава ВОРОНКОВА.**

Прикордонника піймали на хабарі

Співробітники СБУ на міжнародному пункті про-пуску «Краковець» затримали військовослужбовця Мостиського прикордонного загону під час отримання тисячі доларів хабара. Як повідомила прес-служба управління СБУ у Львівській області, прокуратура Західного регіону з нагляду за до-держанням законів у во-єнній сфері відкрила кримінальне проваджен-

ня за ч. 2 ст. 423 Кримі-нального кодексу Украї-ни — зловживання служ-бовим становищем. Ок-рім того, військовослуж-бовця ще звинувачують в одержанні неправомірної вигоди.

Він отримав хабар за безперешкодний про-пуск в Україну автомобі-лів з товарами народного споживання. За цей зло-чин передбачено відпові-дальність: позбавлення волі строком від 8 до 12 років з конфіскацією майна.

Богдан КУШНІР.
Львівська область.

ВМС почали підготовку до свята

Українські військові моряки готуються до демон-страції можливостей сил і техніки на святкуванні Дня флоту України, який відзначається 28 липня. На нараді, яку провів командувач ВМСУ віце-адмірал Юрій Ільїн, виз-начили, що у святкових заходах візьмуть участь близько двох з полови-ною десятків кораблів, катерів і суден, десять одиниць озброєння й військової техніки. У па-

раді кораблів у Севасто-польській бухті брати-муть участь корабель морської охорони Дер-жприкордонслужби Ук-раїни й рятувальне судно Севастопольського мор-ського торговельного порту. У п'ятнадцять епізо-

дів військово-спортив-ного свята включено та-кож висадку морського десанту з великого де-сантного корабля ВМСУ «Константин Ольшанский» і проход-ження по акваторії Се-вастопольської бухти підводного човна «Запо-ріжжя». **Микола МАГДИЧ.**
Севастополь.

ФОТОФАКТ
Атестати й нагрудні значки, які свідчать про закінчення севастопольського Військово-морського ліцею, отримали сорок вісім юнаків. Це — третій ви-пуск єдиного такого навчального закладу в Україні.
На знімку: останній дзвоник.
Фото прес-центру командування ВМСУ.

Возять безплатно, але недовго...

У кременчуцьких тролейбусах з 1 по 9 червня усі па-сажири їздитимуть безплатно. Та вже з 10 червня ті, хто не має відповідних пільг, платитимуть за квиток на 25 копійок більше, ніж раніше, — 1,5 гривні. Втрати комунальному підприємству, що утри-мує та обслуговує згада-ний електротранспорт, компенсують із міського бюджету. Орієнтовна су-ма такої компенсації — 120 тисяч гривень. Ке-рівники міста не прихо-вують: тією тимчасовою безплатністю вони хо-чуть не так підсолодити пігулку вимушеного під-няття тарифів, як пере-садити на цей вид тран-спорту значну частину платоспроможних паса-жирів. Насамперед тих, які останнім часом відда-вали перевагу дорожчим, але швидшим і комфор-тнішим автобусам та маршруткам. Це стало можливим після того, як днями у Кременчуці за участю керівників міста та об-ласті урочисто вивели на маршрути одразу 13 нов-их сучасних тролейбусів виробництва Львівського автобусного заводу. Роз-

раховувалися за них «жи-вими» коштами з місько-го бюджету та муніци-пальними облігаціями. Але для того, щоб бодай частково покрити ці вит-рати та забезпечити по-дальше оновлення елек-тротранспорту, ті ж таки тролейбуси мають щодня привозити в касу кому-нального підприємства реальні гроші. За умов, коли до їхніх салонів за-ходили переважно пенсі-онери та пільговики, такі надходження були більш ніж скромними. **Василь НЕІЖМАК.**
Полтавська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Зарубіжних конкурентів витіснять з вітчизняного ринку

На ПАТ «Запоріжжвог-нетрив» здійснено пуск нової лінії з виробництва вогнетривких бетонів і су-мішей. Її річні обсяги ви-робництва — 16 тисяч тонн. Це приблизно 50 відсотків ринку такої про-дукції в Україні. Варто зауважити, що вогнетривкі бетони затребувані не ли-ше металургіями, а й, на-приклад, виробниками це-менту. Однак, зважаючи на технологічні можли-вості українських підпри-ємств, останні давно втратили значну частину навіть вітчизняного ринку, адже майже 70 відсотків продукції тут — імпортно-го виробництва. Нині нові інвестори «Запоріжсталі», а відповідно, і «Запоріж-вогнетриву», ставлять со-бі завдання відновити по-зиції українських вироб-ників. Зокрема, облад-нання для щойно пущеної лінії коштувало інвестору 40 мільйонів гривень. Місцеву ж владу, за сло-вами голови Запорізької облдержадміністрації Олександра Пеклушенка, в цьому плані більше ті-шити, що нова лінія — це

ще й 40 робочих місць. А ще те, що попри непрос-ту ситуацію на світовому ринку металів, інвестор вірить у майбутнє і вкла-дає кошти у розвиток ви-робництва. **Вл. інф.**
ЦИФРА
9 млн. грн. заборгували приватні підприємці Сумщини Пенсійно-му фонду. Причому близько 2,7 тисячі з них не сплачува-ли соціальний вне-сок більше двох років.
Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Авіатори — на зліт!

Минулої неділі на ае-родромі «Смоківка», що біля Житомира, завер-шився VII авіаційний зліт імені Сергія Корольова. Участь у ньому взяло близько сотні літаків та ін-ших літальних апаратів з України і з сусідніх дер-жав. З кожним роком кіль-кість гостей зростає. Лю-бителі легкої авіації де-монстрували в небі свою майстерність. Була і прем'єра: конструктори з

Броварів показали свою нову розробку. Під час семінару учасники зльоту обговорювали, які фор-мальності варто було б скасувати, щоб займати-ся улюбленою справою стало простіше. **Олексій КАВУН.**
Житомир.
Студзагони кидають на будівництво мостів
Цього літа у трудових загонах буде задіяно по-над 12 тисяч луганських студентів і старшоклас-ників, сформовано біль-ше 500 загонів. Десять тисяч трудзагонівців працюватимуть на різних об'єктах у Луганській об-ласті й більше двох ти-сяч осіб поїдуть труди-тися й відпочивати до АР Крим і в Новий Уренгой (РФ). Як розповів директор обласного Молодіжного центру праці Юрій Філіп-пов, деяких студентів за-лучать до сілгоспробіт, частина працюватиме у дитячих оздоровництвах. Серйозна робота чекає на тих, хто поїде до Ново-го Уренгоя — на будівель-ні об'єкти ТОВ «Мостос-трой-12». **Алла АНТИПОВА.**
Луганськ.

Кожному вишу — по часопису

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Те, чим ви захоплює-
теся, — одна з рис тала-
новитих людей, які, ок-
рім опанування професії,
займаються й журналіс-
тською діяльністю. Це
здорово. Хочеться поба-
жати вам успіхів як у за-
кінченні навчального
закладу, так і на творчій
ниві», — звернувся до
учасників фестивалю
ректор Донецького наці-
онального технічного
університету, голова Ради
ректорів області Олек-
сандр Мінаєв.

Диплом переможця
першого ступеня в номі-
нації «Краще студентське
друковане видання» от-
римала газета «Uchfin
Strana» Донецького наці-
онального університету.
Кращим профспілковим
студентським виданням
названо газету «За акаде-
мічні знання» Донецько-
го державного універси-
тету управління, а кра-

щим студентським інтер-
нет-виданням — студен-
тський сайт Донецького
національного універси-
тету економіки і торгівлі
імені Туган-Баранов-
ського.

Переможців привіта-
ли голова обкому проф-
спілки працівників осві-
ти і науки Ася Горшкова,
начальник управління у
справах сім'ї та молоді
обласної державної адмі-
ністрації Лілія Золкіна,
голова обласної організа-
ції студентських проф-
спілкових організацій Євген Лапенко. «Розра-
ховую, що вже наступно-
го року в кожного ВНЗ
буде своя газета, завдяки
якій можна висловити
свою точку зору на чима-
ло подій», — відзначила
Ася Горшкова.

Спеціальні нагороди
від газети «Голос Украї-
ни» отримали видання
Маріупольського гу-
манітарного універси-
тету «Універсам» та

Ольга Дьячок, кореспондент газети «Uchfin Strana», отримує нагоро-
ду із рук Асі Горшковой.

«GoGreese». До речі,
цей вуз відзначається
цілою низкою цікавих
та оригінальних видань.
Після урочистостей
за круглим столом акти-
вісти студгазет та інтер-

нет-порталів обмінялися
досвідом роботи. Перед-
бачається, що профспіл-
ка організує навчання
для редакторів видань
восени цього року, а уп-
равління сім'ї та молоді

запросило представни-
ків студентських медіа
на фестиваль дитячих і
молодіжних ЗМІ.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Фото автора.

Створили віртуальну модель людини

Систему комп'ютерної ідентифіка-
ції функції людини презентували на спільно-
му засіданні Вченої ради Вінницького націо-
нального медичного університету імені Пи-
рогова та колегиї Міністерства охоро-
ни здоров'я.

Віртуальна модель
людського організму в
найменших подроби-
цях (на клітинному рів-
ні) відтворює його ді-
яльність як у нормаль-
ному, так і в патологіч-

ному стані, показує ре-
акцію на дію зовніш-
ніх чинників і застосу-
вання ліків, дає змо-
гу прогнозувати розви-
ток хвороб.

Над створенням но-
винки науковці уні-
верситету працюва-
ли протягом 15 ро-
ків. Її ініціатором і ав-
тором ідеї є рек-
тор університету Ге-
рой України Ва-
силь Мороз. «На-
ша модель — це уні-
кальна спільна розроб-
ка науковців та прог-
рамістів центру но-
вих комп'ютерних тех-
нологій університе-
ту, спрямована на вря-
тування хворих, —
сказав під час виступу
Василь Мороз. — Це
ще один крок до світо-
вих освітніх стандар-
тів у медицині». Адже
нова система дає мож-
ливість навчати сту-
дентів у віртуально-
му вимірі, моделюва-

ти ситуації з лікуван-
ням хворих, спостері-
гати за процесам-
и, які відбуваються
в організмі після вве-
дження того чи іншо-
го медичного препара-
ту.

На думку мініс-
тра охорони здо-
ров'я Раїси Богатирьо-
вої, новинка вінниць-
ких вчених — справ-
жня революція у під-
готовці майбутніх лі-
карів і лікуванні хво-
рих. У спільному засі-
данні Вченої ради уні-
верситету та коле-
гії Мінохорони здо-
ров'я взяв участь пре-
зидент Національ-
ної академії медич-
них наук України Анд-
рій Сердюк, члени На-
ціональної акаде-
мії медичних наук Ук-
раїни та ректори ме-
дичних навчаль-
них закладів, керівни-
ки області та міста.

Віктор СКРИПНИК.

Фото Олександра
ЛАПИНА (Укрінформ).

Кіно з перекритим проспектом

У Запоріжжі розпо-
чався XVI Міжнарод-
ний кінофестиваль
«Бригантина». Старту-
вав він в обласному
академічному україн-
ському музично-дра-
матичному театрі іме-
ні Магара — із приїз-
джими «зірками» на
червоній доріжці і пе-
рекритим з цього при-
воду центральним
проспектом Леніна. За
планом заходи згодом
буде перенесено на
південь області.

Творчі зустрічі та
перегляди, а також
різноманітні супутні
акції відбудуться в
Токмаку та Бердян-
ську, а закриття вже
вдруге 8 червня прохо-
дитиме в Приморську.
За майже тиждень ро-
боти журі та глядачі
подивляться фільми з
12 країн — України,
Росії, Аргентини, Ту-
реччини, Білорусі, Ка-
захстану, Болгарії,
Швеції, Франції,
США, ОАЕ та Поль-
щі. Гостями свята зде-
більшого стали росій-
ські та українські ак-
тори.

Леонід
СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Креативом по ямах

У Кам'янці-По-
дільському влада на-
магається розвинути
ініціативу щодо ре-
монту муніципаль-
них доріг коштом ав-
томобілістів. Цю
ідею нещодавно пре-
зентував член місь-
квиконкому Олек-
сандр Борецько. Ана-
логічно привели
шляхи до ладу в од-
ному з німецьких
міст. Та наші грома-

дяни не поспішають
за власний кошт ре-
монтувати дороги. От
міська влада й вирі-
шила поділитися
своїм задумом із ра-
дою директорів про-
мислових підпри-
ємств, запросивши їх
керівників стати пер-
шими «донорами»
спеціального фонду.
У Кам'янці-По-
дільському обіцяють
звітувати про внески

й витрати в Інтернеті,
а кожному, хто
зробить пожертву,
видати спеціальну
наклейку на автомо-
біль, повідомляє наш
власкор Віра
ШПИЛЬОВА.

А от у Золотому
Потоці Бучацького
району на Тернопіль-
щині вигадали оригі-
нальний метод попе-
реджати про вибоїни.
У найбільших із них

встановили... опуда-
ла. Одне — у вигляді
ведмеда, на голові
якого — хустина, у
лапах — жіноча су-
мочка. Побачивши
таке, водій точно
об'їде небезпечне
місце. Автора ідеї в
селищі не розсекре-
чують. Відомо, що ра-
ніше обурені жахли-
вим станом доріг ак-
тивісти пропонували
«садити» у вибоїнах
квіти, тепер от —
опудала, повідомила
наш власкор Любов
ЛЕВИЦЬКА.

пaws», завдяки розслідуванню
яких «заручників» і знайшли. У
заповіднику «Синевир», який у
Закарпатті побудували Мінеко-
логії і «Four paws», вже пере-
бувають на реабілітації близь-
ко трьох десятків врятованих
ведмедів.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Фото Музи МАХОВИЙ.

...національні пам'ятки перетворюються на руїни

Два замки — у Старому Се-
лі Пустомитівського району та
у Тартакові Сокальського райо-
ну — залишилися без госпо-
дарів. Розрекламована кілька
років тому передача пам'яток
архітектури в концесію вияви-
лася звичайним блефом.

Палац Урбанських в Тарта-
кові передали на 49 років під-
приємцю з Волині. Інвестор
обіцяв вивести пам'ятку архі-
тектури XIX століття з аварій-
ного стану, після чого відкрити
туристично-відпочинковий
комплекс.

Як розповіли «Голосу Украї-
ни» в Сокальській райдержад-
міністрації, хоч минуло два ро-
ки, жодних передбачених уго-
дою робіт не виконано. Інве-
стор, попри запрошення, не
з'являється на очі влади.

Ще один замок — у Старо-
му Селі — збиралися віднови-
ти аж дев'ять інвесторів. Але
далі обіцянок справа не пішла.
Пам'ятка архітектури XVII сто-
ліття нині нагадує купу руїн і
нищиться під дощами. Від ста-
ровинного замку залишилися
лише стіни, між якими селяни
випасють худобу.

Кожен новий голова Львів-
ської ОДА за традицією почи-
нає свою роботу з екскурсій
старовинними замками краю,
обіцяє знайти нових господа-
рів національним пам'яткам,
але роками нічого не зміню-
ється. Ще жоден концесіонер
не виконав цих зо-
бов'язань.

Богдан КУШНІР.
Львівська область.

У Святошинському районі столиці чоловік намагався вкрати з храму фрагмент купола (УНН)

Проведення «Чорноморських ігор» перенесено на невизначений термін (УНІАН)

Мітинг опозиції змінив місце через безплатну роздачу морозива

Під партійними та національними прапорами пройшла в Донецьку акція опозиції «Вставай, Україно!» Учасники промарширували від оперного театру до пам'ятника Шевченку, де провели мітинг. Хоча спочатку організатори подавали заяву на інше місце — площу перед обласною державною адміністрацією, проте на неї знайшовся ще один претендент — виробник морозива, який влаштовував дитяче свято. Тому політичні пристрасті перенесли на площу неподалік.

На мітинг до Донецька приїхали делегації з різних міст області, а також із Луганщини та Харківщини. Начальник ГУМВС України в Донецькій області Роман Романов заявив журналістам, що в акції взяли участь 800 осіб. За даними організаторів — чотири тисячі осіб. Серед опозиціонерів можна було бачити народних депутатів від партій «Батьківщина», «УДАР», «Свобода»: лідера парламентської фракції ВО «Батьківщина» Арсенія Яценюка, лідера «Свободи» Олега Тягнибока, народних депутатів Олександру Кужель, Геннадія Москаля, Андрія Кожем'якіна, Миколу Мартиненка, Оксану Продан, Лесю Оробець, Андрія Шевченка, В'ячеслава Кириленка, Юрія Іллєнка, Михайла Блавацького та інших. Промовці виступали з даху мікроавтобуса, встановленого на площі. Представники опозиції, зокрема, порушували місцеві проблеми: невилплата зарплати шахтарям, проблеми з

водопостачанням, перспектива закриття шкіл і лікарень.

Учасники мітингу вимагали скасувати пенсійну та медичну реформи, звільнити Юлію Тимошенко та припинити політичні репресії.

Обласна влада відкидає закиди у нібито створених штучних перешкодах для учасників мітингу. «Я хочу дати у першу чергу оцінку роботі міліції, яка забезпечила правопорядок, не допустила жодних провокацій, незважаючи на те, що всі ці дні з вуст лідерів опозиції йшло нагнітання атмосфери. Як ви упевнилися, абсолютно нічого не трапилось. Я так розу-

мію, що опозиціонери цим дуже засмучені, занепокоєні та здивовані. Мене дивують слова, нібито влада намагалася заборонити акцію. Не було звернень до судів. Це спроба пояснити нечисленність акції», — так прокоментував політичні події голова обласної державної адміністрації Андрій Шишацький.

Громадський порядок охороняли 150 міліціонерів і 50 бійців «Беркута». Порушень під час акції не зафіксовано, за винятком одного конфлікту між місцевим мешканцем та місцевим представником «Свободи». «На ґрунті неприязних відносин виник

конфлікт: донеччани 23-х і 51-го років вступили в словесну перепалку, а потім пустили в хід кулаки. Наряд міліції, що перебував неподалік, супроводив обох чоловіків до Ворошилівського райвідділу», — повідомили у відділі зі зв'язків із громадськістю обласної міліції. Цей факт внесений до єдиного реєстру досудових розслідувань. Роман Романов також повідомив, що організатори акції відповідатимуть за несанкціоноване перекриття центральної вулиці Донецька під час ходи.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Фото автора.

У 117 населених пунктах відбулися позачергові вибори

На перегонах, які відбулися минулої неділі, місцеві громади обирали здебільшого селищних та сільських голів. Серед найбільших міст, за які змагалися кандидати, — Ялта, Сімеїз, Васильків Київської області та Берегове на Закарпатті.

За повідомленням правоохоронців, зранку всі виборчі дільниці відчинилися вчасно й без порушень. Проте перебіг голосування не скрізь тривав гладко. Так, Кримське відділення Комітету виборців України заявило про грубу фальсифікацію виборів міського голови Ялти протягом останніх чотирьох годин голосування. Зокрема, на деяких дільницях за годину проголосувало вдсятеро більше жителів, ніж за попередній відрізок часу. За інформацією комітету виборців, аномальна активність спостерігалася майже всюди, що свідчить про масовий характер застосування цієї технології.

Між тим, станом на ранок понеділка, відповідно до попереднього підрахунку голосів, на виборах міського голови Ялти переміг кандидат від Партії регіонів Сергій Ілаш. Згідно з даними Кримського відділення КВУ, за С. Ілаша проголосували 40% виборців, а за самовисуванця Олексія Яковенка — 11%.

Представник Партії регіонів став переможцем і на перегонах у Василькові. Відрив Володимира Сабадаша від основного суперника становить 234 голоси. Відповідний протокол підписали всі члени виборчої комісії, з окремим думкою представника опозиції Галини Литвиненко, повідомляє

«Українська правда». «Вибори були сфальсифіковані. Було кинуте на трьох дільницях бюлетені, на четвертій дільниці зникли бюлетені. Це все зафіксовано. Я написала свою особисту думку до протоколу, і ми обстоюватимемо свої права в судах», — заявила Г. Литвиненко.

Водночас Громадська мережа «Опора» повідомила, що за результатами її паралельного підрахунку голосів, В. Сабадаш на виборах отримав 30,39%, або 3 тисячі 395 голосів виборців. Друге місце посів кандидат від партії «УДАР» Сергій Сабов — 28,25%, або 3 тисячі 155 голосів виборців. Результати паралельного підрахунку голосів «Опори» базуються на даних дільничних виборчих комісій, які були відображені в їхніх первинних протоколах.

У Береговому (Закарпаття) за попередніми даними переможцем на виборах став висуванець Демократичної партії угорців України Золтан Баб'як. Його кандидатуру підтримувала також Партія регіонів. Тож, згідно з попередньою інформацією, за Золтана Баб'яка віддали голоси 5547 берегівчан із понад 10 тисяч, які брали участь у голосуванні. Другу сходинку посіла Ольга Бізіля з 2314 голосами, яку підтримувала партія «Єдиний центр», повідомляє наш власкор Василь НИТКА.

ВСІ МИ РОДОМ З ДИТИНСТВА

Гала-концерт обласного етапу Всеукраїнського фестивалю дитячої творчості «Сузір'я талановитих дошкільнят» відбувся в університетському Палаці дітей та юнацтва. Сюди з'їхалися найталановитіші дошкільнята з усіх міст та районів Закарпаття, щоб продемонструвати свій хист малювати, танцювати, співати та грати на різноманітних інструментах, повідомили «Голосу України» в ОДА.

— Цей захід дає можливість насолодитися нам, глядачам, багатогранністю ваших талантів, уміння і навичок. Впевнений, робота журі сьогодні була дуже важкою, та все-таки комісії вдалося виявити найкращих, які представлятимуть нашу область на Всеукраїнському рівні, — привітав юні таланти заступник керівника області Іван Качур. Отже, на всеукраїнському рівні Закарпаття представлять колективи з Мукачєвого та Іршавського району. Василь НИТКА.

***

Центри дитячої творчості, які вже створено в більшості районів Сумщини, дають змогу школярам розвивати свої творчі здібності та цікаво й змістовно проводити дозвілля.

В одному з країв — Білопільському центрі дитячо-юнацької творчості — нині займається близько 2,5 тисячі дітей, або майже дві третини школярів міста. У центрі діє 195 творчих об'єднань за 11 напрямками, а також відділи масово-спортивної роботи, декоративно-ужиткового мистецтва та екологічно-натуралістичної творчості, естетичний відділ та наукове учнівське товариство. До речі, більшість гуртків також працює на базі всіх шкіл району. Особливу увагу пра-

цівники центру приділяють розвитку творчих здібностей дітей-сиріт та дітей з прийомних родин. Нині вихованці центру готуються гідно представити свій заклад, місто, область у загальноукраїнських заходах у рамках Року дитячої творчості.

Владислав ЖМУРКОВ.

***

Біля Монумента дружби поблизу села Сеньківка (Чернігівська обл.) у вихідні урочисто відкрилося міжнародне дитяче свято «Слов'янської дружби джерело-2013». Два дні творчі шкільні колективи з України, Білорусі та Росії брали участь у роботі міжнародного лідерського форуму «Нове покоління обирає» та міжнародного майстер-класу з різних видів декоративно-прикладного мистецтва і технічної творчості «Калейдоскоп майстерності». Для учасників свята проведено спортивно-ігрову програму «Слов'янські розваги», розважально-пізнавальну програму «Аз, буки та інші науки» тощо.

Сергій ПАВЛЕНКО.

***

«Всі ми родом з дитинства» — виставка під такою назвою відкрита у Рівненському обласному краєзнавчому музеї. На ній серед інших матеріалів вміщені понад 140 світлин дітей декількох поколінь: оригінали фотографій, зроблені у Рівному в кінці XIX — на початку XX століття, фото рівненської малечі 1930—1960 років. Значну частину виставки становлять дитячі знімки працівників музею. Окрім фотографій, в експозиції представлені поштові марки та видові листівки першої половини XX століття, присвячені дитинству.

Олександра ЮРКОВА.

ФОТОФАКТ

Змагання на звання кращих знавців історії серед школярів організували співробітники науково-просвітницького відділу Національного заповідника «Херсонес Таврійський». У них взяли участь шість команд юних краєзнавців.

Фото надане прес-службою Національного заповідника «Херсонес Таврійський».

Оператори АЕС: колективна відповідальність — запорука глобальної безпеки

Делегація «Енергоатома» взяла участь у 12-му засіданні Генеральної асамблеї ВАО АС

Кожні два роки Всесвітня асоціація операторів атомних електростанцій проводить Генеральну асамблею, в якій беруть участь представники компаній-операторів АЕС із понад 30 країн.

Чергове 12-те засідання Генеральної асамблеї ВАО АЕС відбулося з 18 по 22 травня цього року в Москві (Росія). Активну участь у ній взяла делегація ДП НАЕК «Енергоатом», на чотирьох АЕС якого експлуатуються 15 енергоблоків, що забезпечують виробництво половини від усієї електроенергії, що споживається в Україні.

Всесвітня асоціація надає операторам АЕС можливість постійно обмінюватися досвідом щодо гарантування безпеки експлуатації атомних електростанцій, виявляючи недоліки і переймаючи найбільш вдалі рішення в цій сфері. Такий підхід в остаточному підсумку дає змогу підвищити безпеку всіх атомних станцій до рівня кращих. Адже в сучасному світі ядерна аварія на одній АЕС матиме негативні наслідки для всіх станцій, тому всі організації, що експлуатують АЕС, несуть колективну відповідальність за гарантування надійності та безпеки їх експлуатації. Ось чому ВАО АЕС діє незалежно від державних і регулюючих органів і працює винятково від імені та в інтересах своїх членів. ВАО АЕС унікальна ще й тим, що є справді міжнародною організацією, для якої не існує політичних бар'єрів і економічних інтересів.

Одним з найефективніших заходів щодо підвищення безпеки, які діють у рамках ВАО АЕС, є проведення партнерських перевірок. У ході таких перевірок міжнародні команди фахівців-атомників відвідують станції членів ВАО АЕС. За результатами партнерських перевірок станціям надаються рекомендації щодо усунення виявлених недоліків у

процесі гарантування безпеки експлуатації енергоблоків.

Як зазначив у кулуарах Генасамблеї генеральний директор Запорізької АЕС В'ячеслав Тищенко, українські фахівці-атомники, у тому числі й із Запорізької станції, дуже широко залучаються до участі в партнерських перевірках. «Багато країн Європи використовують українські напрацювання у сфері підвищення безпеки експлуатації енергоблоків АЕС», — додав В. Тищенко.

Говорячи про участь у програмах

Голова Ради керуючих ВАО АЕС Жак Регалдо.

ВАО АЕС, генеральний директор Хмельницької атомної електростанції Микола Панащенко нагадав, що у 2011 році на Хмельницькій АЕС була проведена партнерська перевірка. «У перевірці ХАЕС брали участь фахівці з Па-

ризького, Токійського й Атлантського центрів ВАО АЕС. У квітні 2013 року ми провели повторну партнерську перевірку, завданням якої — контроль того, як було враховано зауваження й побажання, зроблені за результатами перевірки, що проводилася спочатку. Експерти, які нас перевіряли, позитивно оцінили виконання станцією рекомендацій ВАО АЕС», — сказав гендиректор ХАЕС.

На думку генерального директора EDF Energy (Франція) Вінсента де Ріваза, дух

співробітництва, що долає національні кордони та комерційні інтереси, робить атомну енергетику унікальною серед інших галузей світової промисловості. Й Генеральна асамблея Всесвітньої асоціації операторів атомних електростанцій 2013 року стала ще одним яскравим тому підтвердженням.

У ході Генасамблеї неодноразово підкреслювалося, що час осмислення уроків аварії на АЕС «Фукусіма» минув, і атомники перейшли до конкретних дій з недопущення подібних інцидентів у майбутньому. У цьому зв'язку ВАО АЕС збільшує частоту і глибину партнерських перевірок на атомних електростанціях, закликаючи своїх учасників до максимальної відкритості та прозорості в питанні безпеки.

У ході заключної прес-конференції голова Ради керуючих ВАО АЕС Жак Регалдо підкреслив, що Україна протягом усього часу існування Асоціації була й залишається одним з найактивніших її членів. «Україна демонструє стійку прихильність підвищенню безпеки на своїх атомних електростанціях. Підтвердженням значимості внеску України в роботу Асоціації є той факт, що одним із 12 членів Ради керуючих ВАО АЕС обрано голову українського оператора АЕС — НАЕК «Енергоатом» Вісаріона Кіма», — зазначив Жак Регалдо.

Наталія КИР'ЯНОВА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Випробовували силу та витримку

Тринадцять шість учасників у складі шести дружин — переможців шкільного, районного та зонального етапів змагань юних пожежників (шклярів з Долинської, Бобринця, Кіровограда, Малої Виски, Новоукраїнки та Олександрії) зібралися днями в Кіровограді, щоб в жорсткій конкуренції довести, що вони найсильніші.

Розумні і винахідливі, веселі та креативні «лицарі порятунку», «борці з небезпечкою», «рятівні патрулі», «фенікси» та «спалахівці» робили все можливе, щоб переконати глядачів і суддів, а головне — суперників, що саме вони гід-

ні представляти Кіровоградщину на всеукраїнському рівні. У першому турі змагань, що склалися з трьох конкурсів — «Візитка», «Домашнє завдання» та «Медичний конкурс», юнаки та дівчата змогли виявити всі свої творчі та

інтелектуальні таланти. Друга частина змагань стала справжнім випробуванням умінь, фізичних якостей, сили, витримки та вправності. В обласному центрі туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді учасники довершували свої «теоретичні» виступи практичними вміннями користуватися пожежним спорядженням, гасити умовний вогонь, долати перешкоди, надавати медичну допомогу тощо.

За підсумками обох випробувань переможцями стали «Лицарі порятунку» зі спеціалізованого загальноосвітнього навчального закладу №3 міста Долинська, які, до речі, були найкращими і в минулому році. Тепер юні й дорослі кіровоградські рятувальники та їх вболівальники сподіваються на вдалий виступ на Всеукраїнському фестивалі.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська обласна.

Фото автора.

Юні пожежники на смугі перешкод.

У центрі вчать говорити і розвивають особистість

Дніпропетровський центр ранньої медико-соціальної реабілітації дітей як окремих заклад, що розрахований на 100 ліжок, було відкрито у вересні. Відтоді необхідну допомогу тут надали майже 900 дітям.

«Пацієнти центру — це діти віком від 2 місяців до 14 років з особливими потребами, переважно із психоневрологічними захворюваннями та порушеннями функцій опорно-рухового апарата», — розповіли кореспондентові «Голосу України» в ОДА.

«Діти виконують спеціальні фізичні вправи, займаються на тренажерах, їм роблять різні масажі, вони відвідують сеанси ароматерапії, заняття з сенсорної інтеграції, — відзначила директор центру Світлана Патук. — На останніх за допомогою спеціальних вправ учать долати неприйняття звуків, квітів, дотиків...»

Тут широко застосовують методику реабілітації «Монтессорі»: фахівець центру підбирає індивідуальну методику для кожної дитини, але як саме виявити себе в рамках цієї методики — вибирає сам пацієнт.

Наприклад, на заняттях з арт-терапії необхідно намалювати море. І пацієнт самостійно вибирає, чим малювати: це можуть бути фарби, олівці, морська сіль тощо. Таким чином, дитина не тільки виконує необхідні вправи, а й розвиває в собі особистість.

Найдієвішою вважають у центрі методику лікування «Тандем», яка передбачає одночасні заняття з дитиною відразу кількох фахівців.

«Діти, які до відвідування центру не говорили, виводять перші слова, будують речення», — продовжує Світлана Патук.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Було вісім копійок на душу, стало три

У кінці минулого тижня, під головуванням Іллі Левітаса, відбулося засідання Ради національних товариств України. На засіданні схвалено текст звернення до Президента Віктора Януковича. Подібне звернення вже не перше («всього лиш третє», як зі стриманою іронією зауважив п. Левітас. Він переконаний, що чиновники не інформують главу держави про реальний стан справ). Цитуємо цей документ з деякими скороченнями:

«Шановний Вікторе Федоровичу! Звертаємось до Вас із проблемами, що стоять перед представниками національних меншин, громадянами України, які вважають себе Українцями іншого національного походження.

Ці проблеми не вирішуються протягом багатьох років:

1. Не виконується протягом 20 (!) років Закон «Про національні меншини України», який надає нам можливість висувати представників у виборчі органи, аж до Верховної Ради (ст. 14), а також ст. 16, де зазначено, що в Держбюджеті України передбачені спеціальні асигнування на розвиток національних меншин. Таке формулювання потребує в бюджеті країни окремої, конкретної цільової статті, але, на жаль, гроші розпоршуються по окремих організаціях, деякі з яких не мають ніякого відношення до національних меншин.

2. Не виконується ст. 119 параграфа 3 Конституції України, яка зобов'язує державні адміністрації всіх рівнів надавати допомогу в розвитку культури національних меншин. Досі не розроблено програму втілення в життя цього пункту: не визначені поняття «корінні народи» та «місце компактного проживання».

3. Не виконано протокольне рішення Президента України, прийняте 3.07. 2012 р. на засіданні робочої групи Гуманітарної ради, де йшлося про збільшення фінансування національних меншин (тоді було 8 коп. на одну людину!), про зменшення орендної плати та про введення представників національних меншин до складу Гуманітарної ради.

Досі жоден пункт цього Рішення не тільки не виконаний, а й погіршився пункт про фінансування: зараз на представника національних меншин припадає 3 коп.!

Наші представники не входять не тільки в Гуманітарну раду, а й в жоден Оргкомітет, присвячений видатним річницям: 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка, 70-річчя Перемоги та ін., в чому ми вбачаємо певну неповагу до себе.

4. В минулому році Кабінет Міністрів України ввів Положення, за яким культурні заходи національних меншин повинні проводитись за конкурсом разом з комерційними та прибутковими організаціями, а в разі вигравшу оплачувати 50% кошторису заходу. Це Положення взагалі позбавило можливості проведення наших заходів під егідою Мінкультури України, бо всі наші організації неприбуткові. Виходить, замість допомоги з боку держави, ми повинні сплачувати їй.

5. Нема відгуків на нашу позицію щодо встановлення свята «День національностей України», який сприяв би толерантності, взаємоповазі та злагоді між народами країни.

6. Було б доцільно відновити (як консультативний орган) Раду представників національних меншин при Президенті України.

Звернення підписали 56 керівників національних товариств 29 національностей. На засіданні розглянуто ще низку питань. Зокрема, запропоновано відмовитись від ідеї створення Дому національностей у Києві. Такий Дім мусить бути державним, бо бідні національні товариства не зможуть самі його утримувати. А за нинішніх умов ця шляхетна ідея перетвориться на комерційно-спекулятивну, коли, за словами І. Левітаса, «від нашого імені зроблять те, що зробили з Українським домом, в якому бувало важко розгледіти щось українське». Проголосували за цей пункт більшістю голосів — хоч і без великої охоти, бо про Дім національностей або Культурний центр національних меншин мріють вже давно.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Аналітика управління: Міністерство регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства України

Три головні вектори реалізації реформ:

Редакція «Голосу України» продовжує друкувати матеріали про реалізацію економічних реформ у різних галузях господарювання, започаткованих Президентом України Віктором Януковичем. І глава держави, і уряд наполегливо переконують нас, що в результаті їх здійснення життя населення поліпшиться. Хоча ще й не час підбивати підсумки, але цікаво: що вже реалізовано, а якщо ні, то чому? Державна програма активізації розвитку економіки на 2013—2014 рр., зокрема, передбачає впровадження в життя пріоритетних напрямів у галузях регіонального розвитку і будівництва, а також ЖКГ. Йдеться про здійснення заходів щодо підвищення їх ефективності та надійності функціонування, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення й господарського комплексу в житлово-комунальних послугах. Що вже зроблено і що треба зробити? На це та інші запитання відповідає міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій ТЕМНИК (на знімку).

регіональний розвиток...

— Геннадію Павловичу, галузі будівництва, ЖКГ, регіонального розвитку ще недавно управлялися кожна окремо. Тепер вони об'єднані в одне відомство. Чи бачите ви переваги такої реорганізації?

— Бачу. Переконався в цьому на власному господарському досвіді, коли в Дніпропетровську, як заступник голови обласної державної адміністрації, займався питаннями будівництва — і житлового, і дорожнього, і комунальним господарством. Ці напрями — три головні вектори нашої економіки. 27 регіонів — це території з різним рівнем і розвитку, і фінансів, і кадрової підготовки, де виникає безліч питань, які потрібно вирішувати. Коли в руках одного відомства — дороги, в іншого — комунікації, ще в одного — будівельні ресурси, то звести їх для реалізації певних завдань буває непросто. Тому вважаю правильним об'єднання цих трьох напрямів.

— А в чому, власне, вигода?

— З'явилися спільні завдання, з одного боку, і можливість разом розв'язувати загальні проблеми — з другого. Хоч як це дивно, але дотепер поінформованість навіть перших осіб регіонів про те, що де робиться, кращий досвід була дуже низькою. До речі, у багатьох випадках, як і рівень їх кадрової підготовки. Зараз ми намагаємося цю прогалину за-

повнювати: повідомляти їм про більш і нові можливості, наприклад, залучення інвесторів, надання допомоги в підготовці ТЕО на вигідних умовах тощо.

Більшість керівників на місцях і бажають брати участь у реалізації різних проєктів, але, на жаль, серед них є й ті, хто вміє красиво говорити, але не здатний реалізувати те, про що вони говорять. На мою думку, міський голова, насамперед, — господарник. Він разом зі своєю командою повинен опікуватися створенням і наданням якісних послуг населенню. Але чимало тих, хто цього не розуміє.

— Але без реформування органів місцевого самоврядування й говорити не варто про реформи в цій галузі...

— Згоден. Але місцеве самоврядування не реформуєш із нічого. Передовсім, населення, громада мають розуміти, навіщо це робиться. Або я б навіть сказав, що на першому місці в цій справі повинні бути керівники громад — здебільшого найрозумніші, передові люди, які мають авторитет у місцевого населення. Адже, власне, йдеться про те, щоб надати змогу громадам самостійно вирішувати питання розвитку своїх територій. Хто краще знає, що саме і як потрібно зробити для підвищення якості життя на конкретній території, як не її громади? Але найчастіше головним противником навіть ду-

же корисних і вартих уваги починань є... місцева влада, представники якої бояться, що у разі змін комусь із них доведеться піти. Тому вони кажуть: «Ні, нам це не треба». Висновок: питання таких змін — болісне, людям нічого не треба нав'язувати, потрібно пояснювати їм, навіщо ми робимо це або те...

— Тим часом фахівці дедалі більше зауважують про диспропорцію в розвитку регіонів, зокрема, і про те, що держава одним із них сприяє більше, а іншим менше. Як вона долається?

— Диспропорція розвитку регіонів — справді проблема. При цьому бюджет, який «ділиться» в Києві, не досягає глибини в обсязі, достатньому для надання послуг високої якості. Близько 47% сільських територіальних громад становлять менше 1 тисячі людей. При цьому понад 10% їхніх громад мають менше 500 жителів. 72% сільських рад дотаційні, більш ніж на 50%. Про які перспективи і розвиток може йти мова?

За останні 10 років економічна активність у регіонах територіально змістилася в обласні центри. Одночасно з цим на 2,5 млн. осіб скоротилося сільське населення, а кількість сільських населених пунктів — на 348 одиниць. Майже 70% внутрішньої міграції — із села. Решта сільських громад нечисленні й не самодостатні, щоб утримувати соціальну сферу.

Саме тому розроблений Мінрегіоном проєкт нового закону «Про право територіальних громад на об'єднання» створює умови для того, щоб був ефективно реалізований принцип субсидіарності. Адже, погодьтеся, велика громада зможе більше заробляти, отже, мати більші можливості. А місцевим жителям варто очікувати, що місцева влада буде відповідальнішою за ситуацію на конкретній території. Вони зможуть одержувати якісні послуги, і вони будуть однаково високої якості, незалежно від віддаленості від центру. Зрозуміло, їхній обсяг відрізнятиметься, адже в обласному центрі їх буде зосереджено більше, ніж у районі.

Нагадаю, що завдяки змінам, внесеним до Бюджетного кодексу України, торік у країні створено державний фонд регіонального розвитку, що існує в рамках державного бюджету. На реалізацію роботи фонду передбачено понад 987 млн. грн. Передусім кошти підуть на фінансування проєктів соці-

ального значення, реалізація яких поліпшить якість обслуговування населення. Хочу підкреслити, що в 2013 році планується створити й відновити 184 об'єкти соціальної інфраструктури, у тому числі 87 навчальних закладів — 26 дитячих садків, 54 школи, сім спортивних установ; 41 об'єкт охорони здоров'я — два перинатальні центри і 39 лікарень; 56 об'єктів газопостачання, водопостачання і водовідводу. За рахунок цих коштів плановано погасити кредиторську заборгованість у розмірі 160 млн. грн. за виконання будівельних робіт у 2012 році.

— Як наповнюється фонд регіонального розвитку і як розподіляються його кошти?

— Він наповнюється в обсязі не менш 1% прогнозованого обсягу доходів від загального фонду Державного бюджету України на відповідний бюджетний період. Розподіл коштів здійснюється з дотриманням таких критеріїв: 70% коштів — відповідно до чисельності населення, що проживає у відпо-

відному регіоні. І 30% — з урахуванням рівня соціально-економічного розвитку регіонів, відповідно до показника валового регіонального продукту в розрахунку на одну людину (для регіонів, у яких цей показник менше 75% середнього показника по Україні).

— Але, на жаль: дуже багато громадян незадоволені такою справедливістю...

— Знаю. Але хто, де й коли був задоволений розподілом коштів? А звідки беруться гроші? Їх заробляють. А дотації — тим, хто заробляє менше. Звичайно, більше грошей одержувати — краще. До речі, промислові регіони, де люди працюють також і на шкідливих виробництвах, де є проблеми з будівництвом доріг, соціальних об'єктів і така актуальна проблема, як брак води, — теж незадоволені розподілом коштів. Гадаю, поки що більш прийнятним варіантом є розподіл державою грошей, виходячи із чисельності населення того або іншого регіону.

будівництво...

— Геннадію Павловичу, як іде реформування будівельної галузі?

— Уряд почав працювати у кризовий період, тому потрібно було вживати якісь конкретні кроки для поліпшення ситуації. На найближчі два роки затверджена державна програма активізації розвитку економіки. Її завдання, зокрема, полягає й у тому, щоб забезпечити реальне реформування і розвиток галузей систем життєзабезпечення та будівництва. Серед пріоритетів, як приклад, — здійснення програми зведення доступного житла в регіонах.

Уряд поставив завдання — реанімувати економіку через внутрішнє споживання. Завдяки змінам законодавства і дерегуляції, за показниками введення житла в експлуатацію вдалося вийти на докризовий рівень 2007 року. Деретуляція в галузі будівництва стала основою для формування позитивного інвестиційного клімату в країні. Тепер уже можна говорити, що обсяг уведеного в експлуатацію житла цього-річ становитиме близько 11 млн. кв. м. Торік цей показник становив 10,75 млн. кв. м.

— Але житло залишається надто дорогим. І не в останню чергу — через імпорتنі будівельні матеріали. Тим часом в Україні достатньо сировини для виробництва їх власних. Але можливість одержання менш дорогих матеріалів використовується не сповна.

— Відомство докладає максимальних зусиль для нарощування потужностей індустрії будівельних матеріалів та імпортозаміщення. Це прямий наслідок заходів, передбачених реалізацією Програми економічних реформ. Торік уведено в експлуатацію понад 20 нових виробництв сучасних будматеріалів. Зокрема, залізобетонних виробів, вікон і дверей, паркету, столярних виробів. Усі вони цілком конкурентоспроможні, не поступаються іноземним аналогам, а найчастіше перевищують їх по якості й ціні. Що, до речі, дає нам можливість реалізовувати й програму «Доступне житло». За минулий рік експорт основних будівельних матеріалів і виробів майже вдвічі перевищив імпорт. Україна завезла

виробів будівельного призначення на 7,4 млрд. грн., а продала за кордон — на 14,2 млрд. грн.

— Ви згадали програму «Доступне житло». Уряд дуже обнадіяв громадян тим, що в результаті її реалізації багато хто з них зможуть його придбати. Але кажуть, що воно не таке вже й доступне, і що програма ця, власне, реалізується з великим скрипом...

— Це не відповідає дійсності. Програма «Доступне житло» працює ефективно. Вона базується на співфінансуванні придбання житла: 70% оплачує громадянин (це можуть бути заощадження, кредит комерційного банку або пільговий), а 30% — державна підтримка. Нині саме цей вид державної підтримки виявився найефективнішим, оскільки ця програма не створює довгострокових зобов'язань державі й не має потреби в щорічних витратах для їх погашення. А також дозволяє одержати квартиру у власність відразу після введення об'єкта в експлуатацію, без застави по кредиту і ризику втрати

майно у разі невиплати. Не потрібно підтвердження доходів родини, що

часто перешкоджає участі громадян в інших житлових програмах.

За період реалізації програми державну підтримку на суму більш як 326 млн. грн. для будівництва житла одержали 2604 родини, які перебували на квартирному обліку, у тому числі: молоді сім'ї — 47%; військовослужбовці — 6%; працівники освіти — 5%. Інвестиції громадян, які додатково були спрямовані на будівництво житла, становлять понад 720 млн. грн. Таким чином, у рамках програми в будівельну галузь за останні два роки інвестовано більш як 1 млрд. грн.

На виконання соціальних ініціатив Президента України з травня минулого року розпочалася реалізація програми щодо здефінансування вартості іпотечних кредитів для громадян, які потребують поліпшення житлових умов, за якою 3% річних платить громадянин, а 13% компенсує держава. За такий короткий час у рамках програми надано кредити більш як 1350 родинам для придбання власного житла.

— Але ж це дуже мало! Бо в тих, на кого воно розраховувалося, однак бракує на це коштів. Вам не здається, що уряд тут чогось недорахував?

— Не згодний. Це — найуспішніший проєкт, який сьогодні можливий. До ре-

ЖИТЛОВО–КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО...

чі, бажаючих брати в ньому участь багато — у черзі чекають 16 тисяч людей. Програма іпотечного кредитування, як я вже казав, тільки набирає обертів. Ми очікуємо, що родин, які купують житло за допомогою здешевленої іпотеки, цього року значно побільшає. Головне в цьому питанні — ефективна робота банківських установ.

— **Тобто ви хочете сказати, що в держави на виконання програми «Доступне житло» бракує коштів?**

— Виходити потрібно з реальності нинішньої економіки: краще побудувати 1 тис. доступних за ціною квартир, аніж узагалі не побудувати. Але ідея полягає в тому, що держава щорік збільшуватиме фінансування цих програм. Усі наші зусилля спрямовані на розвиток економіки, на збільшення можливостей бюджету. Зростатиме зарплата, що означає і збільшення кількості громадян, які бажають потрапити в сектор будівництва доступного житла.

— **Житлове будівництво: сучасні виклики й реальна ситуація. Давайте поговоримо про те, що будемо ми мало й дорого. Зарплати в основній масі працюючих — невисокі, а квадратні метри усе ще дорогі. Та й купити квартиру навіть тим, хто якось може піднатужитися для такого придбання, складно, адже в новобудовах квартири приємно просторі, але й вартість їх відповідна: не кожному по кишені...**

— Справді, забудовники надто захопилися зведенням так званого елітного житла: такого споруджувалося близько 90%! Тому були причини, насамперед, доступність одержання кредитів, які, як з'ясувалося, далеко не всі можуть погасити. Тепер у цьому сегменті наголошують на 60-метрових квартирах.

— **Нині не йдеться про одержання квартири, її потрібно вже купувати. Проте чиновники в регіонах час від часу з гордістю повідомляють, що таким-то громадянам, які перебувають на квартирному обліку, вручено ключі від квартир. Такий облік насправді існує? Житло громадянам «дають» чи продають? Якщо «дають», то кому саме?**

— Квартирний облік існує. Право на державну підтримку мають громадяни, які перебувають на квартирному обліку, і які потребують поліпшення житлових умов, і визначені центральними органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування як такі, що мають право на доступне житло. Їх середньомісячний грошовий дохід разом з членами родин в розрахунку на одну людину, як це визначено законом, не повинен перевищувати п'ятикратного розміру середньомісячної заробітної плати у відповідному регіоні, розрахованої відповідно до даних Держстату. Брати участь у програмі можуть і самотні громадяни, котрі перебувають на квартирному обліку.

Держава — у боргу перед певною категорією громадян: ліквідаторами аварій на ЧАЕС, учасниками Великої Вітчизняної війни, воїнами-афганцями та ін. Квартири їм надають безплатно. Але якщо йдеться про доступне житло, то його купують громадяни за часткової підтримки держави.

— **Давайте поговоримо про те, що хвилює громадськість: доля «хрущовок»,**

що вже відслужили своє. Їх знесення або реконструкція — реальність чи міф? Як з ними вчиняти, якщо не зараз, то в майбутньому?

— До категорії «хрущовок» належать переважно будинки, побудовані в період 1961—1970 рр. Цей житловий фонд становить близько 72 млн. кв. м і налічує близько 45819 будинків (приблизно 20% від багатоквартирного житлового фонду). В них проживає кожен четвертий мешканець України — практично в житлових приміщеннях з незадовільним технічним станом, низькою експлуатаційною якістю та вичерпаним експлуатаційним ресурсом.

Недостатня комфортність, низька енергоефективність житлових будинків перших масових серій, їх значна фізична й моральна зношеність вимагають розв'язання проблеми капітального ремонту (реконструкції) житла із застосуванням сучасних енергозберігаючих технологій, матеріалів і устаткування.

— **...А держава не в змозі провести їх масову реконструкцію...**

— Це так — через брак бюджетних коштів. За даними Держстату, витрати на капітальний ремонт житлового фонду України в 2011 році становили понад 400 млн. грн., або на 70,5 млн. (17,4%) вище від зазначеного показника за попередній рік. Це обумовило зменшення кількості старих будинків на 1,9 тис. та аварійних житлових будинків на 0,5 тис. будівель. Разом з тим у 2012 і 2013 роках згідно з бюджетом країни витрат на фінансування заходів щодо відновлення об'єктів житлового фонду виділено не було.

У грудні 2006 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду». За рішенням Кабінету Міністрів України (від 04.02.2008 № 1571/15/1-08) визначено дванадцять населених пунктів, у яких передбачена реалізація пілотних проектів з реконструкції застарілого житлового фонду. Це — Вінниця, Дніпропетровськ, Донецьк, Київ, Луцьк, Миколаїв, Полтава, Суми, Харків, Хмельницький, Чернівці, Чернігів. За інформацією обласних і міських держадміністрацій, у регіонах ухвалюються певні заходи щодо відновлення житлового фонду. Але в більшості з них через брак коштів роботи перебувають ще тільки в стані опрацювання проектних пропозицій.

Скажу, що в умовах ринкової економіки, при високому рівні приватизації житла, покладатися на бюджетні кошти для його реконструкції, а також «хрущовок» практично безнадійно. Підприємства-інвестори не зацікавлені в здійсненні проектів реконструкції через їх нерентабельність. Виникає необхідність пошуку принципово нових технічних та економічних підходів до розв'язання проблеми реконструкції п'ятиповерхових житлових будинків на засадах ринкової окупності витрат.

— **Уряд України серед головних пріоритетів для реалізації державної економічної політики реформування визначив також житлово-комунальне господарство. Які завдання у зв'язку з цим реалізує довірене вам відомство?**

— Ми робимо все можливе, щоб ця галузь стала справжнім локомотивом економічного зростання. Насамперед, визначено принципи реалізації державної політики реформування житлово-комунального господарства, конкретні заходи, спрямовані на підвищення ефективності й надійності його функціонування, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення та господарського комплексу в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів і національних стандартів.

Невдовзі розпочнеться масштабна програма модернізації централізованих систем тепло- і водопостачання та водовідведення, обладнання будівель сучасними приладами обліку, капітального ремонту ліфтів. Особлива увага приділятиметься благоустрою міст і районів. Передбачено модернізацію комунальної техніки. У наданні послуг населенню буде продовжений процес підвищення якості обслуговування та спектра послуг, адже сервіс стає потужною індустрією з великим потенціалом розвитку.

— **Звучить багатообіцяюче. Як і в прикладі рішень з реконструкції та модернізації «хрущовок». Але хіба вмиг не з'являється та сама проблема — брак коштів? Як саме ви маєте намір її розв'язувати?**

— Говорити про модернізацію і відновлення галузі, яка оцінюється в 400—500 млрд. грн., за рахунок бюджетних коштів нема сенсу. Розв'язання проблеми я бачу в залученні бізнесу, кредитних ресурсів, можливості зайти на цей ринок інвесторам.

Але ніхто не інвестуватиме без гарантій, що гроші повернуться. Дотепер вони частково поверталися державі у вигляді тарифів. Але ми на це не підемо, плату за комунальні послуги збільшувати не плануємо. Йдеться про одержання коштів за рахунок економії шляхом впровадження в галузь новітнього обладнання і технологій. Саме модернізація основних фондів дозволить зменшити втрати води, електричної енергії та інших ресурсів. Їх щорічна економія, як планується, становитиме не менш як 25%! Звичайно, участь візьме й держава: програмою розвитку економіки передбачається кредит на 5—10 років, з яким, у свою чергу, ми можемо розраховуватися швидше, і далі купуючи за цей рахунок обладнання, яке й надалі заощаджуватиме ресурси.

— **Це в майбутньому, сподіватимемося, що не в дуже віддаленому. А якщо говорити про нагальні проблеми, то запитаю про те, що турбує громадян нині. Питання, що часто зустрічаються в редакційній пошті, наприклад, кому належать будинки з приватизованими квартирами — їх власникам... чи? Хто зобов'язаний утримувати в них місія загального користування, і на які кошти?**

— В Україні приватизовано 92,6% житлового фонду. Право власності на квартири, а також правовий режим допоміжних приміщень і приміщень загального користування житлового будинку в багатоквартирному будинку визначається статтею 382 Цивільного кодексу України. Зокрема, за власниками квартир на праві загальної спільної власності закріплюються приміщення загального користування, опорні конструкції будинку, механічне, електричне, сантехнічне та інше обладнання за межами або усередині квартири, що обслуговує більше однієї квартири. Тому обов'язки власників — забезпечення належного санітарного, протипожежного і технічного стану спільного майна.

нічного стану спільного майна. Саме власники квартир зобов'язані брати участь у витратах на його утримання, у тому числі допоміжних приміщень відповідно до їхніх часток у майні будинку. При цьому розмір частки в майні будинку кожного співвласника визначається для кожного з них пропорційно розміру квартири, яка є їхньою власністю.

— **Це, як я розумію, не просто слова? «Утримання» всіх допоміжних приміщень і місць загального користування, комунікацій, горищ, підвалів і всього переліченого вами вище означає також, що у разі їх пошкодження або зношення власники зобов'язані ремонтувати або замінювати їх власним коштом?**

— Ви розумієте правильно. Так і має бути, адже мешканці багатоквартирних будинків, приватизувавши квартири, стали власниками не тільки рідних стін, а й усього іншого, що їх тримає.

— **Ох!!!**

— Саме так: «Ох!». Тому в цій справі й існує одне велике «але». Під час приватизації житла необхідно було виконати норму закону про те, що власники квартир є також і власниками всього будинку відповідно до їх частки — з наслідками, що випливають звідси, тобто відповідальністю за утримання всієї будівлі. Для цього є така форма як акт прийняття-передавання будинку від держави новим власникам. Зрозуміло, чому цього не було зроблено: процес затягнувся б на десятиліття, якщо не більше. Адже хто прийняв би за актом, наприклад, «хрущовки» або старі будівлі без приведення їх у належний стан? А зробити це тоді грошей та ще в таких кількостях і масштабах не було.

— **Виходить, кинувши таку ласу кісточку, як квартири, держава попросту обдурила своїх громадян, не повідомивши їм про прийняття-передавання?**

— Шукати тепер винних — марне заняття. Впоратися з таким завданням знову-таки міг би бізнес. Але поки що ці проекти не є привабливими — з різних причин. Насамперед, модернізація старих будівель або тих же «хрущовок» не є прибутковою справою.

— **Хто ж у такому разі є власником цих сотень тисяч будинків, особливо тих, які потребують відновлення або реконструкції? І хто повинен робити поточні ремонти — ЖЕК?**

— Будинки із приватизованими квартирами перебувають у комунальній власності територіальної громади, а ЖЕК — комунальне підприємство, що виконує лише функції посередника для здійснення забезпечення їх життєдіяльності. За можливості держава опікується утриманням житлового фонду: старі будівлі підтримує, за потреби ремонтує решту житла.

— **Не може так статися, що який-небудь «хтось» з'явиться до мешканців, яким будинок чи то належить, чи то не належить, і оголосить себе його власником. Мовляв, у мене є план — побудувати тут басейн, тому виселяйтеся в інше місце?**

— Без згоди всіх мешканців зробити це неможливо.

— **І що ж далі?**

— Шляхи розв'язання цієї проблеми опрацьовуються, але багато проблем потребують термінового дозволу. Але й самі власники такої нерухомості можуть знайти можливості ефективно управляти нею.

— **Майте на увазі ОСББ? Але ж ця форма організації громадян втілюється вкрай повільно. Кажуть, що самі державні органи часто перешкоджають її впровадженню, а ЖЕКи — перші вороги такого управління...**

— Створення ОСББ — лише одна із можливих форм ефективного управління житловим будинком. Наприклад, у Західній Європі з усього житлового фонду тільки близько 17% перебу-

ває в управлінні кондомініума. У нашому випадку це — єдина поки що альтернатива комунальній формі, яка найбільше просунулася в нормативно-правовому забезпеченні. Тепер в Україні функціонує 15994 об'єднання, створених у 1844 багатоквартирних будинках, що становить 7,7% від загально-го багатоквартирного житлового фонду України (загальна кількість багатоквартирного житлового фонду 240 тис. будинків, у тому числі 82,4 тис. — багатоповверхові).

— **Не густо. Але якщо ОСББ — усе-таки ефективна форма управління, чому б державі не підсобити у створенні таких органів?**

— Це справа добровільна. Людей у такому разі не можна змушувати, не дарма ж це — форма самоврядування. З іншого боку, не скажеш — робить, що хоче, адже й у власників не-

— **Із чого повинні починати охочі створити такі співтовариства?**

— Насамперед, зрозуміти, що наразі іншого шляху поліпшити якість свого життя в цій сфері немає. Вивчити досвід інших таких ентузіастів, а їх уже не так і мало. Та й держава все-таки не залишається осторонь. Наприклад, до програми реформування галузі на 2013—2014 рр. закладено можливість фінансування створення ОСББ. Буде оголошено конкурс на кращі проекти, тому ті, хто всерйоз поставиться до цієї справи, одержать фінансову підтримку.

Крім цього, ми організували курси для навчання керівників таких співтовариств, адже далеко не завжди в будинку знайдеться людина, здатна управляти його господарством. Але, повторюю, що все це можливо лише у разі небайдужості співвласників багатоквартирних бу-

має достатніх коштів бодай для того, аби почати щось робити. Охочих створювати ОСББ багато, але не всі, погодьтеся, здатні на це. Добре, якщо серед мешканців знайдеться не просто той, хто бажає організувати співтовариство, а й уміє правильно це зробити.

Та й багато є чинників, які негативно впливають на процес створення і діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. Це — відсутність керуючих компаній, низький рівень розвитку конкурентного середовища у сфері управління й утримання житлового фонду. Недолугість чинного законодавства, яке регулює діяльність об'єднань; недостатня підтримка громадських ініціатив, а також відсутність фінансування заходів щодо проведення перших капітальних ремонтів у будинках, де створені об'єднання.

Наше міністерство всебічно підтримує діяльність об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. Активно залучаються до співпраці представники громадськості та ОСББ. Постійно удосконалюється нормативно-правова база, що регулює діяльність об'єднань, створена Національна рада з питань створення і забезпечення функціонування ОСББ. Її завдання: сприяння координації дій органів виконавчої влади з питань створення і забезпечення функціонування ОСББ, підготовка пропозицій щодо створення і забезпечення функціонування об'єднань.

Крім того, передбачена реалізація інвестиційних проектів з технічного переоснащення і капітального ремонту житлових будинків, у яких утворюються або функціонують об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

дінків до середовища свого проживання, розуміння того, що крім них самих його не поліпшить ніхто інший.

Інтерв'ю взяла
Валентина ПИСАНСЬКА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ВІД РЕДАКЦІЇ

У розмові з міністром через обмеження газетної площі ми торкнулися лише деяких із животрепетних питань нашого буття. Багато з них залишилися, так би мовити, за кадром, хоча вони не менш цікаві нашим читачам. І не тільки споживачам послуг відомства, а й фахівцям, які працюють у цій галузі. Тому запрошуємо всіх до обговорення порушених проблем. Можливо, у вас є власний погляд не тільки на них, а й на реформування галузі в цілому. Найцікавіші відгуки, міркування, пропозиції буде опубліковано.

Пишіть нам: редакція газети «Голос України», вул. Несетерова, 4. 03047 Київ.
Електронна пошта: vrysanska@golos.com.ua
Телефонуйте: 044 502 21 01.

27 травня. Голова громадської ради при КМДА Марина Бурмака, голова Київської міської державної адміністрації Олександр Попов та голова Громадянського форуму Києва перший Президент України Леонід Кравчук (зліва направо) під час підписання тристоронньої угоди про партнерство між КМДА, громадською радою при КМДА та Громадянським форумом Києва.

28 травня. Київ.
З нагоди Дня прикордонника відкрито пам'ятник «Захисникам кордонів Вітчизни» та Алею прикордонної слави.

29 травня. Казахстан, Астана. Під час робочого візиту Президента України до Республіки Казахстан. Президенти Білорусі Олександр Лукашенко, Росії Володимир Путін, Казахстану Нурсултан Назарбаєв, України Віктор Янукович та Киргизстану Алмазбек Атамбаєв (зліва направо) оглядають будівництво оперного театру.

30 травня.
Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Рибка з Віце-президентом Європейського Парламенту Яцеком Протасевичем.

31 травня.
Мітинг біля будівлі прокуратури Київської області на захист заповідного Чернечого лісу неподалік села Лісники Києво-Святошинського району.

1 червня.
Миколаїв. У міському Палаці творчості учнів відбулося вручення золотих та срібних медалей випускникам шкіл.

2 червня.
Харків. Урочиста літургія і хресний хід на честь 1025-річчя хрещення Русі за участю Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Володимира.

Акція екологів переросла в антиурядовий бунт

У Туреччині зберігається напружена ситуація. Мирні екологічні акції, що почалися 28 травня, трансформувалися в масові політичні демонстрації протесту проти політики прем'єра Тайипа Ердогана та подальшого курсу на ісламізацію країни. У відповідь поліція застосувала сльозогінний газ і водомети. Місцеві ЗМІ повідомляють про велику кількість затриманих. Експертне співтовариство намагається зрозуміти природу того, що відбувається. Адже Туреччина — країна, яка, здавалося б, захищена від такого роду хвилювань.

Сам Ердоган учора заявив: акції протесту, що тривають у Туреччині, не мають стосунку до устремлінь народу, а їх організаторами стали радикальні групи. На думку прем'єра, всі обвинувачення, які висувають протестувальники, зокрема, у забороні на алкоголь, не мають підстав. «Немає жодної заборони. Є тільки регулювання. У багатьох країнах діє подібне законодавство. Заборона на продаж алкогольної продукції на АЗС — це потрібний захід, який допоможе уникнути аварій на дорогах», — вважає він.

Тим часом, поки Анкара намагалася оговтатися після ночі бурхливих зіткнень,

експерти прогнозували, що вулиці та площі міста найближчого вечора знову можуть стати ареною багатотисячних виступів.

Нагадаємо: з минулої п'ятниці щодня протести в Туреччині стають дедалі запеклішими. Мирна акція, спровокована рішенням влади вирубати парк Гезі в центральному районі Стамбула та збудувати на його місці торгово-розважальний комплекс у рамках реконструкції однойменної площі, перетворилася на справжній антиурядовий бунт. Його підтримали половина провінцій Туреччини, а також турки, що проживають у країнах Європи. В Анкарі в ніч на понеділок в

Протестувальників у Стамбулі розганяли водометами.

атаках на поліцейських брали участь невеликі групи молоді, що закидали стражів порядку камінням та повертали їм газові шашки. Ще запеклішими були зіткнення в Стамбулі. Асоціація турецьких лікарів повідомила про тисячу поранених у Стамбулі за три дні протестів.

Як кажуть аналітики, ситуація все-таки поки що далека від

революційної. Туреччина ніколи не була мовчазним партнером Заходу й ніколи не забувала про власні особисті інтереси. У цьому сенсі Вашингтон насторожено ставився до Анкари, утім, навіть попри цю обставину, політологи сумніваються в тому, що саме Штати стали б у період невирішених питань із Сирією та Іраном підривати ситуацію в країні, на допомогу якої ще розраховують з низки питань. Тим паче, що ослаблення Туреччини може призвести до розширення в регіоні впливу Росії. Водночас викликають сум-

ніви й припущення про те, що протестну хвилю змодельовано Кремлем. Більшість схильна думати, що у справі замішана якась третя сторона, зацікавлена зрівнати енергетичні проекти (такі як Трансанатолійський газогін), а також геостратегічні — розширення впливу Туреччини на Південному Кавказі та інтерес до Каспію, в Центральній Азії. Не варто забувати в цьому контексті й про проблеми Ірану та Сирії.

Яна СТАДІЛЬНА
(за повідомленням зарубіжних інформагентств).
Фото Xinhua/Укрінформ.

ВІД ПОЇЗДОК ДО ТУРЕЧЧИНИ ВАРТО УТРИМАТИСЯ

МЗС України у зв'язку із загостренням ситуації з безпекою на території Туреччини рекомендує громадянам України утриматися поки що від поїздок до цієї країни. Зокрема, рекомендуємо не їздити до Стамбула, Анкари, Ізміра, Ескишехіра, Муглу, Конью, Ялови, Анталії, Болу.

СТИХІЯ

Німеччина пішла під воду

У ніч на понеділок жителів майже сотиссячного тюрінгського міста Гера розбудили тривожні дзвінки й повідомлення: його очільники пропонували їм своєчасно залишити будинки і перебраться в безпечніші місця, бо місту загрожує «повінь століття».

Після затяжних дощів великі й малі річки вийшли з берегів, десятки населених пунктів у Південній та Східній Німеччині вже затоплені, евакуацією тисяч жителів, зокрема, човнами, займаються спеціальні загони. У понеділок на допомогу їм прийшли армійські підрозділи.

Синоптики сповіщають про нові опаді і підняття рівня води понад сумний рекорд, поставлений повинню 2002 року. У федеральних землях Баварія, Тюрінгія та Саксонія стан подекуди катастрофічний.

У баварському «місті трьох річок» Пассау, яке стоїть, зокрема, на Дунаї, очікуються рівні в 12,55 метра, каже голова кризового штабу. Таких показників тут в історії ще не було. Вода вже залила історичний центр міста, в дея-

ких будинках з огляду на безпеку припинено електропостачання. Спорудженням дамб з піску та евакуацією тут зайняті фахівці з надзвичайних ситуацій та тисячі добровольців.

Опинилися під водою й інші численні міста Баварії. Поблизу містечка Розенхайм прорвало дамбу, місто затоплене. Через розмиті автомобільні шляхи перервано сполучення між ними. З цієї причини в понеділок у багатьох школах скасовано заняття, а також випускні іспити.

Не ліпша ситуація і в Саксонії. Очікується, що тут теж будуть перетворені «рекордні» позначки рівня води 2002 року. Невеликі, але підступні річки Білий Ельстер та Мудьде перетворили значні регіони на райони катастрофи. Тут теж у багатьох населених пунктах школи в

понеділок були закриті, тисячі будинків залишилися без струму. Близько семи тисяч мешканців центра Айленбурга евакуйовані і поселені в спортивних залах. Чи не найгірша ситуація поки що в містах Грімма (на знімку) та Дюбельн — там уже в неділю були тисячі евакуйованих, коли вода ще швидко піднімалася.

В Тюрінгії місто Гесніц евакуйоване повністю. Поблизу Альтенбурга вода змела 50-метровий шматок дамби.

Повені в Німеччині міцно переплетені з політикою. Вважається, що активна роль Герхарда Шрьодера під час повені-2002 сприяла його перемозі на парламентських виборах того року. У вересні нинішнього — теж вибори. Тому всі очікують аналогічної поведінки від канцлера Ангели Меркель та лідерів опозиції.

Віктор ТИМЧЕНКО.
Берлін.

Фото
Photoshot/Укрінформ.

Потужні повені заповонили центр Європи

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У Празі в понеділок уранці було припинено рух на деяких трамвайних лініях, закрито низку станцій метро, проводилася добровільна евакуація людей з вулиць, що прилягають до набережних річки Влтави. Влада міста повністю закрила 19 вулиць поблизу Влтави, й не виключено, що закриють для руху всіх видів транспорту ще п'ять. Перестали працювати всі дитячі садки та школи. Крім того, закрито автомагістраль між Прагою та містом Брно, якою здійснюється сполучення Чехії зі Словаччиною та Австрією.

Ще в неділю у столиці Чехії розпочали евакуацію населення. Терміново тут створювали центри з евакуації, готували евакуаційні автобуси.

В. о. мера Праги Томаш Худечек заявив також: «Я закликаю всіх громадян, хто планував поїздку до Праги й може її відкласти на якийсь час, не приїжджати в понеділок до столиці. У Празі — складна ситуація, пов'язана із загрозою повені».

Першою жертвою стихії в Чехії, згідно з повідомленнями ЗМІ, стала жителяка невеликого містечка Тржебеніце за 30 км на південь від Праги. Аген-

тство ІТАР-ТАКС додавало, що будинок, у якому вона перебувала, просто завалився під натиском води.

Крім того, рятувальна служба Чехії розшукує трьох своїх співробітників. Один з них зник у суботу в районі міста Услава, двоє інших — на річці Бороунка. Всі вони брали участь у боротьбі з водною стихією.

Увечері в неділю уряд Чехії збирався на екстрене засідання, присвячене боротьбі з «великою водою».

Міністр фінансів країни Мирослав Калоусек заявляв, що уряд готовий виділити кошти зі спеціального фонду для боротьби з повинню та будівництва захисних бар'єрів.

В Австрії через стихійне лихо було скасовано рух потягів у західному напрямку й зупинено рух через залізничний вузол Зальцбурга. При цьому не виключено, що можливі скасування поїздів і в інших регіонах. Уже зараз багато потягів ідуть із дуже великим запізненням.

У Дунаї та інших великих річках рівень води або вже сягнув критичної межі, або близький до неї. Прилеглі до Дунаю райони Нижньої Австрії були оголошені в неділю зоною катастрофи. У результаті найсильнішої повені в західній і центральній частинах країни в неділю загинула одна людина і ще двоє зникли безвісти.

А ЯК У НИХ?

Парадокси, що викликають кризові явища

Кризю, якою було охоплено Болгарію з початку року, нарешті подолано. Як уже інформував «Голос України», днями президент країни Росен Плевнелієв ухвалив «соломонове рішення», запропонувавши на посаду глави уряду безпартійного політика, колишнього міністра фінансів Болгарії Пламена Орешарські. Минулої середи новообраний парламент затвердив його кандидатуру на посаду прем'єр-міністра. Одразу після цього в країні було сформовано позапартійний технократичний уряд.

Прикметним є те, що ці рішення ухвалили «з подання» болгарських соціалістів, чия партія здобула друге місце на позачергових парламентських виборах, які відбулися в середині травня. Саме ім глава держави і доручив сформувати новий уряд. Адже партія «Громадяни за європейський розвиток Болгарії» (ГЕРБ) екс-прем'єр-міністра Бойко Борисова, хоч і отримала більше голосів, але їх виявилось недостатньо для формування уряду. Та й попереднє перебування при владі ГЕРБ закінчилось згаданими дочасними парламентськими виборами через масові протестні акції болгар, спричинені падінням життєвого рівня.

Проте й соціалістична партія, яка апелювала до постраждалого від кризи населення, обіцяючи збільшити бюджетні витрати й створити нові робочі місця, не впевнена в реальності своїх обіцянок. Саме цим можна пояснити прихід до влади уряду технократів, очільник якого одразу після призначення заявив, що, з огляду на всі складнощі, громадяни Болгарії «точно не розбагатіють». Єдине, що пообіцяв новий прем'єр, — «у крайньому разі, більше надії».

При цьому західні ЗМІ відзначають парадоксальну ситуацію в цій найбіднішій країні — члені Євросоюзу. Адже за усіма макроекономічними показ-

никами Болгарія є чи не найзразковішою в Євросоюзі, маючи за результатами минулого року 16-відсотковий зовнішній борг та два відсотки бюджетного дефіциту, що є кращим за показники багатьох розвинених держав ЄС. Утім позитив у макроекономічній сфері досягався за рахунок жорсткої бюджетної економії. Зокрема, це стосувалося заморожування зарплат і пенсій, інших соціальних виплат на тлі постійного зростання цін на продукти й послуги, насамперед — на електроенергію.

Однак згадані «болгарські парадокси», зазначають експерти, стосуються практично всієї Єврозони й стали однією з головних причин кризових явищ, які нині відчуває на собі Європа. Євросоюз фактично опинився перед дилемкою: продовжувати прискіпливо дотримуватися політики жорсткої економії, за яку ратує Німеччина, чи зробити наголос на реформах задля зростання економіки, підвищення конкурентоспроможності та зайнятості населення, за що висловлюється французьке керівництво.

Подолання цих розбіжностей і була в основному присвячена зустріч канцлера ФРН Ангели Меркель з президентом Франції Франсуа Оландом, яка відбулася 30 травня в Парижі. Як повідомив «Євроньюс», коментуючи результати цієї зустрічі, погляди лідерів двох найпотужніших країн ЄС на спільну політику, як і раніше, дуже різняться. «Меркель захищає економію, проти якої виступає Оланд». Попри це, складається враження, що ситуація змінюється на краще й основою для франко-німецького порозуміння, зазначає європейська інформагенція, стає потреба поліпшення зайнятості. А для цього необхідно запровадити програми щодо економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності.

Опосередковано підтверджує цей висновок й ухвалене Єврокомісією наприкінці травня рішення надати деяким членам ЄС більше часу для скорочення дефіциту бюджету. Прикметним у цьому зв'язку є те, що ще донедавна керівні органи ЄС погрожували цим країнам надзвичайно жорсткими санкціями.

Таким чином, економія економією, а економічне зростання стає пріоритетом, шляхом виведення країн — членів ЄС з рецесії. І останні рішення Єврокомісії спрямовані саме на це. Як заявив глава Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, «рішення надати деяким країнам більше часу для реформ обґрунтоване не політичними, а виключно економічними причинами».

Сподіватимемося, що згадані тенденції в макроекономічній політиці Євросоюзу дадуть можливість реалізувати на практиці ту надію, яку пообіцяв своїм громадянам новостворений уряд Болгарії.

Ігор ІЩЕНКО.

Питання «Як заборона продажу та обігу м'ясо–молочної продукції домашнього виробництва позначиться на економічному стані дрібних сільгоспвиробників та тваринницької галузі загалом?» обговорюватимуть сьогодні у столиці («Укрінформ»)

«День органічних молочних продуктів» відбудеться у п'ятницю, 7 червня, у селі Травневе Городнянського району Чернігівської області («ЕтноПродукт»)

Свіжина з лісосмуги

РЕАЛІЇ

Їздити сільськими районами Херсонщини, що межують з Кримом та власними морськими курортами, незвиклій людині часом буває лячно. По лісосмугах — плями крові, придорожніми полями бродячі пси розтягують кістки незрозумілого походження. Скидається на давнє поле бою, хоча насправді все це є звичайнісінькими відходами дуже поширеного у південних степах бізнесу: приватні підприємці роз'їжджають по селах машинами, скуповують у власників свиней та бичків. Потім тварин забивають та бідують — або орендуючи для цього занедбане дворище, або просто в якомусь яру. Шкуру й тушу — до причепа, ратиці й тельбухи — на землю, і гайда збувати напівфабрикат по ринках чи магазинах, де «затарюються» численні відпочивальники.

На безпеку та якість грошей немає

Що й казати: з точки зору елементарної гігієни та якості м'яса, бізнес хоч і традиційний, але вельми сумнівний. І «жити» йому начебто залишилося недовго: з 1 січня 2015 року в Україні набирає чинності заборона на домашній забій худоби для продажу в оптовій чи роздрібній торговельній мережі. Для виконання цієї норми Закону «Про безпеку та якість харчових продуктів» у державі взагалі та на Херсонщині, зокрема, мають створити розгалужену мережу забій-

но-санітарних пунктів. Теоретично, вони повинні запрацювати в кожному селі, але практично у Таврії «забійними пунктами» досі залишаються лісосмуги.

— Щороку вирощую 10—11 свиней. Робота важка, але за рахунок продажу туш годую родину і оплачую навчання доньки в херсонському виші. Більше грошей не залишається, тож вкладати у створення забійного пункту навіть на паях з односельцями немає чого. Адже доходи падають: з кінця минулого року корови через неврожай та посуху подорожчали на третину, а свинина, навпаки, подешевшала: торішньої осені

закупівельники платили по 19—20 гривень за кілограм живої ваги, а зараз більше 16—16,5 гривні не дають. От і виживай, як забажаєш, — пояснює власник приватної міні-ферми в Білозерському районі Анатолій Несторенко.

— Села в Херсонській області здебільшого невеликі, і забійного пункту, розрахованого на переробку 10—15 туш щодня, їм цілком вистачало б, — продовжує тему начальник Головного управління ветеринарної служби Херсонщини Сергій Коломієць. — Купити обладнання також нескладно і не так дорого, та «затик» у витратах на обладштування. Забійно-санітарний пункт — це вже не просто сарай із тазиками, гаками та набором гострих ножів і сокир, а комплекс, підключений до електроенергії, водопостачання і каналізації, убезпечений від проникнення гризунів та бродячих тварин. Прокладання забійних пунктів, узгодження проекту із постачальниками комунальних послуг за наших часів коштує дуже великих грошей, які у приватних власників худоби просто відсутні. Колись вони користувалися послугами забійних пунктів, що були чи не в кожному колгоспі й радгоспі, однак після їх розвалу такі об'єкти мало де збереглися. Власне кажучи, у третині районів Херсонщини забійних пунктів немає взагалі. Вони працюють переважно на великих та се-

редніх тваринницьких підприємствах, але їх також небагато: половину з 190 тисяч голів тих же свиней в регіоні вирощують саме індивідуальні господарства.

Відлік пішов, часу дедалі менше

Можливість участі держави в створенні мережі забійно-санітарних пунктів обговорювали навіть у парламенті. Цю участь власники худоби бачать насамперед у вигляді матеріальної підтримки — прямого фінансування або ж цільових програм, які б сприяли будівництву таких об'єктів. Оскільки стимулювання так і не відбулося, початок дії заборони на забій тварин у домашніх умовах для продажу перенесли з 1 січня 2010-го на 1 січня 2015 року. Однак, судячи з темпів створення забійно-санітарних пунктів на Херсонщині, тут до 2015 року самотійно цієї відповідальної роботи не подужають.

Корів з каналу тягли рятувальники

На Херсонщині рятувальникам довелося витягати із зрошувального каналу людей та худобу. Двоє жителів Криму в селі Тарасівці Скадовського району купували ВРХ на м'ясо. Загнавши до вантажної «ГАЗелі» двох корів та бика, кримчани відправилися додому, але дорогою не призначений для перевезення тварин транспорт втратив рівновагу й перекинувся просто у зрошувальний канал. Воді там було небезагато, однак «ГАЗель» лягла на дно боком. Через двері у салоні вдалося витягти і відправити до лікарні травмованих водія із супутником. Рогатих «пасажирів», які відчайдушно мукали, рятували бійці місцевої пожежної частини №19. Начальник караулу ДПЧ-19 Скадовська Іван Кудревський з двома колегами першим витягли на берег бика, який майже не постраждав. Одна корова загинула, а другу — поранену — дістали з потрошеного кузова за допомогою іншої «ГАЗелі».

У Державтоінспекції кажуть, що такі дорожні пригоди у регіоні не є рідкістю. Краєм постійно роз'їжджають численні скупники худоби, котрі використовують для її перевезення не спеціальний транспорт, а звичайні вантажівки чи навіть легківки з причепами. Такі машини погано маневрують, ризикують перекинутися на першому-ліпшому крутому повороті. Але заради збільшення прибутку підприємці (значна їх частина займається цим бізнесом нелегально) йдуть на ризик. А він часто-густо обертається збитками та ще й каліцтвом чи тривалим перебуванням на лікарняному ліжку.

Упевненості не мають навіть в успішному господарстві,

ТЕНДЕНЦІЇ

Сільськогосподарський виробничий кооператив «Новолабунський», що у Полонському районі на Хмельниччині, — одне з небезабагато господарств у краї, яке зуміло зберегти свої землі, техніку, майно, колишні кращі здобутки і традиції, а головне — людей. Його можна назвати успішним, бо навчилося працювати із мільйонними прибутками. І стабільним, бо тут роками тримують кращі виробничі показники. Таким, що забезпечує певні соціальні гарантії не тільки своїм працівникам, а й мешканцям чотирьох сіл, що входять до тамтешньої сільради.

Та, хоч як це парадоксально звучить, господарство важко назвати перспективним. І зовсім не тому, що не має сил і бажання забезпечити своє майбутнє. А тому, що відсутні будь-які гарантії з боку державного планування та фінансування. Сіяти, збирати врожай, утримувати худобу доводиться покладаючись лише на власні сили, фінанси, інтуїцію та досвід, дуже часто ризикуючи всім заробленим раніше. Чи надовго вистачить такого потенціалу?

Від овець один «прибуток» — зайнятість

Загалом у хазяйстві зберегли кращі традиції колишнього колгоспного господарювання. Розпаювання землі практично не вплинуло на його господарські плани і фінансові здобутки.

— Даємо роботу односельцям. Справно платимо зарплату. Боргів ні перед ким не маємо. Кредитів не беремо, — коротко характеризує ситуацію керівник Микола Олицький (*на знімку*).

Начебто, нічого особливого, і саме так мало бути практично в кожному селі. Та насправді «Новолабунський» істотно відрізняється від тих, де нині панують потужні інвестори. Адже у господарстві працюють понад три з половиною сотні людей. Для порівняння наведу цифру, названу голо-

вою Полонської райдержадміністрації Григорієм Станіславом:

— У гарячу жнивну пору в кооперативі трудиться 380 чоловік. А всього в районі, за офіційною статистикою, в аграрному секторі зайнято 870 осіб.

Чому так? А тому, що десятки тисяч гектарів орендованих земель обробляють аграрні компанії, переважна більшість яких робить ставку на зерновий бізнес. Успіху, тобто чималих власних прибутків, досягають завдяки використанню потужної техніки, відмови від тваринництва та зменшення до мінімуму робочої сили. А у «Новолабунському» все навпаки. Тут навіть інколи роботу придумують тільки для того, щоб людям заплатити.

Справжнім реліктом із минулого є овеча ферма. Щоправда, і фермою в колишніх масштабах її тепер назвати важко. Від

кількатисячної отари залишилось трохи більше трьох сотень. Але й це не тільки для району, а й для всієї області справжня дивовижа, бо всього два господарства на весь край тримають таку екзотику.

На запитання про прибутки від неї Микола Олицький лише всміхається:

— Рука не піднімається вирізати все поголів'я. Бо колись ми за цією породою їздили аж на Кубань. Вівчарство у багатьох країнах вважається однією з найприбутковіших справ, бо це м'ясо, молочна продукція та ще й вовна. Але у нас із того всього «найціннішою» залишилась хіба що людська праця. Бо догляд за отарою дає роботу і зарплату людям. А про те, як

на цьому «заробляє» господарство, судить самі: за молочного баранчика вагою у десять кілограмів можна виручити до 250 гривень. Якщо його протримати рік, затративши на це гроші і працю, то м'яса трохи наросте, але ж ціна впаде із 25 до 18 гривень за кілограм. Тож в підсумку можна вийти практично на ту саму цифру. Але за цей час на тварині наросте два кілограми вовни. За великим рахунком, саме заради цієї сировини у світі тримають отари. Так от, обстригши ті два кілограми, ми отримаємо за них аж ... 12 гривень. Та й тут ще ж проблема із продажем: куди ту вовну продати? В області суконні виробництва давно не працюють. Не знаю, чи вза-

галі збереглися ще вітчизняні ткацькі підприємства, котрі б працювали на такій українській сировині. От і виходить: виростити та вигодувати можемо все, та куди потім з ним подітись?

Шляхи на ринки заблоковані. Вони відкриті лише до базару

Приклад із вівцями, можливо, не надто масштабний, але промовистий. Часто невеликому господарству, котре не входить до складу агрохолдингу, неможливо прорватись не те що на міжнародні ринки, а навіть на внутрішній.

— П'ятий місяць у мене ніхто не спитав ні про

один 2014 рік віднайти кошати й створити мережу з кількасот таких пунктів по області фізично неможливо. Відтак у січні 2015-го на Херсонщині повториться ситуація 2010 року: заборона на домашній забій худоби набирає чинності, а забійних пунктів як не було, так і не буде.

Везти бичків чи свиней «під ніж» за тридцять земель коштуватиме таких додаткових витрат, що м'ясо злетить у ціні і вдарить по кишені масового споживача. А це, в свою чергу, збурить суспільство — певно, до січня 2015-го мережу забійно-санітарних пунктів не зможуть створити не тільки на Херсонщині. Тому вибір у влади буде обмежений: або наполягати на дотриманні заборони і наражатися на соціальний вибух, або знову відтермінувати її ще на кілька років — до кращих часів. От тільки коли вони настануть?

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Замість пшениці — ялинки

На Чернігівщині 10,6 тисячі гектарів земель запасу заростають деревами

СИТУАЦІЯ

Про це повідомив депутат обласної ради Іван Горохівський. Фахівці до цієї цифри додають ще близько десяти тисяч гектарів паїв селян. Останній показник приблизний і, напевно, реально він вищий. Адже спеціально обрахунок «новоутворених лісів» ніхто не проводив. Та сіл, де бракує енергійних сільгоспідприємств для обробітку усіх полів, ще досить чимало. Особливо у північних районах області — Ріпкинському, Городнянському, Щорському, Новгород-Сіверському. Тут малородючі ґрунти, а тому й нема звичної боротьби агрохолдингів за кількість пайовиків, як це особливо спостерігається на півдні Придесення.

— У нас близько тисячі гектарів заросло лісним самосівом, — каже Олександр Свистун, сільський голова Грабова (Ріпкинський район). — Місцеве господарство було слабеньке — не в силах зорати-засіяти усі площі. Тому землі, які заліснилися, десь років п'ятнадцять не оброблялися...

В Орлівці Новгород-Сіверського району 4,6 тисячі гектарів ріллі. На майже третині площ нині ростуть сосонки, ялинки, берізки. На деяких ділянках уже піднявся добрий ліс.

Лише торік землю в оренду взяли харківські інвестори.

— Я спочатку отримав шок від побаченого, — згадує їх представник, комерційний директор ТОВ «Орлівське» Володимир Зінченко. На деяких полях виросли 20-річні сосни! Ми довго вагалися, чи брати таку землю... Усе-таки прийняли рішення розпочинати справу.

Торік спільними зусиллями вирубали самосів на 800 гектарах. Корчували пеньки, пиляли, палили. У такий спосіб привели пайову землю до пуття. Торік засіяли 1200 гектарів, нині - 2500. Цього року будемо займатися «польовим лісом» на 200 гектарах. Усього ще маємо 920 га залісної ріллі. Але з нею більше проблем — адже там не тільки маленькі деревця ростуть... Навіть не знаю, як діятимемо.

Начальник управління агропромислового розвитку Новгород-Сіверської райдержадміністрації Михайло Косенко покладає надії на «Агрікор-Холдинг», який взяв в оренду у місцевих селян до 9 тисяч гектарів землі. Тобто площ, які роками не використовувалися, стане менше. Втім, на його думку, добру частину — майже 3 тисячі заліснених гектарів — треба переводити у лісний фонд.

Зрозуміло, якщо на наділі росте ліс, виграє

Село Лосєвочка, де вже ніхто не живе, заростає моторошним лісом...

природа, довкілля, але... не пайовик. Він, маючи державний акт на земельну ділянку, не отримує нічого за таку власність.

Хоча є і винятки. У 79-річного пенсіонера Михайла Мироненка з села Жеведь Чернігівського району на цілому гектарі ростуть 10-річні сосни, на 70 сотках — 3-річні сосни і на 50 сотках — 2-річні ялинки.

— У мене пайова земля піщана, — розповів ветеран. — Тут, щоб щось виродило, треба багато хімії, добрив. То я вирішив вирощувати ялинки, сосни на новорічні свята.

Уже чотири роки продаю в сезон по сто і більше деревець — вигідніше виходить, ніж комусь здавати пай в оренду. У мене й дитсадки замовляють, і підприємці. Необхідні для продажу хвойних документи отримую. Отож до мене ніхто не має жодних претензій.

Житель Ріпок Олександр Дмитренко взяв із сином на території Грабівської сільської ради 10 гектарів землі в оренду і уже шостий рік вирощують ялинки для новорічних свят. Однак цим досвідом навряд чи скористаються більшість пенсіонерів,

оскільки реалізація дерев — не така вже й проста річ.

...Тим часом процес заліснення великих територій, належних пайовикам, триває. На державному рівні, певне, слід розробити та узаконити спрощену процедуру переведення подібних земельних ділянок у лісовий фонд. Адже не секрет, що на Придесенні ще є багато сіл, де не лише колишні колгоспні поля, а й обійстя пайовиків заростають чагарниками.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Фото автора.

яке змушене самотійно боротися за життя

воно знову балансує на межі банкрутства.

У «Новолабунському» намагаються не стояти на місці. Не чекали жодних програм підтримки чи дотацій після того, як втратили значну частину свого стада. І вже за два роки практично відновили його. Тепер мають 2,6 тисячі голів великої рогатої худоби та 1,8 тисячі свиней. І яким би збитковим не було м'ясне скотарство, продовжують міцно триматись за свої ферми, фактично підпорядковуючи їм життя всього господарства. За це люди не тільки з Новолабуні, а ще й з трьох сусідніх сіл не знають, як дякувати.

Доки держава думає

Нехай надто великими заробітками не можуть похвалитись. Середня зарплата не сягає і двох тисяч гривень. Важливо інше: всі, хто хоче працювати, отримують її вчасно. І не поспішають за ситнішими хлібами до міст чи чужих країн.

Та й на життя не нарікають. Пройтись по селу — ледь не у кожному дворі свій легковик, щось із сільськогосподарської техніки. Загалом і кооператив нікому не відмовляє у тому, щоб допомогти із обробітком городів. Але кожен господар, тільки стає на ноги, хоче мати свій мотоблок чи невеликий тракторець.

Бо у багатьох в обробітку є до трьох гектарів городів, і з ними однією сапою та лопатою не справитись.

Сам кооператив заохочує людей до розширення домашніх господарств. Насамперед тим, що утримує робочі руки в селі. А ще й тим, що усіляко допомагає односельцям. Поки держава думає, як же підтримати та розвинути тваринництво, в «Новолабунському» давно придумали.

Цілу зиму господарство дає людям корми для худоби. Не безплатно, звісно: то в розрахунок за земельний пай, то за майновий, хто хоче — може й купити за дуже помірними цінами. Але ж скільки клопотів та важкої праці знімає така допомога.

Та найголовніше: у селян немає проблем із заготовачами та цінами на молоко.

Скрізь по селу стоять невеличкі прийомні пункти, куди господарі зносять молоко. А збирає його, проводить аналіз, стежить за розрахунками із переробниками, господарство.

Виявилось, не треба сильно мудрувати, придумувати якісь додаткові кооперативи чи інші структури. Все просто: господарство здає своє молоко і одночасно — людське.

— Сьогодні молоко — це головна економіка села, бо воно приносить реальні кошти. Навіть попри те, що хотілося б бачити вищу ціну, — переконаний Микола Олицький. — А все решта, чим ми займаємось, — це соціальна сфера.

Звичайно, це умовне визначення. Бо робота господарства спрямована на те, щоб все-таки отримати прибутки, а, значить, воно мусить знаходити рентабельні галузі й культури. Але дуже часто наголос ставить не тільки на них, а спирається на весь традиційний комплекс рослинництва і тваринництва. І робить це не просто заради колишніх колгоспних звичок, а через дві дуже вагомні причини.

Насамперед через те, що кожного разу, розпочинаючи новий річний цикл, так і не знає, які ціни та фінансові перспективи принесє новий сезон. Що буде в ціні? А в якій галузі виникне перевиробництво? Чи буде куди збувати продукцію? На жаль, яким би передбачливим і досвідченим не був керівник господарства, цього йому знати не дано. Тож сіють все і як завжди. Навіть про картопліні та овочеві поля не забувають в «Новолабунському».

Хоча при цьому примовляють: «Це так, для себе». Тобто наперед знають, що багато із

того, над чим трудитимуться, не принесе великих прибутків.

«Нехай хоч людям буде», — роз'яснюють. І це друга причина багаторозумності господарства. Бо для людей — це означає, що в господарстві будуть запитані робочі руки. Що сім'ї отримають гарантовану зарплатню. Що в селі утримуватиметься соціальна сфера. Бо кожен, принаймні, знає, що без господарства газ, який нещодавно провели, був би для людей просто золотий. І ніхто б не утримував та не турбувався про свій дитячий садок та школу так, як це робить кооператив.

Та й взагалі життя тут було б зовсім інше. А так у садочку підрастає близько півсотні новолабунчан. Та й в школі є до двох сотень учнів. Ось вона, перспектива, яку невелике господарство практично самотужки, без будь-якої підтримки, буде для своїх односельців.

На цій оптимістичній ноті хотілося б і закінчити. Але це була б неповна картина.

Кошти є. А де майбутнє?

Минулий рік господарство закінчило із прибутком у шість мільйонів гривень. Однак при цьому не розбагатіло. «Кожного місяця що заробимо, те й витратимо, — розповідають економісти. —

Тому дозволити собі покупку дуже дорогої імпоротної техніки чи якісь масштабні зміни не можемо». Господарство не бідує, але й не жирує. За такої важкої праці його люди достойні значно кращого життя. «Що заважає? — запитує. — Надмірні податки? Низькі ціни на продукцію? Високі на пальне, електроенергію, техніку? Відсутність державних дотацій?».

— Хоча все це є, ми до цього уже звикли, — каже Микола Олицький. — Мало того, готові пристосуватись навіть і до жорсткіших умов, хоч як би важко це було. Головне для нас — прогностованість. Щоб чітко знати, що виробляти і кому продавати. А поки що для таких невеликих господарств, як наше, котрі самотійно борються за своє виживання, закриті дороги і на ринки, і у перспективу. На нас просто ніхто не звертає уваги. І така політика байдужості найгірша. Вона веде до того, що малі господарства просто змушені вливатись у великі компанії. А там вже зовсім інше життя та економічна політика. На жаль, далекі від справжнього розуміння і підтримки реального сільського життя.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Фото автора.

Урядові суперечки навколо солодкого

Так мало буряків ще не сіяли

В Україні закінчили сіяти солодкі корені. У Мінагропроді одразу поспішили відрепортувати про успішне завершення весняно-польової епопеї: мовляв, тривала вона під неусипним оком з керівних столичних кабінетів на Хрещатику, 24, тож на ланах — усе гаразд. У відомстві з цього приводу розповсюдили повідомлення, яке назвали «Присяжнюк: аграрії завершили посівну». У посланні сільськогосподарський міністр зазначив, що «роботи... пройшли організовано». Він наголосив, що «ми (треба думати — Міністерство. — Авт.) збільшили посівні площі під деякими культурами, забезпечили аграріїв усім необхідним — насінням, добривами, технікою тощо», й спрогнозував: тепер є усі передумови «зібрати високий урожай», адже площі під усіма сільгоспкультурами порівняно з минулим роком збільшено на 0,4%.

Лише «необхідно правильно доглядати за посівами». Така ось аграрна політика...

Серед іншого М. Присяжнюк відрепортував, що «збільшено посівні площі цукрових буряків». Цьогоріч, якщо керуватись повідомленням, вони сягнули «306 тисяч га, або 106% від прогнозу». Насправді, так мало буряків, як нішнього року, в Україні ще не сіяли. Навіть у несолодкому 2009-му під корені відвели на 16 тисяч гектарів більше. Але, як воно часто буває, на оприлюднений міністром показник також треба дивитись критично, не виключено, до збирання врожаю площі ще «усохнуть».

Тим часом скорочення гектарів під буряками не залишилося непоміченим керівництвом уряду. Аргументи Мінагропроду, що у разі перевиробництва цукру ціна на нього істотно впаде й аграріям буде невигідно вирощувати буряки надалі, прем'єра, схоже, не задовольнили. Вислухавши голів облдержадміністрацій, М. Азаров запропонував визнати незадовільною роботу Мінагропроду під час весняно-польових робіт. Відповідне рішення, повідомляють «Тиждень. ua», підтримали всі присутні на закритому урядовому засіданні міністри.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Здирницька система

Неможливо вести агробізнес, не конфліктуючи із законом

Такої думки щодо реєстрації договорів оренди земельних ділянок дотримується Віктор Гришук, керівник СВК «Перемога» Василівського району Запорізької області. Він повідомляє, що райдержреєстратор не приймає до реєстрації Договорів оренди земельних ділянок під зерноскладами, зернотоками тощо.

«Також, — інформує він, — наявна повна непоінформованість цих служб щодо законності їх дій».

Для того, щоб зареєструвати договір або його поновлення, потрібно:

отримати витяг у райземкадастрі (офіційно 53 грн.)+ в Держреєстрі речових прав (120 грн. за витяг)+ 119 грн. — держмито за реєстрацію договору+ витрати на підготовку всіх необхідних документів тягнуть на 700—800 грн.

У підсумку — тисячу гривень коштує реєстрація одного договору, незалежно від площі земельної ділянки.

І один гектар зареєструвати, і 10—100 гектарів обійдеться у тисячу гривень — це абсолютно невідомна сума сьогодні для фермерів.

Щодо виготовлення пакета документів по сівознах — теж створена здирницька система по областях! Приміром, господарство в тисячу гектарів мусить заплатити приблизно 100 тисяч гривень.

Сьогодні реально люди не можуть переформити спадщину через дві основні причини — через бюрократію, через дорожнечу (в 4000—5000 гривень вилітається ця послуга). Ось неповний перелік проблем на місцях, які унеможливають вести агробізнес, не конфліктуючи із законом!

Виникає запитання до відповідних міністерств, відомств. Це, по-вашому, реформа на покращення життя людей!? Нас зробили бюрократи без вини винуватими!!! — зазначає Віктор Гришук.

Віталій ОСОКОРСЬКИЙ.

Дні «Голосу України» на Волині

Від Стиру до Західного Бугу

На сторінках нашої газети мало не в кожному номері з'являються повідомлення з Волині. Здавалося б, цей край на північному заході нашої держави мав би бути добре знайомий працівникам «Голосу України». Та все-таки три дні перебування в області допомогли частині колективу редакції по-новому відкрити для себе цей чарівний куточок української землі. Волинню можна пишатися і любити її, вона варта цього — така спільна думка учасників цієї поїздки.

Великодні дзвони приносять щастя

Із Києва на Волинь ведуть два шляхи: через Житомир і Рівне, а також через Коростень і Сарни. Останній відомий як Варшавське шосе, якщо офіційно — міжнародна магістраль М-07. Реконструйована до Євро-2012 вона й досі залишається у відмінному стані. Тож дорога з Києва, разом із зупинками, забрала лише п'ять годин. Неподальк мосту через річку Стир, біля в'їзного знаку в область, відбулося перше знайомство подорожуючих з Волинню. Розпочалося воно з приємної церемонії вручення короваю.

З інтересом слухаємо інформацію голови Маневицької районної ради Петра Зінчука і голови райдержадміністрації Миколи Миронюка. Район, який вони очолюють, — унікальний за своїми природними багатствами. На його території розташовано одразу чотири держлісгоспи, більше, як будь-де в Україні. Посідає він перше місце в державі і з виробництва торфобрикетів. Два його заводи — Маневицький і «Сойне» — щороку виготовляють більш як сто тисяч тонн цього органічного палива, або понад половину всього, що продукується в Україні. Оскільки Маневиччина належить до поліської зони, тут активно розвиваються м'ясне скотарство і свинарство.

Новою галуззю для району стало садівництво. Попри напружений гра-

Представників редакції газети «Голос України» зустріли на кордоні Волинської області хлібом і сіллю.

фік поїздки, ми все-таки відвідали ТзОВ «Хайбері», яке в 2011 році орендувало в Старочорторийської сільської ради двісті гектарів земель запасу. Тепер на них уже ростуть чорна смородина, малина, вишня. У планах товариства, як розповів його керівник Сергій Кипаренко, — збільшити площі ягідників ще на півтисячі гектарів, посадити грецькі горіхи. Широ віримо в успіх цієї молоді підприємливої людини, яка має намір зменшити імпорту ягід в Україну і забезпечити її громадян високоякісною вітамінною продукцією вітчизняного виробництва. Запорука цього — сучасні технології вирощування (крапельне зрошення з підживленням), високоврожайні сорти.

Першим населеним пунктом, який відвідали на території області, було село Старий Чорторийськ. Літописна згадка про нього датується 1100 роком, коли Старий Чорторийськ отримав Давид Ігорович, онук Ярослава Мудрого. У 1442—1601 роках містечко — родово володіння князів Чорторийських. У селі збереглися два давні городища XI—XIII століть, одне з яких називається «Замчисько». Та головною ок-

расою села є розташований на високому березі Стиру колишній Домініканський костел (1741—1753) — один із шедеврів

Настоятель монастиря ігумен Володимир розповів про історію відновлення святої обителі. Адже храм, коли в 1999 році

Голова Волинської облдержадміністрації Борис Клімчук.

бароко на Волині. Сьогодні це головний храм Хрестовоздвиженського чоловічого монастиря Української православної церкви.

його передали монастирю, був напівруїною, на його даху росли дерева. Сьогодні, милуючись чудовим фасадом собору, його вишуканим інтер'єром, у це важко повірити. За цим криється титанічна праця отців-ченців. На території монастиря є ще два храми — Успенський і Надбрамний. Свята обитель розвивається, зростає число паломників до неї. Минулого року на джерелах, які б'ють з-під тутешніх пагорбів, за підтримки тодішнього Першого заступника Голови Верховної Ради Адама Мартинюка було споруджено капличку і облаштовано купальню. На Водохреще сюди скупатися в освяченій воді приїжджають сотні людей.

Цей тиждень був Великодний, тож бажаним дозволили піднятися на дзвіницю Успенського храму і задзвонити у дзвони. Давньою традицією скористалися оглядач Галина Квітка, начальник відділу інформаційного забезпечення Лілія Курбатова та ще декілька працівників ре-

дакції. Кажуть, це приносить у житті удачу.

За доброї дороги відстань долається швидко. І десь через годину, при в'їзді в місто волинських залізничників Ковель, нас знову чекали з короваєм. Тут до нас приєднався заступник голови облдержадміністрації Віталій Карпюк, який відповідає, окрім усього іншого, ще й за аграрний сектор.

Оскільки подорож розпочалася в День Перемоги, то ми не могли не вшанувати пам'яті воїнів, які її здобували. За порадою голови облдержадміністрації Бориса Клімчука, а саме за його підтримки відбувалася ця поїздка, на автопереході «Ягодин» ми поклали квіти на могили прикордонників колишньої 8-ї застави, які полягли тут 22 червня 1941 року. «Голос України» докладно розповів про це в номері за 14 травня.

В Ягодині ми навіть Європу перегнали

І хоч міжнародний пункт пропуску Ягодин — Дорогуськ вважається найширшими воротами України в Європу, цього дня він зустрів нас незвичним спокоєм. Великодні свята і День Перемоги внесли свої корективи в діяльність бізнесових структур. Зазвичай щодоби тут проходять огляд понад тисяча автопоїздів, безліч автобусів і легкових. За кількістю вантажних машин, які долають на цій ділянці держкордон, «Ягодин» перевершує всі три пункти пропуску Львівщини — «Раву-Руську», «Краковець», «Шигині» — разом узяті.

Начальник Ягодинської митниці Роман Микитюк та начальник штабу Луцького прикордонного загону підполковник Олег Шевченко розповіли про діяльність митників і прикордонників на цій ділянці українсько-польського кордону. Приємно було почути, що за рівнем технічного оснащення «Ягодин» перевершує навіть польські пункти пропуску, зокре-

ма в Дорогуську. Думаю, не розкрию таємниці, коли скажу, що за ситуацією на посту ведуть спостереження 170 відеокamer. Технологічне оснащення дає змогу проводити огляд автомашин за лічені хвилини.

У нас є протокол, де зафіксовано, скільки мінімально маємо вантажних транспортних засобів взяти за зміну або добу, — розповідає Роман Микитюк. — Буває, що беремо й більше протокольного наміру. Так сталося, що бізнес хоче їхати сюдою, перевізник сьогодні має коротку і добру дорогу Київ—Варшава, готовий стояти в чергах навіть по 12—24 години. Двічі проводили анонімні анкетування. Можемо дати вам їх результати. У принципі, таких нарікань на прикордонну і митну службу в нас не виявлено. З'ясували також, чому їдуть тільки до нас і чому не в Раву-Руську, Шигині, Краковець. Перевізники відзначили, що ми швидше оформляємо документи і, як кажуть поляки, тут «бардзо таньо проехать» (дуже дешево проїхати).

Із 2006 року держава вклала в розбудову пункту пропуску «Ягодин» 98 мільйонів гривень. Як показав час, це була надзвичайно вдала інвестиція. Щомісяця в бюджет звідси надходить близько 300 мільйонів гривень, а кожного робочого дня — 14—15 мільйонів. Дізнаємося від керівника митниці, що нині на черзі розбудова пункту пропуску «Устилуг». Тож ворта з Європи в Україну на Волині стають шораз ширші і привабливіші.

Не зламавши старого, нового не збудуєш

Хай би що там нам показували і розповідали, та більшість працівників редакції їхали на Волинь насамперед тому, щоб уперше побачити озеро Світязь. Не зупинила їх навіть пересторога, що вода в «українському Байкалі» ще про-

Біля воріт монастиря нас люб'язно зустрічає ігумен Володимир, ліворуч від нього голова районної ради Петро Зінчук, голова райдержадміністрації Микола Миронюк, праворуч сільський голова Старого Чорторийська Микола Шулипа.

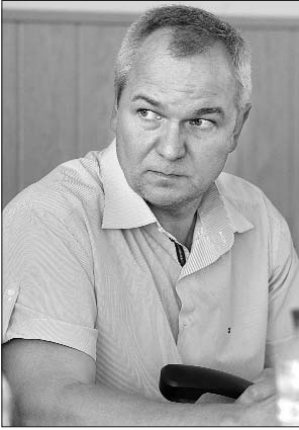
ДУМКИ ВГОЛОС

Люди, які мешкають і працюють в області, — головна цінність Поліського краю

— Враження від побаченого протягом часу перебування на Волині перевищило очікуване. Унікальні природні та історичні місця, сучасні промислові та сільськогосподарські виробництва, які є гордістю всієї країни, а головне — гостинні, щирі і відкриті люди, які справді люблять і пишаться своїм селом, містом, районом, своєю Волиною. Ця любов не штучна, її вносять із молоком матері і проносять через усе життя. Саме на Волині розумієш, що така любов і є рушієм усього корисного і прогресивного для своєї Батьківщини. А підтвердження цього — плідна праця волинян, наприклад, праця трударів підприємства «МО-ДЕРН-ЕКСПО», яке випускає торговельне обладнання і витіснило з ринку України іноземних конкурентів. Завдяки цьому підприємству торговельна мережа України купує вітчизняне обладнання, яке дешевше, якісніше і краще, ніж закордонні аналоги.

Насамкінець хочу подякувати всім, хто організував і приймав делегацію працівників «Голосу України» на Волині, передусім голові обласної державної адміністрації Борисові Клімчуку.

Сергій ДЕМСЬКИЙ,
заступник головного редактора.

Краще побувати і побачити

— Колектив «Голосу України» давно мріяв побувати на Волині. Цим мріям судилося здійснитися на початку травня цього року. Більшість колег їхали вперше, а бували розповідали про красу і принади Волинського краю, а найбільше — про волинян, як дуже щедрих, доброзичливих і гостинних людей.

Проте коли ми перетнули кордон Волинської області, то одразу зрозуміли, що краще раз побачити і відчутти. Тепло, щирість і сердечність, з якою нас зустріли в Маневському районі, не покидали протягом усіх трьох днів подорожі.

«Голосу України» дуже пощастило, бо має у Волинській області мудрого і дбайливого власного кореспондента Миколу Якименка. Він не просто любить і знає свій край, а зумів і колег закохати у нього, провівши по святих місцях, відкривши сторінки історії, показавши найпривабливіші куточки природи. А з якими цікавими і талановитими людьми познайомив нас Микола Олександрович! Наші ділові зустрічі гармонійно чергувалися із духовним збагаченням та культурним пізнанням.

«Голосоукраїнці» вклонилися святиням XII—XIII століть, доторкнулися до стародавнього дива — ікони Святої Богоматері, яка зберігається у Володимир-Волинській Василівській церкві-ротонді. Її образ двічі був у вогні, але залишився неушкоджений, хоч усі речі довкола згоріли. Розповідають, що і нині ікона має зіцілювальні властивості.

У захваті були колеги й від одного із семи чудес України — Луцького замку Любарта. Кожен може побачити його на купюрі у двісті гривень. Ми завітали до замкового двору, піднялися на В'їзну вежу, побували на залишках фундаменту храму Івана Богослова (XII століття).

Вразило своєю красою і величию «Волинське море» — озеро Світязь. Уявіть собі, що його максимальна глибина сягає розміру шістнадцятиповерхового будинку, а це — понад п'ятдесят метрів. А яку чистоту зберігає каскад Шацьких озер! Із деяких можна одразу пити воду, навіть некип'яченою...

Після повернення з Волині «голосоукраїнці» ще довго ділилися враженнями від побаченого. І більшість колег стверджують, що подорож Волинським краєм була однією з найцікавіших, найорганізованіших і найсмачніших! Від усієї душі дякуємо широкосердним господарям! Здоров'я вам, добробуту і процвітання!

Оксана КАЛУГІНА,
кореспондент
відділу соціальних питань і листів

Успенський собор (1164) у Володимирі-Волинському вражає своєю величию.

На пункті пропуску «Ягодин» нас зустрічали (справа наліво) голова Любомльської райдержадміністрації Олександр Дзядук, начальник штабу Луцького прикордонного загону Олег Шевченко, начальник Ягодинської митниці Роман Микитюк.

Молодший брат столиці

Наша наступна зупинка — в колишній столиці Волинсько-Галицького князівства древньому Володимирі-Волинському. Дорога до нього пролягає майже паралельно державному кордону кілометрів за двадцять від нього. Колись непогане шосе не витримало навантаження, яке лягло на нього під час реконструкції магістралі М-07, і тепер у багатьох місцях нагадує пральну дошку. Такою дорогою швидко не поїдеш.

І сьогодні тут дислокована 51-ша механізована бригада. Тож коли на полігоні відбуваються стрільби, постріли чути і на центральних вулицях. Незаперечним авторитетом у Володимирі-Волинському є його міський голова Петро Саганюк. На цій посаді він із невеликими перервами з 1988 року. Земляки обирають його головою без сумнівів, щоразу віддаючи за Петра Даниловича 60—75 відсотків голосів. І, прогулюючись чистими затишними вулицями міста, зрозуміли, що роблять вони так не дарма.

Століття, земляні вали (городище) X століття. Усі ці пам'ятки ми побачили. Окрім того, побували в чудовому спортивному комплексі, відвідали тренування з художньої гімнастики, футболу. До речі, юні вихованці футбольного клубу «ВІК» не раз виходили переможцями престижних міжнародних і вітчизняних турнірів, двадцять із них захищали спортивну честь України у складі збірних різних вікових груп, грають вони і в командах першої та прем'єр-ліги.

Один із чарівних куточків університетського «Гарту».

школи, проводяться міжнародні наукові конференції, щороку зростає число молодих учених. Волейбольна жіноча команда вищу «Континіум-Волинь-Університет» здобула срібну медаль чемпіонату серед колективів вітчизняної суперліги, стала володарем кубку України, а кубок України з баскетболу здобула чоловіча команда «Університет-Волиньбаскет». Є помітні успіхи в інших видах спорту, а художні колективи університету за майстерністю мало поступаються професійним.

Довелося також почути розповідь, як революційно підійшов Ігор Ярославович до питання реконструкції «Гарту». Бульдозером розвалив усі старі будівлі, повністю перепланував територію. Заздрісники казали: реконструює — забере собі. Тепер університет має найкращу в західному регіоні країни базу відпочинку. Найближчим часом планується в Луцьку на перехресті вулиць Львівської та Володимирської спорудити сучасне університетське містечко. Вартість цього проекту — понад 50 мільйонів доларів.

Ранок, не змовляючись, більшість із нас зустріли на березі Світязю. Хоч як прикро, але треба покидати цю райську оазу.

У Володимирі-Волинському нас уже чекають молодшим братом Києва. І це справді так. Перша письмова згадка про місто в «Повісті минулих літ» датується 988 роком. Із княжих часів збереглися Успенський собор, споруджений князем Мстиславом 1164 року, Василівська церква XIII

Скориставшись нагодою, побували також на території музею-садиби всесвітньо відомого композитора Ігоря Стравінського в прикордонному містечку Устилуг, а вже дорогою до Луцька завернули до музею-садиби теоретика розбудови української держави В'ячеслава Липинського (1882—1931) в селі Затурці Локачинського району.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.
(Далі буде).

Коли руйнують кургани, то наче виривають сторінки з літопису

Зареєстрований у Верховній Раді законопроект №2616 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії нелегальним розкопкам та обмеження цивільного обігу археологічних предметів», на думку авторів, дозволить зупинити руйнування і пограбування історичних пам'яток. Чи не найбільше від «чорних археологів», озброєних металодетекторами та іншою сучасною технікою для пошуку скарбів, потерпають кургани. Скільки цих сивих свідків прадавньої історії залишилося в Україні, достеменно ніхто не знає. Як і не знає, скільки їх щовесни і щоліта зникає, бездумно розорюється і розкопується. Порахувати степові піраміди, старші за єгипетські, виявляється не просто — від одних майже не залишилося й сліду, інші не помічають чиновники, які мають відповідати за охорону і збереження цих пам'яток.

Рятуйте, поки не пізно

Колись стародавні могили вкривали 75—80 відсотків території України. Відомий фахівець у галузі первинної археології Дмитро Якович Телегін у своїй брошурі «Про що розповідають кургани» (видавництво «Наукова думка», 1971) писав, що на початку XX ст. їх налічувалося щонайменше 100 тисяч, а вже у 70-х роках — менше половини! А ось на Київщині, де автор опису курганів Іван Фундуклей у другій половині XIX ст. налічував майже 500 стародавніх могил, їх кількість зменшилася щонайменше вдесятеро.

Втратили чималу частку своєї історичної спадщини Запоріжжя, Дніпропетровщина, Миколаївщина, Херсонщина, Донеччина, де більшість пам'яток знищено, як і в інших регіонах, за останні три-чотири десятиліття.

Найбільше курганів виявлено у Дніпропетровській області — понад сім тисяч. Тут у Товстій Могилі влітку 1971 року Борис Мозолевський знайшов знамениту царську пектораль. Тепер на місці всесвітньо відомого поховання скіфської знаті, що було заввишки 20 метрів (периметр 350 м), мертвий місячний пейзаж — виробки гірничорудного комбінату. На багатьох інших — давно сіють соняшник і горох.

Археолог Сергій Полін оглядає грабіжницький хід у скіфський курган Товста Могила на Дніпропетровщині.

Фото із сайту Спілки археологів України.

ухваленою урядом методикою у 70 мільйонів гривень, прокуратура змогла змусити міськраду взяти на свій баланс тільки через суд. У суді вирішувалась і доля стародавніх могил Нікопольщини.

І хоча в Україні прийнято низку законів щодо збереження культурно-історичної спадщини (у 1988 р. ратифіковано Конвенцію про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, у 2004-му — Європейську конвенцію про охорону археологічної спадщини, у 2006-му — Конвенцію про охорону підводної культурної спадщини), десятки і десятки пам'яток під загрозою знищення. Особливо ті, які при розпаюванні земель фактично перейшли у приватну власність фермерів. На Дніпропетровщині таких — 70 відсотків. Кілька років тому прокуратура Петриківського району порушила кримінальну справу за фактом розорювання кургану, який датується другим століттям до н. е. і був занесений до державного реєстру, на ланах агрогосподарства села Єлизаветівки. 2004 року фермер, при отриманні землі в оренду, написав розписку, що зобов'язується оберігати курган, а згодом узяв та й засіяв його соняшником. І хоч за законом за знищення історичної пам'ятки передбачена кримінальна відповідальність, про те, що когось із винних у злочині, який карається позбавленням волі від семи до десяти років, таки покарали — археологи не чули.

Міжнародний резонанс викликав факт знищення всесвітньо відомого скіфського некрополя на Запоріжжі. Ще 1991 року один з найбільших царських курганів Солоха разом із сотнею менших, висотою до 3,5 метра, опинився на приватній території. Статус пам'ятки світового значення, де у 1912—1913 роках російський археолог Микола Веселовський знайшов знаменитий золотий гробінь, що нині зберігається в Ермітажі, інші шедеври ювелірного мистецтва, не вберіг курганні поля від розорювання й руйнування практично не досліджених насипів і поховань.

Під гаслом «Даймош рілля» стародавні могили (побутує версія, що це саме і є знамениті Герри, поховальний комплекс скіфських царів, про який писав у V ст. до н. е. Геродот) в останні роки дедалі більше засівали горохом.

Увагу до проблеми не раз на наукових конференціях, у ЗМІ привертала учені багатьох країн — Франції, США, Данії, Швейцарії, Росії. Нарешті їх голоси почули.

— Уже торік не велися роботи ні в поліх кургану, ні навколо, — каже секретар Спілки археологів України, старший науковий співробітник Інституту археології НАНУ Євеліна Кравченко. — Місцевий фермер навіть став дивитися, щоб там не рилися грабіжники.

Так розкопували курган Бабина Могила на Дніпропетровщині у 1986 р.

Фото Сергія ПОЛІНА.

Артефакти продаються на базарі

Найбільшою загрозою для археологічних пам'яток Юрій Болтрик вважає «чорних археологів».

— Дедалі частіше вони діють не поодиночці, а організованими групами, з прикриттям, — каже історик. — Озброївшись сучасними металодетекторами, легко сканують кургани. І хоч золото там

повіді про те, як користуватися детекторами, де шукати старожитності, як уникнути відповідальності за незаконне «полювання» на артефакти.

— Якщо почали видавати подібні книги, це означає, що на них є попит, — зазначає Євеліна Антонівна. — За найскромнішими підрахунками, в Україні у вільному обігу 90 тисяч металошукачів, які легко можна придбати через інтернет-магазини. Прикро говорити, але се-

від пізньої бронзи до середньовіччя й козацької доби. Вартість деяких артефактів, яким місце в музеї, копіячана, буває й десять гривень. Коли ці ятки зі старожитностями побачили мої колеги, археологи з Європи, просто оніміли. Подібного немає ніде у світі, бо в кожній країні свято бережуть свою історію.

Нащадки залишаться без історичної спадщини?

Кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту археології НАНУ Яків Гершкович за два останні роки обстежив на Донеччині чотири тисячі гектарів приазовського степу. Сучасний ландшафт порівнює з військово-топографічними мапами Ф. Ф. Шуберта середини XIX ст. У той час на дослідженій території бовваніло над шляхами понад 80 курганів, нині близько 50.

Узимку на Запоріжжі, біля Кам'янки-Дніпровської, місцевий підприємець розпочав промисловий видобуток піску для продажу будівельним компаніям на території скіфського городища V—II ст. до н. е., пам'ятки національного значення. Городище вважається одним із центрів стародавньої Скіфії, воно майже не досліджене і тепер частково зруйноване — на його місці утворилася воронка глибиною шість метрів, шириною — 25 і довжиною — 50. Урятавали пам'ятку від остаточного знищення учені, які забили на сполох.

— Нічого подібного не сталося б, якби державна політика була спрямована на захист та популяризацію історичної спадщини й національних скарбів, — каже Євеліна Кравченко. — Поки що ж рік за роком під ковшем екскаватора і лопатами власників металошукачів ми назавжди втрачаємо неоціненні багатства, до того ж у колосальних об'ємах, те, що вже ніколи не можна буде відтворити чи повернути.

Український курганний регіон за площею і концентрацією древніх могил, оборонних валів, поселень-городищ, насипів-майданів не має аналогів у світі і є історико-культурним надбанням усього людства. А ще це — неповторні ландшафти, скарбничка еталонного насіння для відновлення українських степів. Якщо все це не зберегти, наші нащадки залишаться без своєї історичної спадщини.

Світлана ЧОРНА.

КОМЕНТАР ФАХІВЦЯ

Гліб ІВАКІН, доктор історичних наук, член-кореспондент НАНУ:

Наукова спільнота вкрай занепокоєна станом археологічних пам'яток та їх тотальним пограбуванням. Щороку, коли учені виїжджають в експедиції, вони повинні бачать сліди нелегальних розкопок. «Чорні археологи» не лише привласнюють історичні цінності, а й знищують джерело інформації про ту чи іншу добу. Геосканери і металодетектори, які вільно продаються, дозволяють їм швидко знаходити під шаром ґрунту предмети старовини — інше їх не турбує.

Є сподівання, що новий законопроект покладе край прибутковому бізнесу на археології. Втім, він потребує обговорення та доопрацювання, спільної позиції учених, юристів і громадськості.

трапляється дуже рідко, здебільшого бронза — це не зупиняє грабіжників.

Майже три роки тому на Миколаївщині, в районі селища Казанка, пограбували кілька скіфських курганів, — продовжує Юрій Вікторович. — Організована група працювала на очах у всіх. На земляні роботи «чорні археологи» наймали місцевих копачів, платили їм на день по 200 гривень. Мали й власну систему оповіщення. Тож тільки десь на дорозі з'являлася міліцейська машина, роботи припинялися, а копачі зникали в степу. Місцеві селяни потім розповідали, що знайдене в курганах вивозили на дорогих машинах люди в гарних костюмах. Приблизно за таким сценарієм пограбували кургани і біля Керчі...

Секретар Спілки археологів України Євеліна Кравченко показує книгу, такий собі посібник з правового регулювання використання металошукачів, нещодавно випущений в одному з львівських видавництв. Автор присвятив добру сотню сторінок роз-

ред «чорних археологів» чимало людей з історичною освітою, які проходили практику чи працювали в експедиціях, вони вміють «читати» кургани, знають, де і що шукати. Тож пограбування пам'яток уже поставлено на конвеєр, а цілі групи працюють на замовлення. Замовниками виступають не лише приватні особи, звичайно багаті, а й фірми. Хтось хоче подарувати щось незвичайне, небажане шейху чи закордонному бізнес-партнеру, хтось — чергову цяцьку дружині, а інший — поповнити власну колекцію, щоб хизуватися нею у вузькому колі. Знайдене в древніх могилах нерідко продається й на звичайних базарах.

— Якось у Білгород-Дністровській фортеці, — каже Юрій Болтрик, — побачив кілька розкладок з археологічними знахідками. Хлопці в спортивних штаних та з ланцюгами на ший поряд торгували китайськими сувенірами і... скіфськими стрілами, бронзовими прикрасами. На таких розкладах зустрічається різна археологія,

Край, де щедро родить збіжжя і веселково цвітуть вишиванки

Борщівський район — один із найбільших на Тернопільщині, із значним економічним потенціалом, передусім в агропромисловому комплексі. Тут із року в рік збирають високі врожаї зернових і цукрових буряків, щедро родять городина і садовина. Тут традиційно виробляють цукор, молочні продукти, соки, будівельні матеріали... Кожне село славиться своїми аматорськими талантами і народними майстрами, відомі у всій країні унікальні фестивалі борщу, вишиванок і, звичайно, неповторна Маланка.

Ця благословенна українська земля дала потужні крила таланту багатьом письменникам, артистам, художникам, народним майстрам... А за кількістю пам'яток історії, культури та природи Борщівський район посідає одне з провідних місць у країні. Досить нагадати читачам, що тут є 28 пам'яток національного і 96 — місцевого значення, зокрема руїни середньовічних замків, залишки оборонної системи римлян — Троянів вал, давньоруські городища... А ще — одні з найбільших в Європі печери, які приваблюють туристів з усієї

Про те, чим живе сьогодні цей мальовничий край, які проблеми розв'язує, яким бачить своє найближче майбутнє, — в інтерв'ю голови Борщівської райдержадміністрації Ярослава ВЕРХОЛИ (на знімку) нашим кореспондентам.

— Відомо, що в Тернопільській області через політичні протистояння досі не прийнято бюджет регіону на 2013 рік — факт безпрецедентний. Як це позначається на щоденному житті району, яким вам, Ярославе Івановичу, довірили керувати? І як виходити з такої ситуації?

— Звісно, нічого доброго в тому немає. Скажімо, в нашому районі створили мережу Центру первинної і санітарної допомоги. Однак сесія обласної ради вкотре не збрала кворуму — не прийнято бюджет. Фактично фінансування відбувається за принципом одної дванадцятої, кошти обмежені. І хоч мережа таких центрів, що мало не перша на теренах області з'явилась у нашому районі, функціонує, вона гостро потребує фінансової підтримки. Проте «швидкі» виїжджають на виклики, лікарні та поліклініки працю-

ють, медичні працівники отримують зарплати

У процесі реформування медичної галузі ми не закриваємо лікувальні заклади. Зокрема, залишили номерну комунальну лікарню в Мельниці-Подільській, щоправда оптимізували кількість ліжок до нинішніх потреб. Як і виконали значний обсяг ремонтних робіт. Так, підвели воду, якої досі не було, встановили два нові котли, а ще два відремонтували: тепер у холодну пору року там буде тепло і затишно. Ця лікарня обслуговує всю південну частину нашого району, там маємо тепер 80 стаціонарних ліжок.

Відремонтували міську поліклініку і в Скалі-Подільській, де є і невеликий денний стаціонар. Тепер обласно потребує фінансової підтримки. Проте «швидкі» виїжджають на виклики, лікарні та поліклініки працю-

— Центральна районна лікарня в Борщеві, очевидно, також не

обійдеться без істотного ремонту.

— А ми вже другий рік цим займаємося. Нині наводимо лад у неврологічному відділенні, надаємо йому сучасного вигляду. До того ж робимо це за рахунок місцевих спонсорів-добродійників. Крім того, райрада виділяє 300 тисяч гривень, щоб завершити ремонт травматологічного відділення.

Торік на випадок екстремальних ситуацій встановили резервне джерело живлення — дизельну електростанцію, відремонтували котельню, замінили обладнання у пральні...

У Борщівському районі свято бережуть пам'ять про героїчне минуле українського народу та його вірних синів.

На знімку: пам'ятник Т. Шевченку в центрі Борщова.

Одне слово, оновлення лікарні у Борщеві йде повним ходом.

Водночас ремонтуємо сільський амбулаторії. Зокрема, в Озерянах, де амбулаторія обслуговує кілька тисяч пацієнтів із цього та навколишніх сіл. Поминяли вікна на теп-

лозберігаючі, систему опалення, підвели воду, збудували туалети... Про закриття жодного ФАПу чи амбулаторії не йдеться — всі вони продовжують працювати.

— Наскільки нам відомо, новий фельдшерсько-акушерський пункт зводять і в Горошіві, про що нам ще минулого літа розповідав тамтешній голова сільради.

— Там ще роботи тривають, бо всі фінансові ресурси, всі зусилля зосередили на реконструкції дитячого садка, яку завершили напередодні Великодня.

тачання молочної продукції в місцеві школи. Та й Росія потроху збільшує закупівлю борщівського сиру.

А загалом протягом минулого року підприємства району виробили продукції на 501 мільйон гривень, або на 17,8 відсотка більше порівняно з попереднім роком.

Нині підприємства району, особливо харчової та добувної галузей, нарощують обсяги виробництва.

Торік у Борщівському районі переважно в основних сферах матеріального виробництва вироблено продукції на суму 1,2 мільярда гривень (із них 501 мільйон у промисловості, 649 — в агропромисловому комплексі, решту — у сфері послуг).

Цього року хочемо запустити «Збруч-Інвест», сподіваємося, що ТОВ «Кнауф Гіпс Скала» нарешті розпочне будівництво сучасного заводу, щоб невдовзі мати змогу продавати готову продукцію, а не сировину.

— Та все-таки Борщівський район — передусім сільськогосподарський, де добре родять зернові, цукрові буряки та інші технічні культури, тішать щедрим врожаєм городи і сади...

— Під озиминою у нас понад одинадцять тисяч гектарів. До речі, торік у районі зібрано 142 тисячі тонн зернових, або 138 відсотків від запланованого.

Нарощуємо виробництво молока і м'яса. Торік отримали 707 тисяч гривень із державних фондів підтримки вирощування молодняку ВРХ. Це доволі істотна державна підтримка. Поліпилися справи у свинарстві, поголів'я збільшується. А овочево-продукцію з наддністрянських сіл уже віддавна знають далеко за межами нашого краю.

Ще одна добра прикмета нашого району — розвиток фермерства. Нині тут працюють майже півтори сотні фермерів, яких всіляко підтримуємо. Починаючи з доступних банківських кредитів і завершуючи збутом сільгосппродукції. Цієї весни ми провели з фермерами розширену нараду, на яку запросили банкірів, податківців, керівників різних агротехнічних служб, що дало змогу успішно впоратися з посівною. Та й озимі вийшли із зими в доброму стані, а щедрі травневі дощі додали впевненості в тому, що врожай буде на славу.

Розмову вели
Любов ЛЕВИЦЬКА,
Володимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Тернопільська
область.

Фото Андрія
НЕСТЕРЕНКА.

ВІСТІ ІЗ ЗАКАРПАТТЯ

Чи стануть кращими дороги?

Як повідомив перший заступник голови Закарпатської облдержадміністрації Ігор Свищо (на знімку), цього року із держбюджету на поточний ремонт та експлуатаційне утримання мережі доріг загального користування державного та місцевого значення передбачено виділити 65,5 мільйона гривень, ще 7,9 мільйона — з обласного. Уже освоєно майже 28 мільйонів. На дороги та вулиці комунального значення виділено 63,9 мільйона гривень. субвенції із державного бюджету. Це дасть змогу здійснити ремонт на 934 дорожніх об'єктах, що перебувають на балансі сільських, селищних та міських рад.

Але щоб загалом поліпшити ситуацію в галузі дорожнього господарства, необхідний цілий комплекс заходів. Більшість із них стосується змін у вітчизняному законодавстві:

— Нам потрібно зосереджувати більше коштів на обласному рівні й не розпорошувати їх по районах, як це відбувається нині. Через формульні розрахунки, якими нині визначаються обсяги субвенцій для тих чи інших населених пунктів, не можемо використати наявні гроші ефективно та в повному обсязі. І виникає парадоксальна ситуація: гроші є, однак використати їх сповна не завжди вдається. Щоб таких ситуацій не виникало, потрібні зміни в законодавстві. Обласна адміністрація уже звернулася до центральних органів виконавчої влади із відповідним проханням. Тепер чекаємо на їх рішення, — сказав посадовець.

Окрему увагу Ігор Свищо приділив якості ремонтних робіт на дорогах Закарпаття:

— Нам відомо про випадки, коли ремонти шляхів виконували із грубим порушенням технологій. Одна справа, коли взимку дорожникам треба було для уникнення руйнування асфальтного покриття використовувати відповідні сипучі матеріали, як, наприклад, щебінь. І зовсім інша, коли ями на дорогах засипали землею. Це халатність. І дорожники, які недбало ставляться до виконання своїх обов'язків, несуть за це відповідальність.

Фото
прес-центру ОДА.

Відкрили меморіальні дошки Федору Потушняку та Петрові Скунцю

В Ужгороді на стіні Закарпатської обласної універсальної бібліотеки відкрито меморіальні дошки видатному письменнику, вченому, фольклористу, філософу Федору Потушняку та лауреату Національної премії імені Тараса Шевченка, відомому поету й перекладачу Петру Скунцю.

— Запевняю, що ми і надалі підтримуватимемо розвиток культури, літератури, мистецтва в області та сприятимемо розвитку книговидавничої справи, — пообіцяв під час урочистої церемонії заступник голови ОДА Іван Качур.

Василь НИТКА.

Закарпатська
область.

Фото Любові ЛЕВИЦЬКОЇ.

У Борщівському краї що не село, то власні традиції, вишиванки, співанки.

Газета надходить у всі сільради, школи й бібліотеки

ПЕРЕДПЛАТА-2013

На Вінниччині найбільше передплатників нашої газети у Шаргородському районі. Місцевий центр поштового зв'язку вже втретє став переможцем конкурсу «Голос України» — у кожна родину» й отримав у нагороду комп'ютер з принтером. Третя перемога — третій комп'ютер. Його вручила поштовикам завідувач відділу інформаційного та іншого забезпечення редакції Лілія Курбатова.

Нездаром сам прокладе дорогу, а талант треба підтримати

Шаргородський центр поштового зв'язку лідирує не лише з передплати парламентської газети. Тут найбільше в області отримують інших періодичних видань. Директор центру Борис Хазін каже, що досягають цього завдяки індивідуальній роботі як з працівниками сільських відділень зв'язку, зокрема листоношами, так і з керівниками підприємств та організацій, насамперед бюджетної сфери.

— Індивідуальні передплатники мають отримувати улюблені видання, підприємства й організації — газети і

КРАЩІ ЛИСТОНОШІ ШАРГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ

«Голос України» постійно проводить конкурс серед листонош на кращу передплату на газету. За результатами передплатної кампанії на перше півріччя нинішнього року грошовими преміями нагороджено 52 листоноші з Вінниччини. Є у списку 20 поштовиків з Шаргородського району: Ірина Лаврова із села Перепільчинці, яка оформила передплату на 31 примірник 5-разового випуску газети; Наталія Сотнік з села Івашківці (31 примірник); Ніна Іванівна та Володимир Михайлович Садовніки з села Голинчинці (43 примірники) та інші.

журнали, необхідні для роботи, а наше завдання — допомогти їм у цьому, — наголошує Борис Хазін. — Пам'ятаєте відомий вислів: нездаром сам прокладе собі дорогу, а талант треба підтримати. Читачі мають знати правду, а не користуватися тільки чутками, якими рясніють сторінки окремих видань.

Ніхто не зобов'язує директора центру інформувати голову районної державної адміністрації та голову райради про передплату. Попри це, раз на тиждень керівник місцевих поштовиків кладе на стіл очільників району зведення про те, як земляки передплачують державні та комунальні видання, на що орієнтуються голови сільських рад, керівники районних організацій. Отримані дані викорис-

товують під час проведення нарад, зборів. Борис Хазін не раз звертав на це увагу. Дійшов висновку, що така інформація корисна, і продовжує її надавати.

Райдержадміністрацію в Шаргороді очолює зас-

ків, — наголошує Борис Хазін. — Завжди знаходимо з ними порозуміння у розв'язанні проблем. Без такої взаємодії Шаргородський центр поштового зв'язку не мав би показників, які забезпечують першість

тачі, нині газету доставляємо 131 передплатнику.

У селі Голинчинці, де завідувач відділення Любів Шевчук, передплату на нашу газету оформили 73 жителі. На чотири примірники менше дос-

завідувач відділення зв'язку села Зведенівка Валентина Шевчук. — У газеті є що почитати всім.

Щочетверга — дві сторінки розповідей про те, що робиться у наших сім'ях. І молодим є за що зацепитися оком. Розповідям про них газета теж відводить місце. Є й поради, й історії про незвичайні події. Не маю права вказувати, але варто було б ще й кросворди та ребуси друкувати. Є люди, яким це подобається.

Сергій Гончарук, сільський голова Джурина, каже, що газета ще й допомогла зрушити з місця проблему ліквідації полігону непридатних пестицидів та інших отрухомікатів. «Голос України» неодноразово писав про те, що жителі Джурина, як і навколишніх сіл, вимагають вивезти на утилізацію отруйні речовини. Нарешті минулого року половину відходів вивезли.

— За інформацією екологів, на полігоні залишилося ще більше тисячі тонн отрути, — каже сільський голова. — Вже минуло п'ять місяців нинішнього року, а роботи ніхто не збирається поновлювати. Треба, щоб «Голос України» продовжив нагадувати чиновникам, що вони дали слово ліквідувати полігон повністю.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото автора.

Зліва направо: старші інструктори відділу передплати Валентина Гаврилюк, Ірина Шевчук, завідувач відділу «Голосу України» Лілія Курбатова, директор Шаргородського ЦПЗ Борис Хазін, старший інструктор відділу передплати Аліна Мельник.

лужений вчитель України, кандидат педагогічних наук Микола Слободянюк. Головою районної ради обрано Володимира Павельського. «Обидва керівники району зацікавлені в тому, щоб люди отримували корисні періодичні видання, тому в усьому підтримують поштови-

серед інших районів області».

— У нашому селі близько ста жителів постійно передплачують «Голос України», — каже завідувач відділення зв'язку села Деревчин Шаргородського району Галина Каназірська. — Під час останньої передплати додалися нові чи-

тавляють парламентське видання в Івашківці (завідувач відділення Валентина Чіпак).

Є що почитати не тільки депутатам

— Я кажу людям: не думайте, якщо газета державна, то там тільки сухі матеріали, — каже

Хлопець спустився в закриту шахту і не повернувся

У закритій шахті біля Краснодона зник 23-літній хлопець. У непрацюючу виробку В'ячеслав К. спустився через отвір на поверхні. За чутками, там залишався метал, хлопець хотів продати його і заробити на цьому. Як розповів брат зниклого Олександр, В'ячеслав наважився на цю справу через безвихідь. Роботи в селищі немає, а жити на щось треба. В'ячеслав узяв фотоапарат і поліз у виробку, щоб переконатися: метал там справді залишився. За металобрухт йому обіцяли 4 тис. грн. Але більше хлопця не бачили. Біля входу знайшли мобільний телефон і лопату. За ними хлопця й ідентифікували.

Вдома занепокоїлися після того, як В'ячеслав перестав відповідати на дзвінки. У гірняцьких селищах добре знають про небезпеку, яку приховують занедбані шахти, тому родичі відразу зателефонували до міліції. Гірничорятувальники, які прибули на місце трагедії, побачили, що вхід у виробку завалений піском. Вони відмовилися проводити рятувальні роботи через небезпеку загинути під тоннами піску, глини та породи. «Ми працюємо там, де можна працювати, — пояснив родичам заступник керівника гірничорятувальної служби № 7 м. Краснодона Олександр Самійленко. — Тут виконувати роботи не можна, бо існує величезний ризик».

Непрацюючий стовбур, що поглинув хлопця, належить шахті «Павловська».

Щоб рятувальникам дістатися до нього, необхідно розробити проект, вартість якого, за оцінкою фахівців, становить 300—400 тис. грн.

Для проведення рятувальних робіт потрібно ще мінімум мільйон гривень. Таких грошей, звісно, немає. А щодо ДСНС, то тут не можуть приступити до рятувальних робіт, оскільки служба не має спеціального обладнання.

За словами опитаних свідків, В'ячеслав неодноразово спускався в занедбаний стовбур по метал. Того дня, коли він зник, пішов сильний дощ. Швидше за все, відбувся обвал ґрунту, а хлопця зміло у виробку. Доля його невідома вже кілька днів. «Приїхали, дошка-

ми забили вхід і поховали мого сина, — плаче мати хлопця. — Собак і кішок рятують. А тут жива людина...» Односельчани та родичі готові лопатами відкопувати В'ячеслава, хоч мертвого, хоч живого. Але влада забороняє це робити, щоб уникнути нових жертв. За фактом зникнення людини прокуратура почала кримінальне провадження.

Після того як мати зниклого гірника від розпачу оголосила голодування прямо в приймальні голови Краснодонської районної адміністрації, у кар'єрі почалися рятувальні роботи.

За два дні за допомогою техніки зняли 500 кубів глинопіщаного розчину. Роботу проводить «Краснодонвугілля». За словами виконувача обов'язків технічного директора ПАТ «Краснодонвугілля» Володимира Князева, «там небезпечно: йдуть дощі, ґрунт промоклий, уже був зсув». Щоб завершити підготовчі й розпочати пошуково-розвідувальні роботи, треба зняти приблизно 70 тисяч кубічних метрів піску й глини, що, за середніми оцінками, три-

ватиме близько 280 днів.

— Раніше тут був вентиляційний стовбур, де розташовувалися промислові приміщення. Коли ми почали виконувати роботи з формування рельєфу, натрапили на бетонні конструкції. Але основна небезпека — розташування укосів біля устя виробки. Укоси на сьогодні становлять 70 градусів. Для безпечного ведення пошуково-розвідувальних робіт укис не повинен перевищувати 28 градусів.

Сьогодні висока ймовірність сповзання навислих шматків піщано-глинистого ґрунту. Це найбільша небезпека, з якою пов'язані ці роботи. Ми наражаємо людей, які ведуть роботи, на великий ризик», — розповів начальник шахти ім. 50-річчя СРСР Вадим Чекмезов.

На жаль, стовідсоткової інформації про те, що хлопець перебуває в місці обвалення ґрунту, ніхто дати не може.

Відмовилися від котлів минулого століття і мають намір працювати беззбитково

Цього року колектив Алчевського металургійного комбінату поставив собі за мету: досягти беззбиткової роботи.

На жаль, 2012-й був невдалим для металургів — чистий збиток становив більше мільярда гривень. Але тепер завдяки зміні структури енергоспоживання АМК може досягнути позитивних результатів.

— Шойно зміниться структура енергоспоживання на підприємстві, а це відбудеться вже в четвертому кварталі 2013 року, — пояснює генеральний директор Тарас Шевченко, — АМК одразу вийде на беззбиткову роботу, незалежно від ситуації на світовому ринку металу. Основне наше завдання — забезпечити стійку прибутковість бізнесу.

Перетворення всередині комбінату спрямовані насамперед на скорочення енергетичної складової в бізнес-витратах, оптимізацію використання енергоресурсів. При цьому Т. Шевченко зазначив, що принциповим змінам структури енергоспоживання сприяє власна електростанція, що використовує доменний, конвертерний, частково коксовий газ. Сьогодні вона працює в

режимі дослідного налагодження й у промислову експлуатацію буде введена наприкінці червня. Крім того, найближчим часом комбінат відмовиться від використання старих енергетичних агрегатів ТЕЦ, у тому числі — двох німецьких парових котлів першої половини минулого століття.

Щодо поточних проектів Тарас Шевченко повідомив, що в 2013 році завершаться всі заходи енергетичної частини інвестиційної програми: збір, транспортування й використання для генерації вторинних ресурсів. Восени комбінат повинен запустити другий 150-мегаваттний блок електростанції, а також зупинити ТЕЦ і перейти на забезпечення доменних печей дуттям від електроповітродувної станції. Розв'язання цього стратегічного завдання дасть комбінату змогу працювати беззбитково. Говорячи про будівництво нової аглофабрики, генеральний директор зазначив, що «це — наступне питання реконструкції, але вирішувати його неможливо без підвищення енергоефективності і, як наслідок, — прибутковості бізнесу».

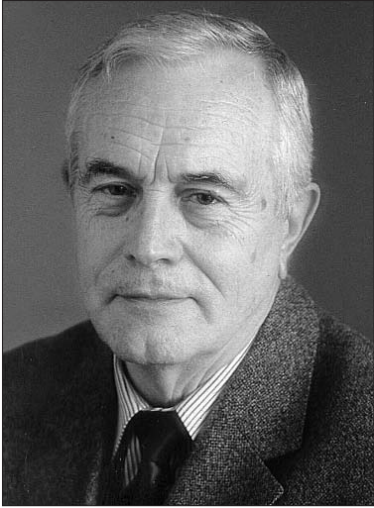
Алла АНТИПОВА.

Зніміть облогу з науки — всі виграють

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Виступивши на сесії Загальних зборів Національної академії наук України, директор Харківського радіоастрономічного інституту академік НАНУ, лауреат Державної премії України Л. Литвиненко — один з небагатьох заслужив бурхливі оплески. Леонід Миколайович (на знімку) на початку доповіді зазначив, що зазвичай під час таких звітів він із задоволенням розповідає про найважливіші результати в галузі радіоастрономії. Було чим поділитися й цього разу: у цій галузі науки, яка динамічно розвивається, багато нового, перспективного.

— Але говорили ви не про успіхи, а про можливість використання наукових досягнень колег під час вирішення прикладних завдань. Наболіло?

— Не те слово. Як відомо, для радіоастрономії принципово важливою є наявність прийомних систем з надзвичайно високою чутливістю, а також уміння обробляти складні сигнали. Досвід створення таких систем природно використовувати і у прикладних розробках. Наш інститут, зокрема, успішно займається створенням сучасних радіолокаційних приладів, що мають великий попит на світовому ринку високотехнологічної та наукомісткої продукції.

— Розкажіть, будь ласка, хоча б коротенько про цю продукцію.

— Насамперед — це серія сучасних метеорологічних локаторів, які дають змогу оперативно і досить точно визначати характеристики атмосферних утворень та опадів. Інший локатор призначено для огляду повітряної обстановки й виявлення об'єктів, що рухаються, у радіусі до декількох сотень кілометрів. Третій тип приладів використовують на вертольотах і служать вони для запобігання зіткненням із проводами ліній електропередач і подібними перешкодами. Дуже цікавий клас радіолокаторів для побудови карт у реальному часі. Їх встановлюють на легкомоторних літаках і навіть безпілотниках і

призначені вони для всепогодного огляду земної поверхні з високим розділенням. Усі ці системи й низка інших розробляються на замовлення закордонних фірм і організацій та поставляються до Німеччини, Італії, Швейцарії, Китаю, Пакистану, Туреччини, Індії, Південної Кореї, а одне наше дітище працює навіть в NASA. Гадаю, немає сенсу говорити про високу якість цих розробок, оскільки конкуренція на світовому ринку сучасної наукомісткої продукції досить жорстка. Про авторитет наших фахівців і довіру до інституту свідчить той факт, що при оформленні відповідного контракту на розробку й поставання замовники не вимагають банківських гарантій. Для інституту наявність таких робіт є в нинішніх умовах життєво необхідним, оскільки надходження від замовлень донедавна становили понад 40 відсотків усього фінансування.

— Леоніде Миколайовичу, напрошується запитання: чи потрібні такі розробки Україні?

— На перший погляд, відповідь очевидна. Наприклад, для складання точних прогнозів погоди, для забезпечення безпеки роботи аеропортів потрібна мережа метеорологічних радіолокаторів. За зйзнанням фахівців, у нашій країні є лише один метеолокатор у Бориспільському аеропорту. Важко переоцінити важливість

радарів для уточнення земельного кадастру, для моніторингу стану ґрунтів, рослинності, водойм, для оцінки небезпеки повеней, пожеж тощо. Але, на жаль, замовників такої апаратури в Україні немає. Додам, що інститут з успіхом розробляв би сучасну радіоелектронну апаратуру і в інтересах Міністерства оборони, яка могла б не тільки підвищити обороноздатність країни, а й збільшити експортні можливості держави. Але, незважаючи на наші старання, контрактів ми не маємо.

— Виконувати зарубіжні замовлення, мабуть, вигідно.

— Безумовно. Державі вигідно тому, що одержує валюту, інтелектуальна власність залишається в країні. Інституту вигідно, бо з'являється додаткова можливість придбання приладів і устаткування. Для вчених мужів — це насамперед стабільна цікава робота, додаткова оплата, зростання кваліфікації.

— З якими проблемами стикається інститут під час виконання закордонних замовлень?

— На жаль, обсяг робіт за іноземними контрактами ми сьогодні змушені різко скорочувати. Це пов'язано з низкою штучно створених перешкод. Передусім гроші замовників, що надходять на спецрахунок інституту, автоматично стають бюджетними і їх витрата контролюється казначейством.

Треба врахувати ще одну безглузду вимогу про заборону передоплати: ми можемо заплатити постачальникові, тільки одержавши від нього товар. Але казначейство рахунок за цей товар вчасно не оплачує. Звичайно, партнери відмовляються з нами працювати. Хто-небудь замислюється над тим, що невиконання контрактів підживляє довіру до нас і не підвищує престиж нашої країни? Такі проблеми, до слова, є практично у всіх академічних інститутах і ВНЗ.

— Нині можновладці тільки й говорять про євроінтеграцію. А що ви можете сказати про необхідність інтеграції нашої науки у світовий науковий простір.

— Дуже важливе членство України в престижних міжнародних наукових організаціях. Як ми туди йдемо — покажу на прикладі. Однією з найпрестижніших є європейська асоціація з дослідження іоносфери. Для сплати членського внеску в цю організацію в бюджеті Національної академії наук у 2012-му (як і в попередні роки) було передбачено необхідне фінансування. Нашому інституту як уповноваженому для сплати цього внеску гроші були перераховані в жовтні 2012-го. Після оформлення всіх необхідних документів у середині листопада рахунок на оплату внеску надійшов до казначейства, однак його не було оплачено.

Далі. Наукові співробітники мають брати участь у міжнародних конференціях. Але їх позбавлено такої можливості. Від учасників зазвичай потрібен оргвнесок. Зрозуміло, бюджетних коштів для цього немає. Але ми, у принципі, могли б у низці випадків оплатити його зі свого спецрахунка. Однак для цього необхідно заздалегідь підписати багатосторонній договір з організаторами конференції й надати рахунок. Жодна країна у світі не вимагає цього, і ніхто з організаторів конференції не погодиться витрачати час на оформлення такого договору. А в нас вимагають...

Не могу не сказати і про трудозатратну, до-

ФАКТ

Із жовтня 2012 року по січень 2013-го казначейство не пропускало до оплати рахунки на закупівлю комплектуючих виробів. Зрозуміло, що коли протягом декількох місяців немає можливості закупувати деталі, то терміни виконання контрактів зриваються.

рогу й абсолютно нелогічну тендерну процедуру з одним виконавцем. Коли інститут укладає договір з облenerго про поставку електроенергії або з тепломережами про поставку тепла, то всі нормальні люди розуміють, що альтернативи цим монополістам немає. Однак ми витрачаємо час і кошти на непотрібне оформлення великої кількості паперів. Такі нісенітниці можна було б перерахувувати й далі.

Якось поцікавився, що означає термін «заборона на професію». З'ясувалося — це комплекс заходів, які утруднюють або унеможливають виконання співробітниками своїх професійних обов'язків. Гадаю, ніхто у нас в країні цілеспрямовано такий комплекс заходів не розробляв, але маємо те, що маємо.

Коли говорять про проблеми розвитку науки в Україні, передусім наголошують на недостатньому державному фінансуванні. З боку керівників країни часто чуємо заклик про необхідність заробляти гроші самим. Ми готові заробляти й маємо відповідний потенціал, але очевидно, що чинна законодавча база і взаємини виконавчих структур з академічними організаціями цьому не сприяють. У мене склалася враження, що ми працюємо в захопленій фортеці. Зніміть із неї облогу — Україна від цього тільки виграє.

Іван ІЛІЯШ.

Фото з архіву «Голосу України».

АКТУАЛЬНО

Вигідно і міському, і сімейному бюджету

Перший етап реконструкції завершено на котельні «138 квартал» у Маріуполі. Модернізація об'єкта дасть змогу заощадити 20 відсотків природного газу та близько 30 відсотків електроенергії. Як розповів директор комунального підприємства «Маріупольтепломережа» Дмитро Раус, встановлено нові німецькі котли, призначені для виробництва теплоносія із максимальною температурою 115 градусів та оснащені економизерами із коефіцієнтом корисної дії 98 відсотків. Використання саме такого обладнання дає значну економію та скорочує шкідливі викиди до атмосфери.

Модернізацію агрегатів було виконано в рамках реалізації регіональної програми реформування й розвитку житлово-комунального господарства на 2010—2014 роки. Перший етап реконструкції обійшовся в 24 мільйони гривень. Загалом у місті втілюють одразу кілька проектів — 11 теплових насосів та три геліополя, спрямованих на заощадження енергоресурсів. Зокрема, в котельні лікарні швидкої медичної допомоги введено в експлуатацію гібридну систему отримання гарячої води, де використовується тепло одразу з кількох альтернативних джерел.

Основними елементами системи є 60 сонячних колекторів, розташованих на відкритому майданчику, потужний тепловий насос «повітря—вода» та латентний тепловий акумулятор. Така система дала змогу налагодити безперебійне гаряче водопостачання лікарні та низила до мінімуму споживання природного газу.

— Торік міський бюджет виділив на фінансування підприємств комунальної сфери понад 10 мільйонів гривень, із них 8,5 мільйона — на тепломережу, — зазначив міський голова Юрій Хотлубей. — Пріоритетними є самоокупні проекти. Завдяки ефективній роботі тарифи на тепло в Маріуполі не підвищувалися з 2006 року, а заробітна плата працівників підприємства перебуває на рівні, вищому за середній в місті.

Ліна КУЩ.
Донецька область.

Перемога за знаннями

Понад двадцять школярів із Дніпропетровської області стали переможцями III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту наукових праць. Відзначено також 27 учителів, під керівництвом яких учні досягли високих наукових результатів.

Як розповіли кореспондентів «Голосу України» в обласній держадміністрації, цього року в регіоні втричі збільшилася кількість місць для слухачів Малої академії наук — першої сходинки для юних талантів.

«Закономірно, що цілеспрямована робота дає відчутні результати, —

зазначив перший заступник голови ОДА Анатолій Крупський. — Сьогодні до роботи в різних секціях Дніпропетровського відділення МАН залучено понад 13 тисяч школярів як з обласного центру, так і районів.

Прикметно, що переможу в II Всеукраїнській олімпіаді з інформацій-

них технологій, яка проводилася на початку 2013 року, здобули четверо учнів, двоє з яких — слухачі МАН».

Цього літа на Дніпропетровщині планується організувати 10 різнопрофільних літніх шкіл для обдарованих дітей, де підлітки зможуть і відпочити, і здобути додаткові знання. Впродовж року буде запроваджено чотири нові електронні проекти: «Мережний освітній округ», «Електронний методичний кабінет», «Електронна атестація педагогічних кадрів» і «Віртуальна майстерня Петриківського розпису». В регіоні вже діє «Електронна школа для обдарованої молоді».

В області також впроваджено систему стипендій і грантів для молодих учених, кращих учнів ПТУ, студентів та аспі-

рантів. У 2011—2012 навчальному році обласними іменними стипендіатами стали 346 осіб.

А ще щорічно на конкурсній основі виділяється близько 20 грантів для

реалізації молодими вченими наукових проектів. Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото надане прес-службою ОДА.

Заступник голови ОДА Анатолій Крупський привітав переможців конкурсу-захисту.

ДІАЛОГ

«Усі нещастя людей не стільки від того, що вони не зробили те, що потрібно, скільки від того, що вони роблять те, чого не потрібно робити», — Л. ТОЛСТОЙ, російський письменник і мислитель, шанований багатьма як один з найвидатніших письменників світу. Просвітник, публіцист, релігійний мислитель, чия авторитетна думка стала причиною виникнення нової релігійно-моральної течії — толстовства

У садок без щеплень — наскільки реально?

Я вже майже рік намагаюся отримати в поліклініці довідку про те, що моя дитина може ходити в дитячий садочок. Вона абсолютно здорова, але оскільки ми не робили щеплень, довідку не дають. Мені здається, що питання вакцинації — це особиста справа кожної мами, а ось право на дошкільне навчання гарантується Конституцією України. Та нас його позбавили. Невже через відсутність щеплень ми так і не потрапимо в садок?

Ірина ПУСТОВОЙТ
(надійшло електронною поштою).

Відповідає перший заступник міністра охорони здоров'я України Олександр КАЧУР:

— Оформлення в дошкільний навчальний заклад здійснюється згідно з Примірним положенням про підготовку дітей на педіатричній дільниці до відвідування дошкільного та шкільного загальноосвітнього навчального закладу, затвердженим наказом МОЗ України від 29 листопада 2002 року № 434 «Про удосконалення амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям в Україні», де визначено обсяг обстежень та обов'язковість профілактичного огляду дитини відповідними спеціалістами. Зокрема, в положенні зазначено, що «питання про відвідуван-

ня дошкільного навчального закладу дітьми, батьки яких відмовляються від щеплень, вирішується лікарсько-консультативною комісією».

Лікарсько-консультативна комісія закладу охорони здоров'я при вирішенні питання про відвідування дитиною дошкільного навчального закладу керується такими нормативно-правовими актами:

— основні законодавчі документи, які регламентують проведення щеплень в Україні, а саме: закони України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та «Про захист населення

від інфекційних хвороб». Згідно з ними профілактичні щеплення для запобігання захворюванню на туберкульоз, поліомієліт, дифтерію, кашлюк, правець, кір в Україні є обов'язковими і включаються до календаря щеплень;

— наказ МОЗ України від 16.09.2011 № 595 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів», яким затверджено календар профілактичних щеплень, Положення про організацію і проведення профілактичних щеплень та туберкулінодіagnostики і Перелік медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень.

У статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» (далі — закон) зазначено: «Якщо особа та (або) її законні представники відмовляються від обов'язкових профілактичних щеплень, лікар має право взяти у них відповідне письмове підтвердження, а в разі

відмови дати таке підтвердження — засвідчити це актом у присутності свідків».

Однією з необхідних умов прийняття дитини до навчально-виховних закладів згідно зі статтею 15 закону є повнота проведення профілактичних щеплень за віком. У цій статті вказано, що «дітям, які не отримали профілактичні щеплення згідно з календарем щеплень, відвідування дитячих закладів не дозволяється. У разі, якщо профілактичні щеплення дітям проведено з пору-

шенням установлених строків у зв'язку з медичними протипоказаннями, при благополучній епідемічній ситуації, за рішенням консилиуму відповідних лікарів вони можуть бути прийняті до відповідного дитячого закладу та відвідувати його».

У багатьох країнах світу підходи до проведення щеплень такі само, як і в нашій країні: дитина без щеплень до відвідування організованого колективу не допускається.

Закладів, де могли б

навчатись виключно не щеплені діти, в Україні нема. Але право на дошкільне виховання дітей, які не мають профілактичних щеплень без поважних причин, а лише через небажання батьків, може бути реалізоване шляхом його отримання в індивідуальній формі.

Офіційна позиція Міністерства охорони здоров'я України щодо проведення щеплень з метою профілактики інфекційних захворювань базується на рекомендаціях Всесвітньої організації охорони здоров'я, які використовуються в національних календарях щеплень усіх цивілізованих країн. Забезпечення достатньо високого рівня охоплення щепленнями у більшості розвинутих держав належить до основних пріоритетів національної безпеки.

Р. S. У Верховній Раді України зареєстровано законопроект, яким закріплено право на відвідування дитячих дошкільних закладів без щеплень.

Фото з сайту www.forwomen.su.

Досвід і винагорода

Новим законом про зайнятість для студентів передбачена можливість стажування на підприємствах. У чому суть цього стажування?

Олег ГУДЕМУК.

Дніпропетровська область.

Відповідає юрист Наталя ГЕЛЕТКО:

— Справді, новий Закон «Про зайнятість населення» передбачив для студентів можливість отримати досвід роботи шляхом проходження стажування на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності. Мало того, запис про стажування заноситься до трудової книжки студента, що, погодьтеся, вже буде додатковим плюсом при подальшому працевлаштуванні.

Отже, право на про-

ходження стажування мають студенти вищих та учні професійно-технічних навчальних закладів, які здобули професію (кваліфікацію) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник», «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст» і продовжують навчатися на наступному освітньо-кваліфікаційному рівні. Проходять стажування вони можуть за професією (спеціальністю), за якою здобувається освіта, у віль-

ний від навчання час. При цьому строк стажування не може перевищувати шести місяців.

Детальні умови стажування зазначаються у договорі між студентом та підприємством. Про проходження стажування студента видається наказ, у якому зазначаються строки і місце його проходження (структурний підрозділ), спеціальність (кваліфікація) або професія (кваліфікаційний рівень) стажиста, ре-

жим стажування, його керівник (працівник, який має не менше трьох років стажу за відповідною професією (спеціальністю). Крім цього, для студента розробляється індивідуальна програма стажування.

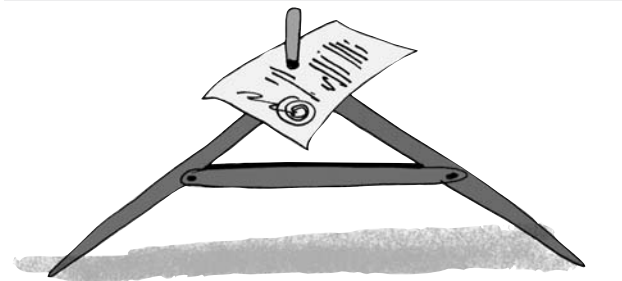
Після закінчення стажування студент отримує висновок про його результати із зазначенням виконаних робіт, оцінки якості їх виконання, а також характеристики професійної компетентності, особистих та ділових якостей. А якщо під час стажування він виконуватиме професійні роботи, то за них йому мають заплатити.

За кадастровий номер доведеться окремо платити

Маю державний акт на землю 1998 року, але не маю кадастрового номера. Мені пояснили: щоб зареєструвати земельну ділянку в новоствореному Державному земельному кадастрі, потрібно повторно звернутися до землевпорядної організації, по-новому обміряти ділянку, знову збирати підписи сусідів, погоджувати з сільською радою. Звернувся до юристів, але кожен тлумачить по-своєму. А як правильно? Для мене це питання є дуже болючим, оскільки за свої послуги землевпорядники просять близько півтори тисячі гривень, а моя місячна пенсія — всього 1100 гривень.

Микола КУШНІРЬОВ.

Кременчук.

Відповідає юрист Ярослав ГРУШИНСЬКИЙ:

— Вимушені констатувати — процедуру справді доведеться пройти повторно. Нині діє новий Закон «Про Державний земельний кадастр» та Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 року № 1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру». Відповідно до постанови, невизначені або неприданої кадастрові номери присвоюються у загальному порядку. Цей порядок передбачає подання на реєстрацію документації із землеустрою. І виходить так, що доведеться повторно звернутися до однієї із землевпорядних організацій та за власні кошти замовити проектну документацію.

Розуміємо, що названа вами сума в 1500 гривень за виготовлення документації є значною для вас, та й для будького, хто отримує звичайну українську пенсію. Втім, це звичайна плата, яку беруть за свою роботу землевпорядники (звісно, залежно від обсягу роботи, регіону тощо). Можливо, вам вдасться знайти підрядників і за меншу суму. Та хоч би там як, маємо пораду, про яку писали й раніше: домовляючись з проектною фірмою, наперед узгодьте, які саме послуги та в які терміни будуть надані. Чітко домовтеся — фірма бере на себе обов'язок погодити документи з держорганами. Щоб потім не сталося так, що гроші сплачено, а робота належним чином не виконана.

Замовити показ фільму на певному телеканалі

За останні 15 років на українському телебаченні безліч разів транслювалися фільми та серіали під назвою «Роксолана» (то турецькі, то ще які...). Але ми, глядачі, хочемо подивитися фільм нашого, українського, виробництва із Ольгою Сумською у головній ролі на каналі «1+1». Пояснить, чи можна якось замовити показ рідного фільму на конкретному каналі?

Лілія ВОРОНА.

Ворожба Білопільського району Сумської області.

Відповідає заступник голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України Дмитро КРАВЧЕНКО:

Ольга Сумська у ролі Роксолани.

— Згідно з законодавством до сфери управління Державного комітету телебачення і радіомовлення України належать лише державні телерадіоорганізації, зокрема Національна телекомпанія України. В ефірі цієї телекомпанії неодноразово здійснювався показ фільму «Роксолана» (виробник — студія «Укртелефільм», режисер — Б. Небієрідзе).

Що ж стосується організації кінопоказу цього фільму телерадіоорганізаціями усіх форм власності, зазначимо наступне. Рішенням судово-тематичного наповнення одних або других телевізійних каналів приймає керівництво телерадіокомпаній, оскільки згідно з вимогами статті 5 Закону України «Про телеба-

чення і радіомовлення» телерадіоорганізації є незалежними у визначенні змісту програм. Невмотивоване законодавством України втручання органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, громадських чи релігійних об'єднань, їх посадових осіб чи працівників, а також власників у сферу професійної діяльності телерадіоорганізації не припустиме. Тож, відповідно до положень Закону України «Про звернення громадян» із пропозиціями щодо програмного наповнення телеканалів, зокрема можливість показу улюбленого фільму, заявниця може направити звернення до будь-якої телерадіоорганізації.

Фото з сайту www.kino-teatr.ru.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Товариство з обмеженою відповідальністю "Берег",
ідентифікаційний код 32357671, місцезнаходження: 19515, с. Орловець Городищенського району Черкаської області, вул. Цвітківська, б. 44, на підставі рішення власника та Протоколу №2 від 20 травня 2013 року, керуючись ст.6 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" скликає загальні збори кредиторів ТОВ "Берег".
Порядок денний: 1. Розгляд та схвалення кредиторами плану санації ТОВ "Берег" до порушення провадження у справі про банкрутство.
Місце проведення загальних зборів кредиторів: 19515, с. Орловець Городищенського району Черкаської області, вул. Цвітківська, б.44.
Час та дата проведення загальних зборів кредиторів: 15 год. 00 хв., 13.06.2013 року.
Додаткова інформація в робочий час за телефоном 095-271-08-00.

КРЕДИТОРАМ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ЕРДЕ БАНК"
Керуючись частиною п'ятою статті 49 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" повідомляємо, що 25 квітня 2013 р. виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення №051/13 про затвердження Реєстру акцептованих вимог кредиторів АТ "ЕРДЕ БАНК".
Одночасно повідомляємо, що починаючи з 26 квітня 2013 р. кредитори можуть ознайомитися з Реєстром акцептованих вимог кредиторів АТ "ЕРДЕ БАНК" за адресою: 01025, м. Київ, вул. Гончарна, 20 (приміщення АТ "ЕРДЕ БАНК").
Контактні телефони: 0 800-507-007, 044 454-72-52.
Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ "ЕРДЕ БАНК" Курений О.В.

27 травня 2013 року у справі № 920/725/13 постановою господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр. ім. Т. Г. Шевченка, 18/1) Публічне акціонерне товариство "Сумиоблагротехсервіс" (40022, м. Суми, вул. Привокзальна, буд. 25; код 13996834, п/р 26007301105687 в ПАТ "Банк Форум", МФО 322948) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено голову ліквідаційної комісії Іваненко Наталію Олександрівну (40004, м. Суми, вул. Металургів, б. 24, код 2975800062). Кредитори мають право заявити свої вимоги до боржника, який ліквідується, його ліквідатору в місячний строк з дня офіційного оприлюднення даного оголошення.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Товариство з обмеженою відповідальністю "Птахофабрика Орловецька",
ідентифікаційний код 34567533, місцезнаходження: 19515, с.Орловець Городищенського району Черкаської області, вул. Цвітківська, б. 44, на підставі рішення власника та Протоколу №2 від 20 травня 2013 року, керуючись ст.6 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" скликає загальні збори кредиторів ТОВ "Птахофабрика Орловецька".
Порядок денний: 1. Розгляд та схвалення кредиторами плану санації ТОВ "Птахофабрика Орловецька" до порушення провадження у справі про банкрутство.
Місце проведення загальних зборів кредиторів: 19515, с. Орловець Городищенського району Черкаської області, вул. Цвітківська, б. 44.
Час та дата проведення загальних зборів кредиторів: 14 год. 00 хв., 13.06.2013 року.
Додаткова інформація в робочий час за телефоном: 095-271-08-00.

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 20.05.2013р. у справі № 126/5014/2325/2012 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Агрофірма "Луга - Райз" (ід. код 13381759, адреса реєстрації: Луганська область, Лутугинський район, с. Паліївка, вул. Комуністична, буд. 39) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Кондратенко Павла Олександровича (поштова адреса: 91055, м. Луганськ, вул. 3-я Донецька, буд. 100-А; свідоцтво № 390 від 26.02.2013р.). Заяви кредиторів приймаються на адресу ліквідатора протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 27.05.2013р. у справі № 21/486/2011 визнано банкрутом Приватне акціонерне товариство "Інвестхолдинг" (ід. код 33846041, адреса реєстрації: м. Луганськ, вул. Т. Г. Шевченка, буд. 7) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сиволобова Максима Марковича (поштова адреса: 91002, м. Луганськ, ділянка Цупова, буд. 22; Свідоцтво № 451 від 12.03.2013р.).

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ АБОНЕНТІВ
МОБІЛЬНОГО (РУХОМОГО) ЗВ'ЯЗКУ
ТОВ «ГОЛДЕН ТЕЛЕКОМ»
Шановні абоненти! Повідомляємо Вам, що з 04.09.2013 року ТОВ «Голден Телеком» має намір припинити надавати послуги рухомого (мобільного) зв'язку усім своїм абонентам, про що їх інформує у порядку, визначеному законодавством. Послуги фіксованого телефонного зв'язку та інтернету ТОВ «Голден Телеком» надаються у звичайному порядку, і за абонентами, за їх бажанням, зберігаються прямі міські номери, якщо була оформлена ця послуга. Для забезпечення безперервного обслуговування абонентів мобільного зв'язку ТОВ «Голден Телеком», ПрАТ «Київстар» пропонує Вам отримувати подальше обслуговування в мережі «Київстар» шляхом укладення нової угоди та заміни телефонного номеру та SIM-картки. Це дозволить абонентам «Голден Телеком» отримувати нові та високоякісні послуги мобільного зв'язку, які досі були для них недоступними через технічні особливості мережі.
Щоб отримати нові телефонний номер та SIM-картку і перейти на обслуговування у мережу «Київстар», абонентів мобільного зв'язку «Голден Телеком» необхідно звернутись до 04.09.2013 у будь-який центр обслуговування абонентів «Київстар», у містах Київ та Одеса.
У разі виникнення питань, абоненти можуть отримати необхідну інформацію, завітавши до найближчого центру обслуговування абонентів, або на Інтернет-сайті www.goldentele.com

Дніпропетровська міська рада повідомляє про проведення земельних торгів у формі аукціону, а саме: **Лот № 1:** Право оренди земельної ділянки терміном на 10 років, загальною площею - 0,3034 га; кадастровий номер 1210100000:09:473:0050; місце розташування: Дніпропетровська область, м. Дніпропетровськ, вулиця Курسانтська, в районі будинку № 10. **Цільове призначення (код КВЦПЗ):** 11.02 - для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості; **види використання земельної ділянки (для містобудівних потреб):** 1.10.5 - підприємства іншої промисловості. **Стартовий розмір річної орендної плати:** 24 751,13 грн. без ПДВ. **Внески:** гарантійний внесок - 1237,56 грн. (5% від стартового розміру), реєстраційний внесок - 550,00 грн. **Крок на аукціоні:** 0,5% від стартової ціни лоту, а саме: 123,76 грн. **Містобудівні умови і обмеження (код обмеження (обтяження) у використанні земельної ділянки):** 01.01.05, 01.01.08, 02.03.01. **Лот №2:** Право оренди земельної ділянки терміном на 10 років, загальною площею - 1,1236 га; кадастровий номер 1210100000:08:777:0369; місце розташування: Дніпропетровська область, м. Дніпропетровськ, провулок Людмили Сталь, у районі будинків № 1,3,7. **Цільове призначення (код КВЦПЗ):** 02.03 - для будівництва та обслуговування багатоквартирного житлового будинку, 03.07 - для будівництва та обслуговування будівель торгівлі; **види використання земельної ділянки (для містобудівних потреб):** 1.13.2 - житлової забудови і комерційного використання. **Стартовий розмір річної орендної плати:** 138 231,10 грн. без ПДВ. **Внески:** гарантійний внесок - 6911,56 грн. (5% від стартового розміру), реєстраційний внесок - 550,00 грн. **Крок на аукціоні:** 0,5% від стартової ціни лоту, а саме: 691,16 грн. **Містобудівні умови і обмеження (код обмеження (обтяження) у використанні земельної ділянки):** 01.01.05, 01.01.08. **Загальна інформація для усіх лотів:** Договір оренди земельної ділянки укладається між організатором земельних торгів і переможцем безпосередньо в день проведення торгів. Гарантійний внесок (5% від стартового розміру) та реєстраційний внесок, необхідні сплатити **окремими платежами** на рахунок виконавця земельних торгів: Правобережна товарна біржа: №26009250291 в АТ "Райффайзан Банк Аваль" м. Київ, МФО 380805, код ОКПО 25957609. Для подання заяви, ознайомлення з документами на лот та текстом проекту договору оренди земельної ділянки, який пропонується укласти на торгах, можливо не пізніше, ніж за три робочі дні до проведення торгів, з 9 00 до 17 00 (крім вихідних) за адресою: Дніпропетровська область, м. Дніпропетровськ, вул. Берегова, 135. Уповноважена особа - Беклешов Денис Олександрович, тел. для довідок: (056) 376-45-59, 067-564-59-37. Торги відбудуться 09 липня 2013 року о 14.00 в приміщенні організатора торгів - Дніпропетровської міської ради за адресою: Дніпропетровська обл., м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса, 75.

Постановою Господарського суду міста Києва від 22.04.2013 року по справі №5011-50/12523-2012 ТОВ "Інструмент-Центр 2005"(02094, м. Київ, вул. Мурманська 3, код ЄДРПОУ 33595659) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чорненького Сергія Вікторовича (03179, м. Київ-179, а/с 69; свідоцтво №437 від 28.02.2013р.). Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Про зміну ціни міграції на деякі тарифні плани life:)
Товариство з обмеженою відповідальністю "АСТЕЛІТ", що надає телекомунікаційні послуги під торговою маркою life:), повідомляє про зміну ціни міграції на тарифні плани: "Єдиний", "Вільний life:) максимум ЗАХІД", "life:) шалений день", "Міжнародний life:)", "Вільний life:)", "TRAVEL life:)", "life:) без поповнень", "life:) Закордон", "Вільний life:) економ", "life:) 25", "life:) 25+", "Знову дешевше".
Починаючи з 12 червня 2013 року ціна міграції на тарифні плани: "Єдиний", "Вільний life:) максимум ЗАХІД", "life:) шалений день", "Міжнародний life:)", "Вільний life:)", "TRAVEL life:)", "life:) без поповнень", "life:) Закордон", "Вільний life:) економ", "life:) 25", "life:) 25+", "Знову дешевше" буде змінена та становитиме 15 грн. Тариф наведено у гривнях з урахуванням ПДВ та Пенсійного збору.
Детальні умови про строки, умови, тарифікацію та ін. можна знайти на сайті www.life.ua
Ліцензія НКРЗ АБ № 222715 від 17.11.2005р. ТОВ "АСТЕЛІТ", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

Ліквідатор ТОВ "Український промисловий банк" оголошує про проведення аукціону з продажу майна (активів) Банку, а саме:
Лот № 1. Нежитлове приміщення заг.пл.258,2 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на 1-му поверсі та у підвалі 3-поверхов. будівлі. Місцезнаходження: м.Одеса, вул.Базарна, буд.41. Початкова ціна продажу - 1 056 924,00 грн. (з врахуванням ПДВ). Сума застави - 105 692,40 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).
Лот № 2. Окремо розташована 3-поверхова будівля з мансардою заг.пл.684,4 кв.м разом з рухомим майном та земельною ділянкою пл.0,0271 га. Місцезнаходження: Закарпатська обл., м.Ужгород, вул.Льва Толстого, буд.10 б. Початкова ціна продажу - 1 772 430,00 грн. (з врахуванням ПДВ). Сума застави - 177 243,00 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).
Лот № 3. Об'єкт незавершеного будівництва - нежитлове приміщення заг.пл.218,6 кв.м разом з рухомим майном. Місцезнаходження: Закарпатська обл., м.Ужгород, вул.Льва Толстого, буд.10 в. Початкова ціна продажу - 520 111,00 грн. (з врахуванням ПДВ). Сума застави - 52 011,10 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).
Засоби платежу - грошові кошти.
Аукціон відбудеться не раніше ніж через 10 робочих днів з дати публікації оголошення о 10.30 на Українській універсальній товарній біржі (УУТБ) за адресою: м.Київ, пр-т Академіка Глушкова, 1, НК "Експоцентр України", пав.№6. Організатор аукціону - Українська універсальна товарна біржа. Заяви на участь приймаються на УУТБ в робочі дні з 10.00 до 14.00. Тел. (044) 596-96-24, факс (044) 596-95-40. Кінцевий термін прийняття заяв для участі - за 3 (три) дні до дати проведення аукціону.
Гарантійний та реєстраційний внески вносяться по кожному лоту окремо на р/рахунок 26007799973595 в ПАТКБ "Правекс Банк", МФО 380838, код ЄДРПОУ 16470831. Отримувач - Українська універсальна товарна біржа. За більш детальною інформацією та з приводу огляду майна звертатись за адресою: 01133 м.Київ, бул.Л.Українки 26, тел./ф. (044)537-47-06, 285-05-27.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Товариство з обмеженою відповідальністю "Черкаси-Дніпро",
ідентифікаційний код 32654330, місцезнаходження: 19517, с.Калинівка Городищенського району Черкаської області, вул. Леніна, б. 2, на підставі рішення власника та Протоколу №2 від 20 травня 2013 року, керуючись ст.6 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" скликає загальні збори кредиторів ТОВ "Черкаси-Дніпро".
Порядок денний: 1. Розгляд та схвалення кредиторами плану санації ТОВ "Черкаси-Дніпро" до порушення провадження у справі про банкрутство.
Місце проведення загальних зборів кредиторів: 19517, с. Калинівка Городищенського району Черкаської області, вул. Леніна, б. 2.
Час та дата проведення загальних зборів кредиторів: 12 год. 00 хв., 13.06.2013 року.
Додаткова інформація в робочий час за телефоном: 095-271-08-00.

Постановою Господарського суду Київської області № БЗ/144-12 від 10.01.2013р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Форміка" (07400, м. Бровари, бул. Незалежності, 4-А, буд. 170, кв. 144, код 20585729) та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Дяченка С.В. адреса: 03056, м. Київ, вул. Політехнічна, 5А к. 2, тел. (050) 3315682). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Хозяйственным судом Автономной Республики Крым (ул. А. Невского 29/Речная 11, г. Симферополь. АРК, индекс 95003) введена процедура распоряжения имуществом по делу № 901/890/13-г (судья Белоус М. А.) о банкротстве Коммунального предприятия "Жилищно-эксплуатационное объединение" (юридический адрес: ул. Крымская, 14, г. Бахчисарай. АР Крым, 98400. ЕГРПОУ 32468507, расчетный счет: № 29023866100024, МФО 305299 КП "Приватбанк"). Распорядителем имущества назначен арбитражный управляющий Золотавин Александр Олегович (свидетельство о праве на осуществление деятельности арбитражного управляющего № 264 от 26.02.2013 года, проживающий по адресу: ул. Трубаченко, 23-А, оф. 215, г. Симферополь, АР Крым, 95048). Заявления кредиторов принимаются в течении тридцати дней от дня официального опубликования объявления о возбуждении производства по делу о банкротстве.

ДУ "УКРАЇНСЬКИЙ НДІ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА КУРОРТОЛОГІЇ МОЗ УКРАЇНИ"
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС ДО АСПІРАНТУРИ ЗА ФАХОМ "МЕДИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ, ФІЗІОТЕРАПІЯ ТА КУРОРТОЛОГІЯ"
За довідками звертатись до адміністрації інституту за адресою: 65014, Одеса, Лермонтовський пров., 6, тел.: 7840278; факс: 7286241.

ДУ "УКРАЇНСЬКИЙ НДІ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА КУРОРТОЛОГІЇ МОЗ УКРАЇНИ"
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС ДО ДОКТОРАНТУРИ ЗА ФАХОМ "МЕДИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ, ФІЗІОТЕРАПІЯ ТА КУРОРТОЛОГІЯ"
За довідками звертатись до адміністрації інституту за адресою: 65014, Одеса, Лермонтовський пров., 6, тел.: 7840278; факс: 7286241.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, короткочасні дощі з грозами, в окремих районах — град. Вітер східний, південно-східний, 5—10 м/с, при грозах місцями шквали 15—20 м/с. Температура вночі — 11—16 градусів тепла, на сході — плюс 8—10. Удень — 21—26 градусів, у східних областях — 18—20 вище нуля.

У НОМЕР

Турнірна хроніка

Художня гімнастика. Відень (Австрія). Чемпіонат Європи. **Командна першість.** 1. Росія — 147,114; 2. **Україна (Ганна Різатдінова, Аліна Максименко, Вікторія Мазур)** — 141,573; 3. Білорусь — 138,115. **Індивідуальні змагання. Стрічка.** 1. Мамун (Росія) — 18,800; 2. **Ганна Різатдінова (Україна)** — 18,183; 3. Мітева (Болгарія) — 18,100.

Футбол. Кубок Німеччини. Фінал. **«Баварія»** — **«Штутгарт»**. 3:2. **Голи:** Мюллер, 37 (п), Гомес, 48, 61 — Гарнік, 71, 80. **«Баварія»:** Нойер, Боттенг, Алаба, ван Бюйтен, Лам, Рібері (Шачірі, 90), Гаві Мартінес, Швайнштайгер, Роббен (Тимошук, 83), Гомес (Манджукич, 62), Мюллер. **Тренер** — Юпп Гайнкес.

«Баварія» стала першою німецькою командою і сьомою в історії футболу, якій вдалося оформити так званий трепл — «золотий хет-трик» (виграш національного чемпіонату і Кубка, Ліги чемпіонів). Володарем усіх трьох призів став наш Анатолій Тимошук (на знімку). Раніше три головні призи за один сезон вигравали: «Селтік»

(Шотландія) 1967 року, «Аякс» (Нідерланди) — 1972, ПСВ (Нідерланди) — 1988, «Манчестер Юнайтед» (Англія) — 1999, «Барселона» (Іспанія) — 2009 та «Інтер» (Італія) — 2010.

За інформацією ФК «Зеніт» (Санкт-Петербург), Анатолій Тимошук гратиме за цей клуб наступні два роки.

Фото ФК «Баварія».

У Тбілісі відбувся прощальний матч Кахи Каладзе. Команда його друзів зустрілася з «Міланом». Перемогли міланці — 3:1. Голи: Індзагі, Шевченко, Верховод — Деметрадзе.

«Мілан»: Россі, Шимич, Барезі, Каладзе, Мальдіні, Оддо, Фламіні, Джунті, Серджіно, Індзагі, Шевченко. На заміну виходили: Фйорі, Бобан, Массаро, Ба, Карбоне, Фаваллі, Роке Жуніор, Панкаро, Верховод, Уміт Давала, Ераніо.

Команда друзів Каладзе: Шовковський, Ващук, Каннаваро, Гроссо, Коуту, Кобашвілі, Іашвілі, Муджирі, Деметрадзе, Тоні, Шота Арвеладзе. На заміну виходили: Ребров, Арчіл Арвеладзе, Гусін, Стурра, Цкітшвілі, Кінкладзе, Асатіані, Шукюр.

Першість України. Перша ліга. 33-й тур. «Нафтовик» (Охтирка) — «Миколаїв». 3:1. «Зірка» (Кіровоград) — «Олександрія». 1:4. «Арсенал» (Біла Церква) — «Геліос» (Харків). 0:3. «Одеса» — «Севастополь». 0:1. «Оболонь» (Київ) — «Олімпік» (Донецьк). -:+. «Сталь» (Алчевськ) — «Буковина» (Чернівці). 1:1. «Динамо-2» (Київ) — «Кримтеплиця» (Молодіжне). 2:1. «Полтава» — «Авангард» (Краматорськ). 1:0. «Титан» (Армянськ) — «Суми». 2:2.

«Севастополь» — 73 очки, «Сталь» — 65, «Олександрія» — 57, «Буковина» — 55, «Зірка» — 52, «Нафтовик», «Миколаїв» — по 51, «Авангард» — 50, «Геліос», «Титан» — по 48, «Суми» — 47, «Олімпік» — 46, «Полтава» — 45, «Кримтеплиця» — 35, «Динамо-2» — 29, «Одеса» — 24, «Оболонь» — 22, «Арсенал» — 20.

Восьмий титул «Будівельника»!

Баскетбол. Київ. Палац спорту. Столичний «Будівельник» став чемпіоном України, обігравши «Азовмаш» із Маріуполя в сьомому (вирішальному) матчі фінальної серії — 82:70 (28:19, 30:20, 11:14, 13:17).

Кияни потужно провели першу половину поєдинку, пішовши на велику перерву з комфортною різницею в

рахунку — +19. Надалі гості змогли лише трохи скоротити відставання.

Для «Будівельника» це вже восьмий чемпіонський титул в історії. Натомість «Азовмаш» вигравав українське «золото» сім разів. Вітаємо столичних баскетболістів та їхнього наставника, латвійського фахівця Айнарса Багатскіса з великою перемогою.

На знімку: чемпіонський тріумф киян.

Фото Павла КУБАНОВА.

Найбільша «мікротравма» — психологічна

Футбол. Контрольні матчі національних збірних. 31 травня. Туреччина — Словенія. 0:2. Італія — Сан-Марино. 4:0. 2 червня. Ірландія — Грузія. 4:0. США — Німеччина. 4:3. Бразилія — Англія. 2:2. Гондурас — Ізраїль. 0:2.

Україна — Камерун. 0:0.

Україна: П'ятов, Морозюк (Федецький, 46), Хачериді, Рак и ц ь к и й, Шевчук, Ротань, Гармаш (Едмар, 77), Ярмоленко (Гусев, 46), Селезньов (Степаненко, 46), Коноплянка, Зозуля (Ковпак, 87). **Тренер** — Михайло Фоменко.

Камерун: Нджок, Шеджу, Нкулу, Нункеу (Марвін Матіп, 80), Бедімо, Ено, Овертум (Жоел Матіп, 55), Лое (М'Біа, 73), Муканджо (Умару, 57), Ало'О Ефулу (Олінга, 86), Абубакар. **Тренер** — Волькер Фінке.

Рефери — Владислав Безбородов (Росія). Київ. НСК «Олімпійський». 57 160 глядачів. 14 градусів, дощ.

Наша команда отримала досить пристойного спаринг-партнера перед

дуже важливим іспитом — ключовим для неї матчем відбірного циклу до чемпіонату світу-2014 з Чорногорією (7 червня, Подгориця). Збірна Камеруну не має тепер таких зрок, як легендарний Роже Міла. І до Києва вона прибула не в найсильнішому складі, без Самуеля Ето'О. Але й ті гравці, що вийшли на поєдинок проти українців, кваліфіковані. І характер у них досить не поступливий і бойовий.

Отож, обидва суперники налаштувалися рішуче. Гості проводили перший матч під орудою нового наставника — 65-річного німця Волькера Фінке.

Цікавий епізод відбувся вже під час післяматчевої прес-конференції. Поряд із тренером камерунців окрім перекладачки виступив дженгельмен, котрий весь час тримав мобільний телефон біля вуха. Подумав, що то прес-аташе збірної гостей. Аж ні — це був просто журналіст, котрий почав... вести репортаж. Виявляється, інтерес до київського поєдинку в Камеруні був величезний. У той момент, про котрий розповідаю, були перервані передачі провідних камерунських телекомпаній. І пішла ін-

формація зі столиці України. І головне, що з уболівальниками наживо спілкувався гер Фінке.

Це було явне порушення правил ФІФА про проведення прес-конференцій, але українські журналісти виявили солідарність і не протестували. Протягом своєї майже піввікової кар'єри об'їздив зі збіркою і клубами багато країн, але такого не бачив ніде. А цей епізод свідчив про величезний інтерес у Камеруні до подій на НСК «Олімпійський». А відтак і мотивація у «Неприборканих левів» була солідною.

Як уже згадувалося, і у наших були свої завдання і плани. Одне слово, команди почали грати без розкачки і розвідки. Уже на 5-й хвилині українці могли відкрити рахунок. Тоді помилився воротар Нджок: він пробив у Селезньова, від якого м'яч ледь не залетів у ворота.

Після цього більше володіли м'ячем і атакували українці. Але їхнім діям бракувало злагодженості, а багатьом гравцям — індивідуальної майстерності. А на 23-й хвилині могли пропустити вже господарі. Та врятував П'ятов, котрий зіграв блискуче і завадив

нападнику гостей Абубакару зблизка вразити ворота.

Після перерви гра нашої збірної стала трохи привабливішою. Однак цей поєдинок показав, що маємо неабиякі проблеми в атаці. Ні Селезньов, ні Зозуля не довели, що здатні замінити травмованого Девіса. Лише один Роман змарнував кілька нагод забити. Тепер нам залишається сподіватися на Бога і на те, що в Чорногорії Ярмоленко і Коноплянка зберуться як слід і покажуть своє вміння в нападі. Лише тоді можна сподіватися на ліпшу долю.

Мені добре відомі досягнення збірної України, знаю, що з останніх п'яти матчів вона виграла чотири, — сказав журналістам **Волькер Фінке**. — Якщо запитаете, чи важко нам було грати без Самуеля Ето'О, то я скажу, що це було непростю. Але є і позитивний бік — сьогодні в нас був новий молодий капітан, і ми пройшли відмінне випробування. Тепер збираємося добре відпочити. З Києва летимо до Парижа, звідти — у Камерун і готуватимемося до наступного матчу. Коли рахунок 0:0, багато хто скаже, що, мовляв, гра була нудною. А для мене вона була досить цікавою. Наша команда — це насамперед колектив, тому не хотів би когось виокремлювати.

Спілкування з Михайлом Фоменком, природно, було тривалишим.

Чи готові до того, що в поєдинку з Чорногорією з боку її гравців будуть постійні симуляції, провокації? Такого, як сталося сьогодні з Хачериді, нам уже не пробащать (динамівець влаштував з'ясування стосунків із суперником. — Авт.).

Ви ж знаєте цю людину. Йі та іншим не раз ми казали, що провокації — це наш ворог номер один. Ви добре знаєте умови, за яких відбуватиметься матч у Подгориці, який там стадіон. Його ледве не залишили без глядачів. Напевно, чорногорці пообіцяли,

що більше не будуть. Але ми свою роботу виконуємо і будь-яку інформацію, що отримуємо, обробляємо і знайомимо з нею підопічних. А те, як вони поводитимуться в підсумку, — це вже інша річ... Якщо людині щось заборонити, не факт, що вона послухається.

— Ви задоволені тим, що побачили?

Позитивно, що зустріч дала нам інформацію, показала, що треба виправляти. Ми зробили установку на гру, розповіли, як будеється атака, оборона. Хтось виконує рекомендації, хтось — ні. Коли не виконує, то починаються нервові ситички, образи. Час ще є, інформація є — прибиратимемо негатив.

— Сьогодні у двох таймах були майже різні склади. Який тайм вам сподобався, який склад сьогодні ближче до того, котрий розпочне матч у Чорногорії?

— Як я вже сказав, другий тайм був трохи кращий. Після перерви створили більше моментів.

— Досвід останніх років показує, що ми не дуже добре граємо у червні. Ви аналізували цей аспект, щоб по-особливому налаштувати футболістів?

— Щоб поліпшити ситуацію, треба більше часу. Є важелі, котрі використовують у клубах. У нас їх немає. Можемо тільки переконувати. А нині кінець сезону. Такий у нас менталітет. А щоб змінити його, самі знаєте, скільки потрібно часу.

— Чи всі здорові?

— Це стане відомо завтра після ретельного обстеження на спеціальній апаратурі. Багато футболістів приїхало з мікротравмами. Але найбільша наша «мікротравма» — психологічна. Раніше хлопці приїжджали із зовсім іншим настроєм.

— Скільки чоловік із 26 полетить до Чорногорії?

— Не загадуватиму. Всі ми під Богом ходимо. Подивимось, що буде післязавтра. Головне, щоб усі були живі-здорові, решта залежатиме від нас.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Фото Євгена КРАВСА.

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Олександр СУСЛЕНКО, Валентина ПИСАНСЬКА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій: 60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 30037

Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефон — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефон — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

